

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA WŁOCŁAWEK
z dnia .....

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku i innych samorządowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, za rok 2015 r.

Na podstawie art. 12 pkt 11 w związku z art. 92 ust.1 pkt 1 i ust.2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1445 i poz. 1890), art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 i poz. 1890), art.110 ust. 9 i art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 163, poz. 693, poz. 1045, poz. 1058, poz. 1240, poz. 1310, poz. 1359, poz. 1607 i poz. 1830) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 332, poz. 1045, poz. 1199 i poz. 1830),

uchwała się co następuje:

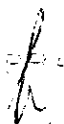
§1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2015 r. wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz innych samorządowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej za 2015 r., w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§2. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2015 r. z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz sprawozdanie z realizacji zadań placówek opiekuńczo-wychowawczych za rok 2015 r., w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Włocławek.

§ 4.1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek.

Jacek Spierzkowski
Prezydent Miasta Włocławek

UZASADNIENIE

Obowiązek przedstawienia Radzie Miasta rocznego sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie nakłada na Dyrektora jednostki art. 110 ust. 9 i art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.).

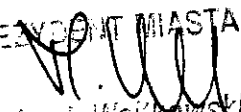
W przedkładanym sprawozdaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, uwzględnia się realizację wszystkich zadań należących do kompetencji MOPR, które wynikają z następujących przepisów prawa :

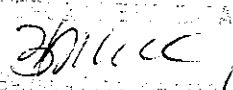
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.),
- ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2013 r. poz. 966 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2015 r. poz. 114 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. 169),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. nr 43 poz. 225 późn. zm.),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Ponadto zgodnie art. 179 ust. 1 i art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku, przedkłada również sprawozdanie z realizacji zadań gminy i powiatu wynikających z cytowanej ustawy wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedmiotowa informacja uwzględnia jednostkowe sprawozdania dotyczące:

- pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- pomocy w opiece i wychowaniu dziecka,
- zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zapewnienia dzieciom pieczy w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- działalności placówek wsparcia dziennego,
- organizowania wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą,
- działalności całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych,.

Mając na uwadze kompetencje Rady Miasta proszę o podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu i przyjęcie sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2015 rok.

PREZYDENT MIASTA

dr Marek Woźniowski

ZASTĘPCA PREZYDENTA

dr Sławomir Górecki

02.2016
OWY SPECJALISTA
KIEROWNIK REPERTU

Piotr Białas

Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr .....
Rady Miasta Włocławek
z dnia .....

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku za 2015 r.
wraz z wykazem potrzeb
w zakresie pomocy społecznej**

**oraz
innych samorządowych
jednostek organizacyjnych
pomocy społecznej za 2015 r.**

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Pomoc środowiskowa	4
1. Świadczenia pieniężne	7
2. Pomoc pozamaterialna	8
3. Działania środowiskowe	10
4. Klub Wolontariatu	25
5. Klub Integracji Społecznej	26
III. Pomoc instytucjonalna	32
1. Interwencja Kryzysowa i Poradnictwo Specjalistyczne	32
2. Mieszkania chronione	34
3. Kierowanie do domów pomocy społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy oraz ośrodka dziennego pobytu i ponoszenie odpłatności za pobyt.	34
IV. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	37
1. Rehabilitacja zawodowa	37
2. Rehabilitacja społeczna	38
V. Świadczenia Rodzinne, Alimentacyjne i Dodatki	
Mieszkaniowe	40
1. Świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze	40
2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	41
3. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	42
VI. Kadra i zarządzanie zasobami	44
VII. Inicjatywy oraz programy realizowane z udziałem środków pozabudżetowych	46
VIII. Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności	48
IX. Podsumowanie i wykaz potrzeb na 2015 rok	50
X. Pozostałe jednostki organizacyjne pomocy społecznej	53
1. Domy Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Nowomiejska 19	54
2. Domy Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Dobrzyńska 102	64

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku jako samorządowa jednostka budżetowa został powołany Uchwałą Rady Miejskiej Włocławka z dnia 8 maja 1991 roku Nr XI/70/91. Sposób i zakres działania ośrodka określa Statut zatwierdzony Uchwałą Nr X/69/2015 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 sierpnia 2015 r. oraz przepisy prawa wynikające ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.), ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721), ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2013 r. poz. 966 z późn. zm.), ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2015 r. poz. 114 z późn. zm.), ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567), ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 859 z późn. zm.), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 859), i innych ustaw.

Przedmiotem działalności ośrodka są ustawowe zadania mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W zakresie pomocy społecznej MOPR realizuje zadania własne gminy i zlecone Gminy Miasto Włocławek oraz zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej i samorządu województwa Kujawsko – Pomorskiego. Ośrodek realizuje zadania przekazane przez Prezydenta Miasta Włocławek w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych oraz wykonuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Do zadań działalności podstawowej Ośrodka należy w szczególności:

1. udzielanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
2. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
3. analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
4. rozwijanie nowych form pomocy społecznej,
5. aktywizacja i integracja lokalna,
6. nadzór nad jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład systemu pomocy społecznej Miasta Włocławek,
7. organizacja pracy z rodziną przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji,
8. prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych określonych w ustawie,
9. prowadzenie spraw, w tym ustalanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich realizacja na podstawie ustawy, prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
10. prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych określonych w ustawie,
11. prowadzenie spraw z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest współrealizatorem wielu programów pomocowych skierowanych do mieszkańców miasta zagrożonych wykluczeniem społecznym z różnych powodów m.in. niepełnosprawnością, przemocą, uzależnieniami, czy bezdomnością. Sprawozdania z realizacji programów przedkładane są odrębnie, w zależności od zapisów w tych programach, Radzie Miasta Włocławek, Prezydentowi Miasta lub właściwemu wydziałowi Urzędu Miasta Włocławek.

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Głównym realizatorem zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku wynikających z ustawy o pomocy społecznej jest Dział Pomocy Środowiskowej oraz Dział Realizacji Świadczeń Społecznych. Do zadań Działu Realizacji Świadczeń Społecznych należy m.in. wydawanie decyzji administracyjnych oraz wypłata przyznanych świadczeń pomocy społecznej, przygotowywanie dokumentacji konkursowej w trybie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie w zakresie organizowania i realizacji usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zapewnienie schronienia osobom bezdomnym, a także realizacja pogrzebów. W 2015 r. wydanych zostało ogółem 53.017 decyzji w tym, 65 decyzji odmawiających pomocy oraz 37 odwołań od wydanych decyzji administracyjnych. Do zadań pracowników Działu Pomocy Środowiskowej należy rozeznawanie sytuacji życiowej osób i rodzin ubiegających się o pomoc oraz kwalifikowanie i wnioskowanie o świadczenia z pomocy społecznej, a także podejmowanie działań aktywizujących osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem społeczności lokalnych oraz wnioskowanie o przyznanie i wypłatę świadczeń pieniężnych przewidzianych ustawą o pomocy społecznej. Pomoc w formie świadczeń pieniężnych przyznaje się osobie lub rodzinie po spełnieniu dwóch kryteriów, które muszą wystąpić łącznie.

Pierwsze to kryterium dochodowe, przy którym ustala się dochód faktyczny posiadany przez osobę lub rodzinę i nie może on przekraczać kwoty:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 542,00 zł, a od 1 października 2015 r. - 634,00 zł
- dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 456,00 zł, a od 1 października 2015 r. - 514,00 zł.

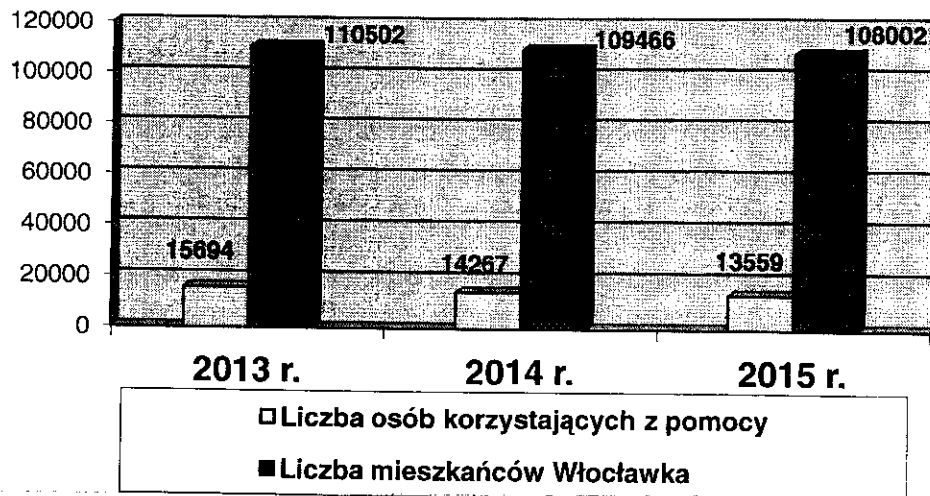
Wartości kwotowe kryterium dochodowego są waloryzowane ustawowo.

Drugie kryterium to tzw. kryterium sytuacyjne wynikające z trudnej sytuacji, w jakiej znalazła się osoba lub rodzina potrzebująca pomocy, tj. ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2015 roku różnymi formami pomocy społecznej objęto 7.310 rodzin i 13.559 osób żyjących w tych rodzinach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. (dane według Wydziału Spraw Obywatelskich UM we Włocławku - osoby zameldowane na pobyt stały) miasto Włocławek zamieszkiwało 108.002 osób, czyli z pomocy społecznej korzystało 12,55 % mieszkańców. W ramach realizacji zadań zleconych pomoc otrzymało 46 rodzin i 90 osób żyjących w tych rodzinach, a w ramach zadań własnych 7.269 rodzin i 13.480 osób w tych rodzinach.

Zestawienie liczbowe osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich lat obrazują poniższe zestawienia.

Zestawienie liczbowe osób korzystających z pomocy społecznej

Głównymi przyczynami przyznania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2012 - 2014 były:

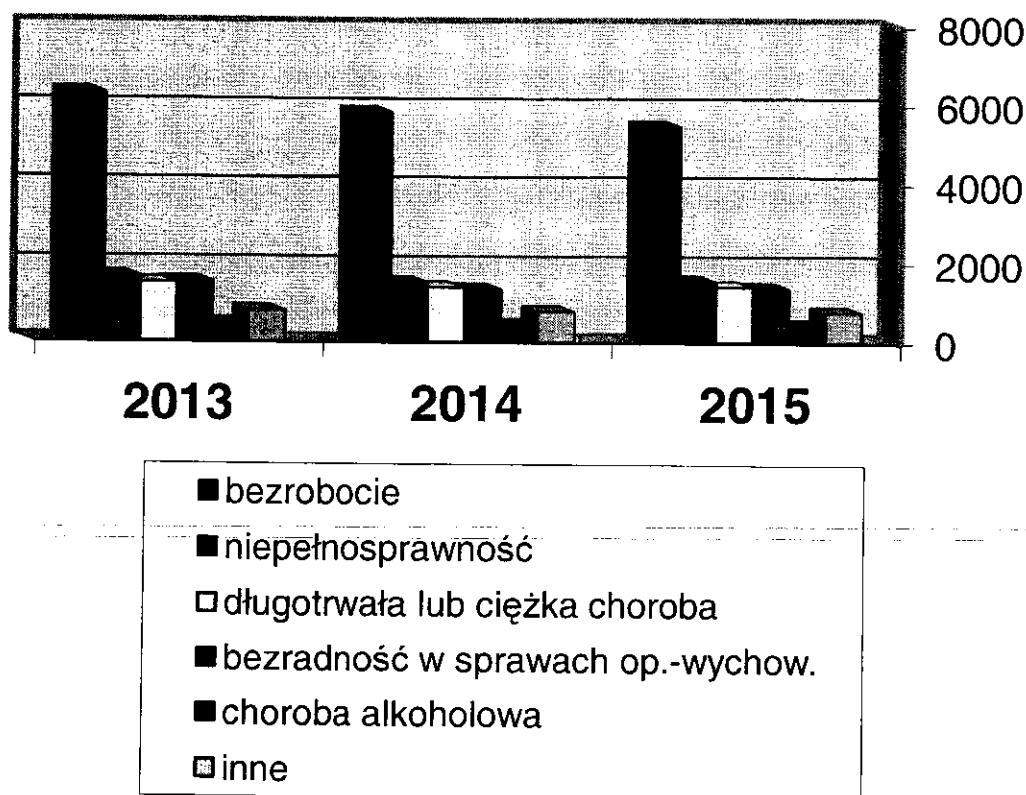
- **bezrobocie, które kształtowało się w poszczególnych latach następująco:**
  - w **2013 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 6.301 rodzin i 13.545 osób w tych rodzinach, czyli 77,87% rodzin wspartych przez MOPR i 86,42% osób,
  - w **2014 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 5.818 rodzin i 12.044 osoby w tych rodzinach, czyli 75,97% rodzin wspartych przez MOPR i 84,42% osób,
  - w **2015 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 5.455 rodzin i 11.277 osób w tych rodzinach, czyli 74,62% rodzin wspartych przez MOPR i 83,16% osób,
- **następną w kolejności przyczyną otrzymania pomocy była niepełnosprawność:**
  - w **2013 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 1.662 rodziny i 3.104 osoby w tych rodzinach, to jest odpowiednio 20,54% rodzin i 19,80 % osób,
  - w **2014 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.527 rodzin i 2.712 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 19,94% rodzin i 19,01 % osób,
  - w **2015 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.542 rodziny i 2.689 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 21,09% rodzin i 19,83 % osób,
- **na trzecim miejscu jako powód przyznania pomocy znalazła się długotrwała lub ciężka choroba:**
  - w **2013 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 1.493 rodziny i 2.610 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 19,83% rodzin wspartych przez MOPR i 16,65% osób objętych pomocą,
  - w **2014 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.389 rodzin i 2.312 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 18,14% rodzin wspartych przez MOPR i 16,21% osób objętych pomocą,
  - w **2015 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.408 rodzin i 2.359 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 19,26% rodzin wspartych przez MOPR i 17,39% osób objętych pomocą,
- **następną w kolejności przyczyną była bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych:**
  - w **2013 r.** tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.534 rodziny i 5.114 osób w tych rodzinach, czyli 18,95% rodzin wspartych przez MOPR i 32,62% osób,
  - w **2014 r.** tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.348 rodzin i 4.286 osób w tych rodzinach, czyli 17,60% rodzin wspartych przez MOPR i 30,05% osób,

- w 2015 r. tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.367 rodzin i 4.369 osób w tych rodzinach, czyli 18,70% rodzin wspartych przez MOPR i 32,22% osób,
- **dopiero na piątym miejscu jako powód przyznania świadczenia znajduje się choroba alkoholowa:**
  - w 2013 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 483 rodziny i 713 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 5,96% rodzin wspartych przez MOPR i 4,54% osób,
  - w 2014 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 437 rodzin i 621 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 5,71% rodzin wspartych przez MOPR i 4,36% osób,
  - w 2015 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 421 rodzin i 601 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 5,75% rodzin wspartych przez MOPR i 4,43% osób,
- **pozostałe powody, tj. sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą przedstawiają się następująco:**
  - w 2013 r. objęto pomocą łącznie 794 rodziny i 2079 osób w tych rodzinach tj. odpowiednio 9,81% rodzin wspartych przez MOPR i 13,26% osób.
  - w 2014 r. objęto pomocą łącznie 775 rodzin i 1919 osób w tych rodzinach tj. odpowiednio 10,12% rodzin wspartych przez MOPR i 13,45% osób.
  - w 2015 r. objęto pomocą łącznie 750 rodzin i 1.967 osób w tych rodzinach tj. odpowiednio 10,25% rodzin wspartych przez MOPR i 14,50% osób.

Powód przyznania pomocy	2013	2014	2015
Bezrobocie	6.301 (77,87%)	5.818 (75,97%)	5.455 (74,62%)
Niepełnosprawność	1.662 (20,54%)	1.527 (19,94%)	1.542 (21,09%)
Długotrwała lub ciężka choroba	1.493 (19,83%)	1.389 (18,14%)	1.408 (19,26%)
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	1.534 (18,95%)	1.348 (17,60%)	1.367 (18,70%)
Choroba alkoholowa	483 (5,96%)	437 (5,71%)	421 (5,75%)
Pozostałe (sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa)	794 (9,81%)	775 (10,12%)	750 (10,25%)

Uwaga: W tabeli podano liczbę rodzin z danym problemem oraz procentowy udział w ogóle korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

Pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej realizowana była przez terenowych pracowników socjalnych. Średnio 1 terenowy pracownik socjalny obejmuje pomocą 124 rodziny. Działania pracowników socjalnych prowadzone są w 3 obszarach: świadczenia pieniężne, pomoc pozamaterialna i działania środowiskowe.

1. Świadczenia pieniężne

Z pomocy w formie świadczeń pieniężnych korzystało ogółem 6.433 rodziny i 12.287 osób w tych rodzinach. Rodziny te otrzymywały niżej wymienione świadczenia.

- Zasiłek stały – przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego - pomoc w formie zasiłku stałego otrzymało 889 osób, którym przekazano 8.701 świadczeń na łączną kwotę 4.138.594 zł. Średnia miesięczna wartość świadczenia wynosiła 475 zł, natomiast średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 4.655 zł.
- Zasiłek okresowy – przyznawany jest w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Pomoc w formie zasiłku okresowego otrzymały 5.333 osoby, którym przekazano 41.491 świadczeń. W okresie sprawozdawczym zasiłek okresowy przyznawany był w ustawowej wysokości tj. 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby lub rodziny a dochodem osoby lub rodziny. Łączna kwota przekazanej pomocy w formie zasiłku okresowego wyniosła 13.274.318 zł. Świadczenia wydatkowano wyłącznie ze środków pochodzących z dotacji budżetu państwa. Średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego wynosiła 320 zł.
- Zasiłek celowy i celowy specjalny – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał, niezbędnych przedmiotów użytku

domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Pomoc otrzymało 10.801 osób, którym wypłacono świadczenia na łączną kwotę 4.003.966 zł. Średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 370 zł. W większości przypadków świadczenie to było przyznawane na zakup żywności.

- Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – zasiłek ten przyznano 5 osobom na łączną sumę 16.260 zł.

Ponadto w ramach realizacji pomocy w formie zasiłków celowych i posiłku pracownicy socjalni realizowali Rządowy program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Programem tym objęto ogółem 12.135 osób, w tym w formie posiłku 3.875 osób, w tym dla dzieci 2.409 dzieci, a w formie zasiłków celowych na zakup żywności pomoc otrzymało 10.766 osób. Łączny koszt programu w okresie sprawozdawczym wyniósł 5.845.666 zł, w tym dotacja budżetu państwa 4.676.533 zł.

2. Pomoc pozamaterialna

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie podejmują działania w zakresie pracy socjalnej i udzielają różnorodnych form wsparcia pozamaterialnego. Pracą socjalną objęto 6.937 rodzin i 12.551 osób w tych rodzinach.

Praca socjalna

Do zadań pracownika socjalnego poza przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych i wnioskowaniem o świadczenia pomocy społecznej należy również świadczenie pracy socjalnej w celu pomocy osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie podejmują działania w zakresie szeroko pojętej pracy socjalnej, a w szczególności:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów bezrobocia,
- działania na rzecz poprawy stanu zdrowia,
- zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- pomoc w redagowaniu pism, kompletowaniu dokumentacji przy ubieganiu się osób o różnego rodzaju ulgi i świadczenia,
- informowanie klientów o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne,
- wdrażanie kontraktów socjalnych jako skutecznej formy współpracy z osobami i rodzinami objętymi pomocą,
- kierowanie beneficjentów pomocy społecznej do uczestnictwa w KIS i współpraca z tym ośrodkiem wsparcia,
- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz klientów pomocy społecznej,
- poradnictwo socjalne dla rodzin dysfunkcyjnych zmierzające do zmiany negatywnych postaw rodzicielskich wobec dzieci.

Podejmowane działania w zakresie pracy socjalnej prowadzą do minimalizowania skutków trudnej sytuacji życiowej, a w konsekwencji do poprawy funkcjonowania społecznego, a nawet do usamodzielniania osób korzystających z pomocy.

3. Świadczenia niepieniężne

- Składki na ubezpieczenie zdrowotne – ubezpieczeniem zdrowotnym objęto ogółem 774 osoby – osoby posiadające prawo do zasiłku stałego, na łączną kwotę 326.349 zł.
- Sprawienie pogrzebu – zrealizowano 31 pochówków na łączną kwotę 65.941 zł.
- Posiłek – z pomocy w formie obiadów skorzystało 3.897 osób, które otrzymały 667.413 świadczeń. Na tą formę pomocy wydatkowano łącznie 3.264.732 zł, w tym dla dzieci w szkole kwotę 1.130.346 zł, za 2.409 dzieci.
- Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania – realizacja usług opiekuńczych została powierzona w drodze konkursu ofert 2 organizacjom pozarządowym tj. Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej i Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Organizacje świadczą usługi opiekuńcze na rzecz osób, które z powodu ciężkiej choroby, wieku lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. W okresie sprawozdawczym tą formą pomocy objęto 664 osoby. Koszty udzielenia tej formy pomocy wyniosły 5.071.786 zł. Realizacja usług opiekuńczych polega m.in. na nabywaniu i dostarczaniu potrzebnych produktów, przyrządzaniu posiłków, zapewnieniu higieny osobistej i otoczenia, pielęgnacji w zakresie zleconym przez lekarza i zgodnie z jego wskazaniem. Średni pełny koszt 1 godz. usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił 15,50 zł. Osoby korzystające z tej formy wsparcia społecznego ponoszą za nią częściową odpłatność zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr XVII/231/2011 z dnia 27 grudnia 2011 r. zmienioną Uchwałą Rady Miasta Włocławek Nr XXIX/232/2012 z dnia 27 grudnia 2012 r. oraz Uchwałą Rady Miasta Włocławek Nr XXX/14/2014 z dnia 29 grudnia 2014 r. Każdorazowo decyzje w sprawie przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze podejmowane są indywidualnie. W stosunku do każdej osoby i w zależności od jej sytuacji rodzinnej i materialnej ustalana jest wysokość odpłatności. Od 01.01.2006 r. MOPR realizuje zadanie tylko pod względem merytorycznym – przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala odpłatność za usługę oraz wydaje decyzję administracyjną, natomiast Wydział Finansowy Urzędu Miasta, na wniosek Referatu Zdrowia i Spraw Społecznych, przekazuje środki finansowe na ten cel, bezpośrednio na konto wykonawcy.
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – pomocą objęto 45 osób wydatkując na ten cel kwotę 420.130 zł. Ta forma pomocy, jako zadanie zlecone finansowana jest ze środków budżetu państwa. Realizacja usług opiekuńczych została powierzona w drodze konkursu ofert Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej. MOPR realizuje te zadania tylko pod względem merytorycznym – przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala odpłatność za usługę oraz wydaje decyzję administracyjną, a Wydział Finansowy Urzędu Miasta, na wniosek Referatu Zdrowia i Spraw Społecznych, przekazuje środki finansowe na ten cel bezpośrednio na konto wykonawcy.
- Schronienie – pomoc w formie schronienia zabezpieczana jest za pośrednictwem Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Mężczyzn Caritas Diecezji Włocławskiej zgodnie z umową zawartą z Urzędem Miasta. Za pobyt w schronisku osoby bezdomne posiadające dochód własny ponoszą odpłatność zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Włocławek Nr XXI/129/2012 z dnia 30 kwietnia 2012 r. Schronisko Caritas dysponuje ogółem 200 miejscami i w 2015 roku zapewniło schronienie wszystkim osobom bezdomnym zgłaszającym się o pomoc, dla których Miasto Włocławek było ostatnim miejscem stałego zameldowania. W okresie sprawozdawczym pomocą w formie zapewnienia schronienia objęto ogółem 221 osób bezdomnych w tym 38 kobiet. Ponadto w okresie jesienno – zimowym tj. od 1 listopada do 31 marca osoby bezdomne mają zapewnione schronienie w ogrzewalni. Z placówki korzystały osoby bezdomne, na co dzień żyjące w przestrzeni publicznej, wymagające pomocy w zakresie zapewnienia schronienia oraz ochrony zdrowia i życia, szczególnie w sytuacji niskich temperatur, zgłaszające się samodzielnie lub przywożone w wyniku interwencji przez służby mundurowe. W placówce tej mogły przebywać osoby zdolne do samoobsługi, a ich stan nie mógł zagrażać im samym, ani pozostałym osobom tam

przebywającym. Dopuszczalne było przyjmowanie do Ogrzewalni osób po spożyciu alkoholu i/lub innych środków psychoaktywnych, pod warunkiem spełniania powyższych warunków. W trakcie pobytu w Ogrzewalni osoby bezdomne motywowane były do podjęcia aktywności na rzecz poprawy swojej sytuacji, miały także zapewniony dostęp do informacji o możliwych formach pomocy.

3. Działania środowiskowe.

Działania środowiskowe realizowane były przez Zespół d/s Organizowania Społeczności Lokalnej tj. przez terenowych pracowników socjalnych zatrudnionych w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej i pracownika Działu Pomocy Środowiskowej. Do pracy ze społecznością lokalną wykorzystuje się metodę środowiskową Centrum Aktywności Lokalnej – Organizowanie Społeczności Lokalnej (OSL). Organizowanie Społeczności Lokalnej jest metodą budzenia aktywności społecznej w celu samoorganizowania się do rozwiązywania konkretnych problemów danej społeczności. To metoda zakładająca zaangażowanie społeczne jako podstawowy element swojej skuteczności. Praca metodą OSL jest oparta na potencjale tkwiącym w społeczności, odpowiada na rozpoznane jej potrzeby, angażuje mieszkańców w myśl zasady: „Pomóżmy ludziom aby pomogli sobie sami”. Metoda ta pozwala aktywizować nie tylko osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej, ale również ich otoczenie, czyli społeczność lokalną tj. osoby ze środowiska funkcjonujące prawidłowo w rodzinie, czy w społeczności. W realizację projektów udało się włączyć biernych odbiorców pomocy społecznej, którzy stali się aktywnymi uczestnikami podejmowanych wspólnie przedsięwzięć. W 2015 roku organizatorzy społeczności lokalnej zrealizowali 49 projektów socjalnych z wykorzystaniem metody środowiskowej Modelu OSL, w których udział wzięło 3.190 mieszkańców miasta Włocławek. Zespół na realizację projektów środowiskowych wykorzystał środki finansowe MOPR na łączną kwotę 11.847,24 zł. Pozostałe środki w wysokości 21.211,70 zł pochodziły od partnerów, sponsorów i społeczności lokalnych naszego miasta, z czego kwota 1000,00 zł to refundacja Związku Miast Nadwiślańskich w Toruniu. Projekty realizowane przez Zespół ds. OSL były efektem systematycznej pracy ze społecznościami lokalnymi.

Projekty socjalne realizowane przez Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej MOPR w metodą środowiskową Modelu Organizowania Społeczności Lokalnej w 2015 r.

Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej „Śródmieście”

Projekt: Konkurs literacko – plastyczny pt. „Historia, współczesność i przyszłość włocławskiego sportu”

Konkurs był kierowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dzieci zaprezentowały prace plastyczne dotyczące włocławskiego sportu, wzięły udział w quizie o tematyce sportowej. Podsumowaniem projektu było wyłonienie najlepszego projektanta sportowej maskotki.

Termin realizacji: 06.03.2015 r.

Beneficjenci: Uczniowie śródmiejskich szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz dzieci ze świetlicy „Zapiecek” i Caritas, przedstawiciele władz miasta i mediów oraz lokalnej społeczności.

Cel główny: integracja lokalnej społeczności, edukacja w zakresie historii nie tylko włocławskiego sportu, propagowanie zdrowego i bezpiecznego trybu życia.

Łączny koszt projektu: 196,58 zł, w tym budżet MOPR 196,58 zł.

Projekt: „Nadwiślańskie szanty”

Konkurs był kierowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Uczestnicy zredagowali teksty do muzyki znanych szant nawiązujących do Włocławka i Wisły. Na tą okazję dzieci

reprezentujące świetlice, młodzież szkolna i seniorzy przygotowali układy choreograficzne nawiązujące do tematyki marynistycznej. Było to przedsięwzięcie integrujące pokolenia i podkreślające walory turystyczne i rekreacyjne rzeki Wisły.

Termin realizacji: 28.05.2015 r.

Beneficjenci: Uczniowie śródmiejskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, dzieci ze świetlicy „Zapiecek” i „Caritas”, zespół „Pogodna Jesień” z ODP przy ul. Brzeskiej, przedstawiciele władz (prezydent, wiceprezydent), mediów, lokalnej społeczności.

Cel główny: Integracja lokalna i pokoleniowa, możliwość zaprezentowania swoich umiejętności literackich i muzycznych.

Łączny koszt projektu: 298,38 zł, w tym budżet MOPR 298,38 zł.

Projekt: II amatorski turniej tańca pt.: „Piraci i marynarze z Włocławskiej Przystani”

Przedsięwzięcie było kontynuacją projektu „Nadwiślańskie Szanty”. W turnieju tanecznym wzięły udział dzieci reprezentujące świetlice: „Caritas” i „Zapiecek” oraz Zespół „Ale Babki” z Ośrodka Dziennego Pobytu. Konkurs zakończył się rozdaniem nagród w postaci pucharów i medali. Główną nagrodą był 3 miesięczny kurs tańca w Dance Studio Judyta Witkowska. Efektem realizacji projektów było wydanie śpiewnika „Nadwiślańskie Szanty”.

Termin realizacji: 18.06.2015 r.

Beneficjenci: Uczniowie śródmiejskich szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dzieci ze świetlicy „Caritas” i „Zapiecek”, Zespół „Ale Babki” z Ośrodka Dziennego Pobytu przy ul. Brzeskiej, lokalna społeczność, przedstawiciele organizacji pozarządowych, media.

Cel główny: integracja starszego i młodego pokolenia oraz osób niepełnosprawnych poprzez taniec.

Łączny koszt projektu: 1113,41 zł, w tym budżet MOPR 1.113,41 zł.

Projekt : „Śródmiejscy uczniowie w Wake Parku”

Projekt polegał na zagospodarowaniu czasu wolnego na świeżym powietrzu poprzez udział uczestników w różnych konkursach, grach i zabawach w parku linowym.

Beneficjenci: uczniowie śródmiejskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, dzieci ze świetlicy „Caritas” i „Zapiecek”, przedstawiciele mediów i organizacji pozarządowych, lokalna społeczność.

Cel główny: Integracja dzieci i młodzieży, uświadomienie na problemy ekologii i zasady bezpieczeństwa, jakie należy zachować podczas zbliżających się wakacji.

Termin realizacji: 25.06.2015 r.

Łączny koszt projektu: 383,38 zł, w tym budżet MOPR: 383,38 zł.

Tytuł projektu: „Poznajmy się”

Niniejszy projekt zrealizowany był dzięki partnerstwu pomiędzy MOPR i Centrum Kultury Browar „B”. Dzieci wraz z rodzicami zwiedziły placówkę kulturalną Centrum Kultury „Browar B”, mieszczącą się we włocławskiej dzielnicy śródmieścia.

Beneficjenci: śródmiejskie dzieci w wieku szkoły podstawowej i ich rodzice. W projekcie uczestniczyło 20 dzieci, 20 dorosłych i 3 wolontariuszy.

Cel główny: zapoznanie z włocławską placówką kulturalną oraz zaprezentowanie alternatywnych sposobów spędzenia wolnego czasu zarówno przez dzieci jak i dorosłych.

Termin realizacji: 22.09.2015 r.

Łączny koszt projektu: 268,13 zł, w tym budżet MOPR: 268,13 zł.

Projekt: „Taktyczna przygoda”

Projekt był efektem nawiązania partnerskiej współpracy z Kafejką Taktyk. Uczestnicy projektu aktywnie uczestniczyli w rozgrywkach gier planszowych i edukacyjnych.

Beneficjenci: śródmiejskie dzieci w wieku szkoły podstawowej i gimnazjalnej. W projekcie uczestniczyło 20 dzieci, 20 dorosłych i 3 wolontariuszy.

Cel główny: integracja dzieci, zagospodarowanie czasu wolnego na grach edukacyjnych będących alternatywą do gier komputerowych.

Termin realizacji: 29.10.2015 r.

Łączny koszt projektu: 217,76 zł, w tym budżet MOPR: 217,76 zł.

Projekt: „Gwiazdkowe impresje”

Projekt był efektem nawiązania współpracy z Muzeum Etnograficznym we Włocławku. Dzieci wraz z rodzicami wzięły udział w rodzinnych warsztatach plastycznych. Uczestnicy podczas zajęć przygotowywali ozdoby choinkowe. Aktywnie i miło spędzili przedświąteczny czas.

Beneficjenci: Śródmiejskie dzieci w wieku szkoły podstawowej, ich rodzice i opiekunowie.

Cel główny: integracja dzieci i rodziców, zagospodarowanie czasu wolnego poprzez wspólne wykonywanie ozdób choinkowych.

Termin realizacji: 08.12.2015 r.

Łączny koszt projektu: 596,02 zł, w tym budżet MOPR: 596,02 zł.

Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej „Zazamcze”

Projekt „Coś dla mnie, coś dla ciebie” realizowany od 2009 r. polegający na zbieraniu i udostępnianiu potrzebującym odzieży lub innych artykułów gospodarstwa domowego.

Beneficjenci: Projekt skierowany był do nieograniczonej liczby beneficjentów, zarówno tych objętych wsparciem naszego ośrodka, jak i tych którzy z takiego wsparcia nie korzystają, bowiem beneficjentem projektu jest nie tylko biorca, ale również dawca zbieranych rzeczy. Projekt ma charakter ciągły.

Cel główny: Wykorzystanie potencjału drzemiącego w lokalnych zasobach. Kształtowanie wśród osiedlowej społeczności poczucia spełnienia dobrego uczynku i czerpania satysfakcji z niesienia pomocy potrzebującym. Zapewnienie pomocy rzeczowej w formie odzieży dla osób i rodzin tego wymagających.

Projekt nie wymagał finansowania.

Projekt „Spotkania z mieszkańcami ulicy Ceglanej” – działania polegające na stworzeniu grupy inicjatywnej składającej się z przedstawicieli mieszkańców ulicy Ceglanej. Oparty na pobudzaniu i wspieraniu aktywności mieszkańców w organizowaniu różnych przedsięwzięć o charakterze integracyjnym, ale skoncentrowanym na pracy na rzecz własnej społeczności. Spotkania miały charakter zadaniowy, a ich częstotliwość zależała od wyznaczonego na bieżąco zadania jednak dla podtrzymania pewnego poziomu zaangażowania planowano spotkania nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Realizowany od lipca 2011 r. i trwa nadal.

Beneficjenci: od 10 do 15 osób dorosłych zamieszkałych na ul. Ceglanej i w jej pobliżu, którzy chcą pracować na rzecz swojej społeczności.

Cel główny: Stworzenie warunków do edukacji i wzajemnego wsparcia. Wzbudzenie i wspieranie aktywności społeczności lokalnej do pracy na rzecz własnego środowiska. Kształtowanie umiejętności określania istotnych dla społeczności potrzeb i problemów, wyznaczania wspólnych celów, tworzenia planów działania i realizacji zaplanowanych działań.

Realizacja projektu oparta była o zasoby lokalowe MOPR, wkład pracy Organizatora Społeczności Lokalnej oraz zaangażowanie samych mieszkańców. Kawa i herbata na spotkania zapewniana była przez uczestników spotkań.

Łączny koszt wyniósł 50,00 zł.

Projekt „Spotkania z przedstawicielami bloków” (Grupa Samopomocowa Leopoldowi – GSL). Projekt polegający na wspieraniu grupy samopomocowej składającej się z przedstawicieli mieszkańców osiedla Leopoldowo. Oparty na systematycznej stałej współpracy Organizatora

Spółeczności Lokalnej i pracowników socjalnych z przedstawicielami mieszkańców osiedla. Spotkania odbywały się raz w miesiącu w każdą ostatnią środę miesiąca. W sytuacjach zadaniowych spotkania organizowane były częściej zdarzało się, że co tydzień. Realizowany od stycznia 2012 r. i trwa nadal.

Beneficjenci: od 15 do 25 osób dorosłych zamieszkałych na osiedlu „Leopoldowo”, którym zależy na poprawie warunków życia na osiedlu.

Cel główny: Stworzenie warunków do edukacji i wzajemnego wsparcia. Wzbudzanie i wspieranie aktywności społeczności lokalnej do pracy na rzecz własnego środowiska. Kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych, określania istotnych dla społeczności potrzeb i problemów, wyznaczania wspólnych celów, tworzenia planów działania i realizacji zaplanowanych działań. Działania zmierzające do zmiany stereotypów krążących w mieście na temat „Mieszkańca Zakrętu”.

Realizacja projektu oparta była o zasoby lokalowe MOPR, wkład pracy Organizatora Społeczności Lokalnej oraz zaangażowanie samych mieszkańców. Kawa i herbata na spotkania zapewniana była przez uczestników spotkań.

Łączny koszt wyniósł 50,00 zł.

Projekt „Turniej piłkarski”

Projekt powstał dzięki partnerskiej współpracy pomiędzy OSPS „Zazamcze” i 2-5 Środowiskowym Hufcem Pracy. To kolejna edycja turnieju. Utworzona drużyna piłkarska społeczności lokalnej osiedla „Leopoldowo” wzięła udział w rywalizacji sportowej z drużyną 2-5 Środowiskowego Hufca Pracy. Mecz o „Zwycięstwo Zazamcza” odbył się na boisku „Orlik” przy Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym we Włocławku.

Termin realizacji: 04.2015 r.

Beneficjenci: Amatorska drużyna składająca się z przedstawicieli społeczności lokalnej czyli mieszkańców osiedla Leopoldowo oraz drużyna reprezentująca 2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy. Łącznie w projekcie wzięło udział 10 dzieci i 2 opiekunów.

Cel główny: Integracja młodzieży osiedla „Zazamcze”, rywalizacja zgodnie z zasadą Fair Play, zagospodarowanie czasu wolnego dla młodzieży reprezentującej osiedle Leopoldowo.

Łączna wartość projektu: 250,00 zł.

Projekt „Dzień Sąsiada”

Była to druga edycja projektu, w który włączyli się mieszkańcy ulicy Ceglanej i osiedla Leopoldowo. Projekt nie był zaplanowany przez OSPS „Zazamcze”. Pomysł zrealizowania projektu powstał dzięki współpracy MOPR, Klubu „Zazamcze”, Miejskiej Biblioteki Publicznej Filii Nr 3, 2-5 Środowiskowego Hufca Pracy oraz Parafii św. Józefa we Włocławku.

Włączając się w realizację projektu, przedstawiciele Klubu Seniora „Zazamcze” zaprezentowali występ wokalny, na scenie przed budynkiem Klubu „Zazamcze”. Specjalnie na tą okazję seniorki upiekły ciasta. Natomiast liderzy z osiedla „Leopoldowo” przygotowali chleb ze smalcem i ogórkiem kiszonym oraz poczęstunek pn. „Mazurska Chińszczyzna”, którego nauczyli się podczas warsztatów kulinarnych w Klubie Integracji Społecznej ze Stowarzyszeniem „Kuroniówka”. Dania były degustowane przez mieszkańców w „Kawiarence na pięterku”.

Termin realizacji: 23.05.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedla „Zazamcze i „Leopoldowo”. Łącznie 20 osób dorosłych.

Cel główny: Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej korzystającej ze świadczeń pomocy społecznej. Nabycie doświadczeń organizacyjnych przez mieszkańców osiedla.

Łączna wartość projektu: 74,94 zł, w tym budżet MOPR 74,94 zł.

Projekt „Dzień Dziecka na osiedlu Leopoldowo” Była to czwarta edycja festynu z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Projekt był realizowany przez Grupę Samopomocową

Leopoldowi, przedstawiciele społeczności lokalnej przy współpracy partnerów: pracowników OSPS „Zazamcze”, Świetlicy „Zacisze”, Filii KIS, 2-5 Środowiskowego Hufca Pracy oraz Komendy Miejskiej Policji. Grupa Samopomocowa przygotowała wiele konkurencji sprawnościowych i niespodzianek dla uczestników festynu min.: przeciąganie liny w drużynie z rodzicami, balonowy konkurs tańca, skoki w workach oraz malowanie buzi przez wolontariuszy MOPR. Największą radość sprawiły dzieciom skoki na trampolinie i zjeżdżalnia. Dzięki społeczności osiedla, a także darczyńcom, nie zabrakło pieczonych kiełbasek, słodczy i własnoręcznie upieczonych ciast. Tradycją stał się chleb ze smalcem i ogórkiem kiszonym przygotowywany na wszystkie uroczystości przez liderkę społeczności lokalnej. Słodką niespodziankę przygotowała siedmioletnia, najmłodsza wolontariuszka z osiedla, która razem z mamą upiekła na tą okazję 100 pączków. Dzięki sprzętowi nagłaśniającemu, które zostało wypożyczone przez 2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy, dzieci bawiły się przy wesołej muzyce.

Termin realizacji: 29.05.2015 r.

Beneficjenci: dzieci i młodzież osiedla Leopoldowo. Liczba dzieci uczestniczących w festynie wyniosła 170 oraz 50 dorosłych. Łącznie w projekcie uczestniczyło 220 osób.

Cel główny: Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej. Nabywanie doświadczeń organizacyjnych przez aktywnych przedstawicieli społeczności lokalnej oraz członków Grupy Samopomocowej Leopoldowi.

Łączna wartość projektu: 1.294,36 zł, w tym budżet MOPR: 1.044,36 zł.

Projekt: „Letni piknik integracyjny” Podczas wakacji w dniu 21.08.2015 r. przy ul. Ceglanej 1 we Włocławku, liderzy społeczności lokalnej przy współudziale Osiedlowej Sekcji Pomocy Społecznej „Zazamcze”, oraz 2-5 Środowiskowego Hufca Pracy, który udostępnił sprzęt nagłaśniający, zorganizowali piknik rodzinny dla mieszkańców osiedla. Była to kolejna impreza z cyklu „Niesiemy radość naszym dzieciom”. Atrakcjami tej imprezy był pokaz zorganizowany przez WORD Włocławek, dotyczący zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz prezentacja wozu strażackiego. Dzieci miały możliwość wzięcia udziału w wielu konkurencjach za co otrzymały upominki ufundowane przez Wojewódzki Oddział Ruchu Drogowego.

Liderzy Społeczności Lokalnej na tę okazję przygotowali zabawy i konkursy dla dzieci m.in. skoki w workach, wyścig na piłce do skakania oraz bieg z jajkiem na łyżce. Podczas pikniku dzieci zaprezentowały własne umiejętności w konkursie „Mam Talent”. Na zakończenie uroczystości clown rozdawał dzieciom balony, a najmłodsza wolontariuszka z osiedla malowała „bużki” w wymarzone postacie.

Termin realizacji: 21.08.2015 r.

Beneficjenci: Mieszkańcy osiedla „Zazamcze”. W projekcie udział wzięło 50 osób tj. 30 dzieci i 20 osób dorosłych.

Cel główny: Aktywizacja i integracja rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Nabycie doświadczeń organizacyjnych przez aktywnych członków grupy samopomocowej ulicy Ceglanej.

Łączna wartość projektu: 369,07 zł, w tym budżet MOPR: 119,07 zł.

Projekt: „Spotkanie liderów społeczności lokalnej z Prezydentem Miasta Włocławek na osiedlu Leopoldowo”

W dniu 18.09.2015 r. na zaproszenie liderów osiedla, mieszkańcy Leopoldowa gościli Prezydenta Miasta wraz z przedstawicielami Urzędu Miasta Włocławek. Podczas spotkania zostały omówione kwestie dotyczące osiedla. Mieszkańcy poprosili pomoc w działaniach na rzecz własnego środowiska. Prośby dotyczyły m.in. naprawienia odcinka drogi na osiedlu, pomoc w zamontowaniu oświetlenia i wybudowania placu zabaw. Liderzy podczas spotkania przedstawili prezentację multimedialną, dotyczącą osiągniętych celów w ramach działań środowiskowych Modelu OSL, a także propozycję działań, których nie są w stanie zrealizować we własnym zakresie bez wsparcia

lokalnych władz. Ponadto na zebraniu umówiono kwestię braku pojemnika na psie odchody. Po spotkaniu Dyrektor MZUK we Włocławku, zlecił zamontowanie pojemnika na osiedlu. Nadzorującą osobą stan i czystość pojemnika został lider osiedla.

Beneficjenci: Mieszkańcy osiedla „Leopoldowo”. Ogółem 40 osób.

Cel główny: Nawiązanie sieci współpracy z władzami miasta.

Łączna wartość projektu: 80,00 zł.

Projekt „Światowy Dzień Seniora”

W okresie sprawozdawczym OSPS „Zazamcze” wspierało Klub Seniora w przygotowaniach do obchodów Dnia Seniora. W uroczystości obecne były delegacje gości z Zarządów Klubów Seniora z Bydgoszczy oraz przedstawiciele z Domów Pomocy Społecznej z terenu miasta Włocławek.

Termin realizacji: 17.10.2015 r.

Beneficjenci: Członkowie klubu seniora, 30 osób.

Cel główny: Wspieranie i pomoc w działaniach podejmowanych przez „Klub Seniora Zazamcze”.

Łączna wartość projektu: 1.392,68 zł, w tym budżet MOPR: 142,68 zł.

Projekt „Spotkanie Wigilijne na osiedlu Leopoldowo”. Wzięli w nim udział przedstawiciele społeczności lokalnej osiedla Leopoldowo, którzy sami przygotowali i w części sfinansowali poczęstunek. Liderzy osiedla wraz z OSPS „Zazamcze” zaprosili mieszkańców do wspólnej wigilii. Podczas świętowania mieszkańcy degustowali wspólnie przygotowane potrawy. Wigilię umilił występ Jasełkowy dzieci przygotowany przez liderów osiedla.

Termin realizacji: 12.12.2015 r.

Beneficjenci: W przedsięwzięciu wzięło udział 20 osób dorosłych, 30 dzieci. Łącznie 50 osób.

Cel główny: Aktywizacja i integracja społeczna oraz kultywowanie tradycji świątecznych przez mieszkańców osiedla.

Budżet projektu: Projekt nie wymagał finansowania MOPR.

Projekt „Najpiękniejsza osiedlowa choinka” W dniu 12 grudnia 2015 r. mieszkańcy osiedla „Zazamcze” po raz kolejny wspólnie ubrali drzewko świąteczne przed budynkiem Świetlicy „Zachęta”. Do współudziału zaproszono przedstawicieli mieszkańców, bibliotek i szkół mieszczących się na terenie osiedla. W przedstawieniu jasełkowym zaprezentowała się grupa społeczności lokalnej reprezentująca osiedle „Zazamcze”. Wspólną inicjatywę uprzyjemnił kubek gorącego barszczu, przygotowany przez mieszkańców ulicy Ceglanej.

Projekt był zrealizowany w partnerstwie pomiędzy: MOPR, 2-5 Środowiskowym Hufcem Pracy, Świetlicą „Zachęta”, Klubem Seniora „Zazamcze” i społecznościami lokalnymi os. Leopoldowo i Ceglanej.

Termin realizacji: 18.12.2015 r.

Beneficjenci: Społeczności lokalne osiedla „Zazamcze” i „Leopoldowo”. W przedsięwzięciu wzięło udział około 80 osób tj. 50 dzieci i 30 osób dorosłych.

Cel główny: Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców, kultywowanie tradycji świątecznych. Powyższa kwota to łączny koszt projektów: „Spotkanie Wigilijne na osiedlu Leopoldowo” oraz „Najpiękniejsza Osiedlowa choinka”.

Łączna wartość projektów: 1.300,00 zł, w tym budżet MOPR: 1.300,00 zł.

Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej „Wschód”

Projekt Warsztaty Świąteczne pn. „Spotkanie Wielkanocne”

W okresie przedświątecznym dzieci i młodzież wzięli udział w cyklu warsztatów edukacyjnych. Uczestnicy rozpoczęli zajęcia od warsztatów plastycznych, gdzie przygotowywali ozdoby świąteczne. Kolejno wzięli udział w warsztatach kulinarnych gdzie wspólnie z mamami

i opiekunami przygotowały poczęstunek na „Spotkanie Wielkanocne. Warsztaty odbywały się w siedzibie Świetlicy „Zorza”.

Termin realizacji: 01.04.2015 r., 02.04.2015 r., 03.04.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna reprezentująca obszar działania OSPS „Wschód”, dzieci reprezentujące Świetlicę „Zorza” oraz Centrum Opieki nad Dzieckiem. Uczestnicy projektu to dorośli - 2 osoby, dzieci – 42 osoby, opiekunowie 4 osoby. Ogółem – 48 osób.

Cel główny: Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania OSPS „Wschód”, nawiązanie nowych kontaktów i umocnienie już istniejących, zapoznanie uczestników ze zwyczajami i tradycjami związanymi ze Świętami Wielkanocnymi oraz rozwijanie zdolności manualnych wśród dzieci i młodzieży.

Łączna wartość projektu: 233,61 zł, w tym budżet MOPR 233,61 zł.

„Wycieczka integracyjno – edukacyjna do Jura Parku w Solcu Kujawskim”

Wzoruąc się na ubiegłorocznych działaniach, społeczność we współpracy z organizatorem społeczności lokalnej zaplanowali wycieczkę edukacyjno-integracyjną, która odbyła się podczas letnich wakacji w dniu 15.07.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna reprezentująca obszar działania OSPS „Wschód” oraz dzieci reprezentujące Świetlicę „Zorza”. Uczestnicy projektu: dorośli – 2 osoby, dzieci – 41 osób, opiekunowie 5 osoby. Ogółem 48 osób.

Cel główny: Integracja i edukacja społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania OSPS „Wschód”.

Łączna wartość projektu: 660,00 zł, w tym budżet MOPR 660,00 zł.

Projekt: Warsztaty plastyczne

W ramach nawiązanej współpracy partnerskiej z Miejską Biblioteką Publiczną Filią Nr 6 od miesiąca października 2015 r. odbył się cykl spotkań literacko – plastycznych skierowanych do społeczności lokalnej Osiedla Kazimierza Wielkiego. Był to projekt edukacyjno – integracyjny, realizowany we współpracy partnerskiej pomiędzy OSPS „Wschód”, Świetlicą „Zorza”, MBP Filia Nr 6. Odbyły się trzy spotkania: „Jesienne spotkania” w dniu 18.10.2015 r., „Popołudnie w Bibliotece” w dniu 25.11.2015 r. oraz „Zimowe spotkania” w dniu 09.12.2015 r., podczas których, dzieci wykonały witraże bożonarodzeniowe.

Beneficjenci: Społeczność lokalna os. Kazimierza Wielkiego, dzieci reprezentujące Świetlicę „Zorza”. Uczestnicy projektu:

- „Jesienne spotkania” dorośli – 4 osoby, dzieci – 25 osób; opiekunowie – 3 osoby. Łącznie 32 osoby.
- „Popołudnie w Bibliotece” dorośli – 3 osoby, dzieci – 22 osoby; opiekunowie – 3 osoby. Łącznie 28 osób.
- „Zimowe spotkania” dorośli – 3 osoby, dzieci – 20 osoby; opiekunowie – 3 osoby. Łącznie 26 osób.

Łączna wartość projektu: 1.304,65 zł, w tym budżet MOPR: 854,65 zł.

Warsztaty kulinarne kuchni włoskiej „Dni Włoskie” Projekt nie był zaplanowany w budżecie na 2015 rok. Powstał dzięki współpracy partnerskiej z 2-5 Środowiskowym Hufcem Pracy. Dzieci wraz z opiekunami zapoznały się z kulturą Włoch, uczyły się podstawowych słów z wolontariuszką pochodzącą z Włoch p. Francescą Parisi, a na zakończenie wspólnie upiekły pizzę.

Beneficjenci: społeczność lokalna OSPS Nr 3 „Wschód” oraz dzieci reprezentujące Świetlicę „Zorza”. Uczestnicy: dorośli – 4 osoby, dzieci – 25 dzieci, opiekunowie – 3 osoby.

Cel główny: Zapoznanie się z tradycjami, kulturą, kuchnią, językiem i obyczajami we Włoszech.

Łączny koszt projektu: 69,00 zł.

Projekt: „Warsztaty Bożonarodzeniowe” Projekt integracyjno-edukacyjny, który był realizowany pod hasłem „Idą Święta” w dwóch etapach:

1. **Warsztaty plastyczno-kreatywne** których uczestnikami były dzieci wraz z rodzicami i opiekunami. Podczas zajęć dzieci kreatywnie przygotowały ozdoby choinkowe, które wspólnie powiesiły na choince przed budynkiem świetlicy. Termin realizacji: 21.12.2015 r.
2. **Warsztaty kulinarne** podczas których dzieci wraz z opiekunami przyrządzili sałatkę na spotkanie wigilijne. Termin realizacji: 14.12.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna reprezentująca obszar działania OSPS „Wschód” oraz dzieci reprezentujące Świetlicę „Zorza”. Uczestnicy projektu: dorośli – 3 osoby, dzieci – 30 osób, opiekunowie - 4 osoby. Ogółem – 37 osób.

Cel główny: Integracja i edukacja społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania Osiedlowej Sekcji Pomocy Społecznej „Wschód”.

Łączny koszt projektu: 333,72 zł, w tym budżet MOPR 273,72 zł.

Projekt: „Spotkanie Wigilijne” Projekt integracyjno – edukacyjny mający na celu kultywowanie tradycji świątecznych oraz pogłębianie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego. Spotkanie było jednocześnie podsumowaniem całorocznych działań na rzecz aktywizacji i edukacji społeczności lokalnej.

Termin realizacji: 22.12.2015 r.

Beneficjenci: Dzieci reprezentujące Świetlicę „Zorza” oraz społeczność lokalna reprezentująca obszar działania OSPS „Wschód”. Uczestnicy projektu: dorośli - 3 osoby, dzieci - 30 osób, opiekunowie - 4 osoby. Ogółem – 37 osób.

Cel główny: Integracja i edukacja społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania Osiedlowej Sekcji Pomocy Społecznej „Wschód”, propagowanie metody środowiskowej Modelu OSŁ.

Łączny koszt projektu: 1.050,80 zł, w tym budżet MOPR: 1.050,80 zł.

Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej „Południe”

Projekt - Cykl warsztatów:

- Warsztaty plastyczne „U Św. Stanisława”,
- Warsztaty rodzinne „U Św. Stanisława”,
- Warsztaty edukacyjno-plastyczne „U Św. Stanisława”.

Projekt był kontynuacją współpracy partnerskiej pomiędzy OSPS „Południe” i Parafią p.w. Św. Stanisława we Włocławku. Przedsięwzięcie skierowane było do grupy samotnych matek korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w celu integracji tej grupy ze społecznością lokalną z osiedla „Południe”. Z powodu dużego zainteresowania, projekt zrealizowano w trzech etapach. Uczestnicy przedsięwzięcia wykonywali prace plastyczne i artystyczne, uczyli się języka włoskiego, różnych technik plastycznych. Kultywowali tradycję związaną z polskimi świętami. Zajęcia były prowadzone przez samotną matkę korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej oraz przez wolontariuszy MOPR.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedla „Południe” oraz grupa kategoriałna samotnych matek tj. 55 dzieci, 12 dorosłych, 2 wolontariuszy MOPR.

Terminy realizacji: 11.03.2015 r., 25.03.2015 r., 13.05.2015 r., 22.06.2015 r., 8,15,22,29.10.2015 r., 6,13,20,27.11.2015 r., 4,11,18.12.2015 r.

Cel główny: Integracja i edukacja społeczności lokalnej osiedla, rozwijanie aktywnych form spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w życiu rodziny i środowiska lokalnego.

Terminy realizacji: 11.03.2015 r., 25.03.2015 r., 13.05.2015 r., 22.06.2015 r., 8,15,22,29.10.2015 r., 6,13,20,27.11.2015 r., 4,11,18.12.2015 r.

Łączna wartość projektu: 953,87 zł, w tym budżet MOPR 953,87,00 zł.

Projekt: „Rozpoczęcie wakacji na osiedlu Michelin”

Odpowiadając na potrzeby mieszkańców, pracownicy socjalni z osiedla Michelin we współpracy z liderami społeczności lokalnej, przygotowali piknik integracyjny dla dzieci i ich rodziców. Uczestnicy przedsięwzięcia aktywnie spędzili czas na grach i zabawach na świeżym powietrzu. Piknik zakończył się rodzinnym grillowaniem. Projekt nie był zaplanowany. Pomysł realizacji projektu zaproponowali mieszkańcy osiedla „Michelin”.

Termin realizacji: 24.06.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedla „Michelin” i „Mielęcin”. Uczestnicy projektu: dorośli - 3 osoby, dzieci - 7 osób. Ogółem 10 osób.

Cel główny: Edukacja i integracja młodzieży i liderów społeczności lokalnej korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zamieszkującej Osiedlu „Michelin” i „Mielęcin”.

Łączna wartość projektu: 114,36 zł, w tym budżet MOPR 114,36 zł.

Projekt: Spotkanie z przedstawicielami społeczności lokalnej osiedla „Południe”

Podczas spotkania ustalono propozycje współpracy, określono plan działań i spotkań z mieszkańcami na kolejne miesiące 2015 roku. Uczestnicy wyrazili chęć uczestnictwa w rodzinnych warsztatach edukacyjno-plastycznych oraz w zajęciach zumby.

Termin realizacji: 20.04.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedla „Południe”. W spotkaniu uczestniczyło 16 osób.

Cel główny: Spotkanie społeczności lokalnej osiedla w celu ustalenia zakresu współpracy oraz zdiagnozowania potrzeb społeczności.

Projekt nie wymagał finansowania.

Projekt: „Wigilia z Zefirkami”

Spotkanie odbyło się w Świetlicy „Zefir”. Dzieci uczestniczące w projekcie zapoznały się z tradycjami świątecznymi. Integrowały się z rówieśnikami śpiewając kolędy i pastorałki przy wigilijnym stole.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedla „Południe”. Uczestnicy projektu: dorośli - 10 osób, dzieci - 23 osoby, wolontariusze 2 osoby. Ogółem - 35 osób.

Termin realizacji: 18.12.2015 r.

Cel główny: Aktywizowanie społeczności lokalnej, integracja wewnątrzrodzinna. Pogłębienie wiedzy dotyczącej zwyczajów i tradycji związanych ze Świętami Bożego Narodzenia.

Łączna wartość projektu 632,50 zł, w tym budżet MOPR: 632,50 zł.

**Projekty integracyjno - edukacyjne realizowane przez
Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej.**

W okresie sprawozdawczym Zespół we współpracy z partnerami zrealizował 18 projektów charakterze o edukacyjno-integracyjnym.

Projekt: „Jasełka” – Projekt skierowany był do dzieci i młodzieży reprezentującej świetlice MOPR. Przedsięwzięcie odbyło się w siedzibie Klubu „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”. Uczestnicy projektu podczas przedstawień jasełkowych, zaprezentowali bardzo ciekawe formy wokalne, teatralne i taneczne.

Termin realizacji: 16.01.2015 r.

Cel główny: Integracja i aktywizacja dzieci reprezentujących świetlice MOPR i liderów społeczności lokalnej z osiedla „Zazamcze”.

Beneficjenci: Wychowankowie świetlic MOPR, grupa społeczności lokalnej z osiedla „Zazamcze”. Ogółem 140 osób.

Projekt nie wymagał finansowania ze strony MOPR.

Projekt: „Bal karnawałowy” był skierowany do dzieci i młodzieży reprezentujących świetlice MOPR. Bal odbył się w siedzibie Klubu „Zazamcze” Centrum Kultury Browar B. Był prowadzony przez wolontariusza MOPR we współpracy z organizatorem społeczności lokalnej w dniu 06.02.2015 r.

Beneficjenci:

W projekcie udział wzięła młodzież reprezentująca Świetlice MOPR i 2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy, łącznie 147 dzieci oraz 15 wychowawców, 2 organizatorów społeczności lokalnej, 4 wolontariuszy tj.:

- Świetlica „Zorza” - 29 dzieci oraz 2 wychowawców,
- Świetlica „Zefir” - 24 dzieci oraz 3 wychowawców,
- Świetlica „Zachęta” - 24 dzieci oraz 3 wychowawców,
- Świetlica „Zapiecek” - 20 dzieci oraz 2 wychowawców,
- Świetlica „Zacisze” - 30 dzieci oraz 3 wychowawców,
- 2-5 Hufiec Pracy - 20 osób oraz 2 wychowawców,
- Zespół ds. OSL - 2 osoby,
- 4 wolontariuszy MOPR.

Cel główny: Aktywizacja i integracja dzieci i młodzieży.

Projekt nie wymagał finansowania ze strony MOPR.

Projekt: „Ferie w Nadleśnictwie”. W dniach od 16.02.2015 r. do 20.02.2015 r. w siedzibie Nadleśnictwa Włocławek odbyły się zajęcia dla dzieci i młodzieży. Uczestnicy zapoznali się z bogactwem świata przyrody. Brali udział w ciekawych warsztatach plastyczno - manualnych. Zajęcia były prowadzone przez wolontariuszkę MOPR i edukatora z Nadleśnictwa Włocławek. Dzieci uczestniczące w projekcie wykazały wiele pozytywnych zmian w zachowaniu, rozwinęły umiejętności funkcjonowania w grupie, podniosły swoją wiedzę, integrowały się ze środowiskiem, wspólnie uczyły się dyscypliny podczas zajęć. Warsztaty zakończyły się miłą integracyjną zabawą i ogniskiem.

Beneficjenci: Społeczność lokalna miasta Włocławek - przedstawiciele Świetlic MOPR. Uczestnicy projektu: dzieci - 99 osób, wolontariusz MOPR - 1 osoba, opiekunowie świetlic - 9 osób, edukator z Nadleśnictwa Włocławek - 1 osoba. Ogółem - 110 osób.

Cel główny: Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, edukacja i integracja młodzieży oraz nawiązanie pozytywnych relacji pomiędzy rówieśnikami.

Łączna wartość projektu: 650,00 zł.

Projekt: „Zajęcia Hip-Hop”. Na zajęcia warsztatowe tańca hip-hop uczęszczali dzieci reprezentujące Świetlice: „Zachęta” i „Zorza”. Grupa młodzieży od stycznia 2015 r. do grudnia 2015 r. pod opieką instruktorki tańca, uczyła się z pasją układów tanecznych.

Młodzież uczestniczyła w zajęciach, dzięki współpracy partnerskiej pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie i Klubem „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”.

Projekt będzie kontynuowany w 2016 roku. Termin realizacji: 01.01.2015 r. - 21.12.2015 r.

Beneficjenci: Dzieci reprezentujące Świetlice MOPR: „Zorza” i „Zachęta”. Łącznie 20 osób.

Cel główny: Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, edukacja i integracja młodzieży oraz nawiązanie pozytywnych relacji pomiędzy rówieśnikami.

Łączna wartość projektu: 2500,00 zł.

Projekt: „Dzień Sąsiada” Po raz pierwszy we Włocławku obchody „Dnia Sąsiada” odbyły się w dniu 23.05.2015 r. na osiedlu „Zazamcze”. Było to przedsięwzięcie przygotowane przez

aktywnych mieszkańców osiedla wraz z Partnerami tj. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Klubem „Zazamcze”, Biblioteką Publiczną Filia Nr 3 oraz 2-5 Hufcem Pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie reprezentowały zorganizowane społeczności lokalne z ulicy Ceglanej i osiedla Leopoldowo oraz Klub Seniora „Zazamcze”. Przedstawiciele ulicy Ceglanej oraz Klubu Seniora „Zazamcze” przygotowali słodki poczęstunek, który można było degustować w „Kawiarence na pięterku”. Przedstawiciele osiedla Leopoldowo na tą okazję sporządzili potrawę „Mazurska Chińszczyzna”, której nauczyli się podczas warsztatów kulinarnych w Klubie Integracji Społecznej ze Stowarzyszeniem „Kuroniówka”, prowadzonym przez Pana Jakuba Kuronia. Ponadto liderka osiedla Leopoldowo częstowała sąsiadów pysznym chlebem ze smalcem.

W programie organizatorzy przygotowali również wiele atrakcji takich jak konkursy, zabawy oraz prezentacje grup tanecznych i teatralnych. Najmłodsze dzieci słuchały bajek, które były czytane przez księdza Krzysztofa z Parafii pw. św. Józefa i Panią Grażynę z Biblioteki. W przedstawieniu teatralnym wystąpiły dzieci reprezentujące Świetlicę „Zachęta”. Odbyły się także występy grup baletowych i hip-hop. Klub Seniora „Zazamcze” zaprezentował się w występie wokalnym. Podczas święta można było również podziwiać prace artysty z osiedla „Zazamcze”.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedla „Zazamcze”. Ogółem 250 osób.

Partnerzy :

- Przedstawiciele społeczności lokalnej osiedla „Zazamcze”,
- Klub Seniora „Zazamcze”,
- Parafia pw. św. Józefa,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zazamcze”,
- Młodzieżowa Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- EuroHaus Nieruchomości,
- Kompleksowe Studio Urody,
- Przedsiębiorstwo „Bomilla”.

Łączna wartość projektu: 563,86 zł, w tym budżet MOPR 63,86 zł.

Konkurs „Dokarmiamy ptaki i inne zwierzęta”

Po raz kolejny dzieci i młodzież reprezentujące świetlice MOPR we Włocławku, wzięły udział w konkursie organizowanym przez Nadleśnictwo. Wśród nagrodzonej młodzieży znaleźli się wychowankowie reprezentujący świetlice MOPR. Pierwsze miejsce w kategorii klas I - III zajęła Maja reprezentująca Świetlicę „Zacisze”, natomiast wyróżnienie otrzymał Igor ze Świetlicy „Zapiecek”. W grupie wiekowej gimnazjum, laureatem trzeciego miejsca był Daniel wychowanek Świetlicy „Zefir”. Nagrodzeni otrzymali z rąk Pana Leśniczego dyplomy i nagrody. Uroczystość zakończyła się zwiedzaniem Ośrodka Edukacji Ekologicznej.

Termin realizacji: maj- czerwiec 2015 r.

Beneficjenci: Wychowankowie świetlic MOPR. Ogółem 6 osób.

Łączna wartość projektu: 350,00 zł .

Projekt: „Dzień Dziecka w Nadleśnictwie” Projekt był organizowany w partnerstwie z Nadleśnictwem Włocławek i 2-5 Środowiskowym Hufcem Pracy. Dzieci z okazji swojego święta, wzięły udział w grach, konkursach i zabawach sportowych. Aktywnie bawiły się w podchody z rebusami w parku ekologicznym Nadleśnictwa. Uczestniczyły w zajęciach na stoiskach tematycznych: rzeźbiarskim, malarskim i pszczelarskim.

Termin realizacji: 01.06.2015 r.

Beneficjenci: Młodzież reprezentująca Świetlice: „Zorza”, „Zefir”, „Zachęta”, „Zapiecek” oraz młodzież z 2-5 Hufca Pracy. Łącznie w projekcie wzięło udział 109 dzieci, 12 wychowawców, 2 opiekunów, 2 wolontariuszy, 5 osób koordynujących projekt, łącznie 130 osób, tj :

- Świetlica „Zorza” - 29 dzieci oraz 2 wychowawców i 2 opiekunów - matki dzieci,
- Świetlica „Zefir” - 24 dzieci oraz 3 wychowawców,

- Świetlica „Zachęta” - 24 dzieci oraz 3 wychowawców,
- Świetlica „Zapiecek” - 12 dzieci oraz 2 wychowawców,
- 2-5 Hufiec Pracy – 25 dzieci oraz 2 wychowawców,
- Zespół ds. OSL – 2 osoby,
- 2 wolontariuszy MOPR,
- Nadleśnictwo Włocławek 3 osoby.

Cel główny: Szeroko rozumiana integracja i edukacja dzieci i młodzieży miasta Włocławek.

Łączna wartość projektu: 200,00 zł.

Konkurs wędkarski „Z wędką za pan brat”. Konkurs był realizowany w partnerstwie z 2-5 Środowiskowym Hufcem Pracy. Do jego uczestnictwa zgłosiło się 1 dziecko z osiedla „Południe”, 3 dzieci z osiedla Kazimierza Wielkiego oraz 3 dzieci z osiedla „Zazamcze” wraz z opiekunami i 2 organizatorami. Uczestnicy wzięli udział w konkurencjach wędkarskich na świeżym powietrzu nad jeziorem Czarne. Miło i aktywnie spędzili czas integrując się z pozostałymi uczestnikami konkursu.

Termin realizacji: 20.06.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna miasta Włocławek. Uczestnicy projektu: dorośli - 3 osoby, dzieci - 7 osób. Ogółem 10 osób.

Cel główny: Edukacja i integracja młodzieży.

Łączna wartość projektu: 80,00 zł.

Projekt: „Powitanie wakacji” Projekt był realizowany w partnerstwie z Parafią pw. Św. Stanisława i 2-5 Środowiskowym Hufcem Pracy. Podczas festynu przedstawiciele Świetlicy „Zorza” zaprezentowali się w przedstawieniu teatralnym, natomiast umiejętności taneczne pokazała Świetlica „Zefir”. Liderki z osiedla „Południe” upiekły samodzielnie ciasta, a młodzież reprezentująca 2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy ugotowała żurek kujawski. W festynie wystąpił również zespół muzyczny De Facto, który zapewnił uczestnikom miłą zabawę. Uczestnicy brali udział w rodzinnych grach i zabawach sportowych, prowadzonych przez dzieci ze świetlic MOPR oraz zwiedzali stoiska tematyczne.

Termin realizacji: 28.06.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedla „Południe” oraz młodzież reprezentująca świetlice Zorza, Zefir oraz 2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy i Parafia pw. Św. Stanisława. Ogółem 180 osób.

Cel główny: Integracja oraz aktywizacja społeczności lokalnej osiedla „Południe”.

Łączna wartość projektu: 378,96 zł, w tym budżet MOPR 28,96 zł.

Projekt „Lato dzieci na Wiśle” To kolejna edycja projektu, który był refundowany przez Związek Miast Nadwiślańskich. Wzięły w nim udział dzieci reprezentujące społeczność miasta Włocławek. Dużą atrakcją dla uczestników była zabawa przy akompaniamencie wolontariusza MOPR oraz rodzinne rejsy rowerami wodnymi. Ponadto dzieci uczestniczyły w wielu konkurencjach sportowych, które zostały przygotowane przez ich rodziców. Realizacja projektu nastąpiła w dniu 06.08.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna miasta Włocławek. Uczestnicy projektu: rodzice 9 - osób, dzieci - 25 osób, wolontariusze - 1 osoba. Ogółem 35 osób.

Cel główny: Integracja i edukacja społeczności lokalnej. Aktywne spędzanie czasu wolnego.

Łączna wartość projektu: 1.003,80 zł, w tym budżet MOPR 3,80 zł.

Projekt „Leśne Wakacje” Półkolonie dla dzieci i młodzieży reprezentującej miasto Włocławek. Zajęcia były zorganizowane we współpracy z Nadleśnictwem Włocławek. Podczas zajęć warsztatowych i wycieczek po okolicy, dzieciom i młodzieży została przybliżona tematyka ekologiczna i krajoznawcza naszego regionu. Dzieci brały udział w warsztatach gry tenisa

ziemnego oraz karate na świeżym powietrzu. Półkolonie zakończyły się dla uczestników każdej z grup zabawą integracyjną przy ognisku. Uczestnicy półkolonii otrzymali Dyplom Młodego Ekologa.

Beneficjenci: Społeczności lokalne Włocławka, które z różnych przyczyn nie mogą wyjechać na tradycyjne kolonie. Uczestnicy projektu: opiekunowie 12 osób, dzieci 120 osób, wolontariusze 1 osoba. Ogółem 133 osoby.

Cel główny: Zagospodarowanie czasu wolnego, integracja oraz propagowanie edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży – społeczności lokalnych Włocławka.

Termin realizacji: 10.08.20015 r. – 28.08.2015 r.

Łączna wartość projektu: 4.325,52 zł, w tym budżet MOPR 675,52 zł.

Projekt „Zakończenie Wakacji” Był to piknik integracyjny dla dzieci reprezentujących świetlice MOPR oraz dzieci uczestniczących w półkoloniach. Dzieci miło spędziły czas podczas gier i zabaw z animatorami. Częstowały się popcornem i watą cukrową. Podczas pikniku dzieci reprezentujące Świetlicę „Zefir” zaprezentowały się w układach tanecznych i wokalnych.

Realizacja półkolonii była możliwa dzięki współpracy z Nadleśnictwem Włocławek oraz dzięki wsparciu wolontariuszy MOPR i rodziców – przedstawicieli społeczności lokalnych.

Termin realizacji: 28.08.2015 r.

Beneficjenci: Dzieci i młodzież reprezentujące Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej, świetlice „Zefir” i „Zorza”, wolontariusze oraz przedstawiciele społeczności lokalnych – rodzice dzieci, które brały udział w półkoloniach organizowanych przez MOPR i Nadleśnictwo Włocławek. W pikniku wzięło udział 186 osób.

Cel główny: Integracja i edukacja społeczności lokalnej dzieci i młodzieży – uczestników półkolonii. Zagospodarowanie czasu wolnego.

Łączna wartość projektu: 3000,00 zł.

Konkurs „Sprzątamy nasze lasy” Projekt zorganizowany we współpracy partnerskiej z Nadleśnictwem Włocławek. W konkursie wzięły udział dzieci reprezentujące Świetlice MOPR. Wśród nagrodzonych dzieci w kategorii klasy I - III, pierwsze miejsce zajęła Michaela Bołotow reprezentująca Świetlicę „Zapiecek”. Otrzymała ona z rąk Pana Nadleśniczego nagrodę rzeczową w postaci aparatu fotograficznego oraz dyplom.

Uroczysta Gala wręczenia nagród odbyła się w dniu 08.12.2015 r.

Beneficjenci: Wychowankowie Świetlic MOPR - 32 osoby.

Cel główny: Propagowanie edukacji i postawy ekologicznej wśród dzieci i młodzieży, uwrażliwienie na otaczającą nas przyrodę.

Łączna wartość projektu: 2000,00 zł.

Projekt: Jesienne spotkania na „Zazamczu”

Mieszkańcy Włocławka mieli okazję wziąć udział w kolejnym przedsięwzięciu, które było zainicjowane przez aktywną społeczność zamieszkującą osiedle „Zazamcze” oraz osiedle „Leopoldowo” przy współpracy partnerów: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Klubu „Zazamcze”, Miejskiej Biblioteki Publicznej Filii Nr 3, 2-5 Hufca Pracy i Nadleśnictwa Włocławek.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie reprezentowała społeczność lokalna z osiedla Leopoldowo oraz Klub Seniora „Zazamcze”. Przedstawiciele os. Leopoldowo przygotowali stoisko z przetworami domowymi, chlebem ze smalcem i ogórkiem kiszonym do degustacji. Panie reprezentujące Klub Seniora „Zazamcze” upiekły ciasta, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Seniorki zaprezentowały się również w występie wokalnym. Dzieci i młodzież podczas rodzinnych spotkań, uczestniczyła w zajęciach literacko - edukacyjnych przygotowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną Filię Nr 3, w warsztatach plastycznych prowadzonych przez instruktorkę reprezentującą

Klub „Zazamcze” oraz w warsztatach taneczno-ruchowych, które były prowadzone przez Wolontariuszkę MOPR. Podczas przedsięwzięcia dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs rodzinny na ogórek sezonu i domowe przetwory. Równorzędnymi laureatami konkursu zostały: panie Anie reprezentujące osiedle Leopoldowo, pani Maria reprezentująca Klub Seniora „Zazamcze”, pani Kasia z osiedla „Zazamcze” oraz pan Jan - lokalny artysta. Organizatorzy przygotowali wiele atrakcji takich jak włoski kącik, na którym można było zapoznać się z kulturą Włoch oraz degustować specjały włoskie: tiramisu i pizzę. Były one wykonane przez Panią Franczeszkę Parisi, która przyjechała z Włoch do 2-5 Hufca Pracy we Włocławku.

Termin realizacji: 10.1.2015 r.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedli „Zazamcze” i „Leopoldowo”. Mieszkańcy miasta Włocławek. Ogółem 250 osób.

Cel główny: Kontynuacja procesu nawiązanych relacji sąsiedzkich. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej reprezentującej osiedle „Zazamcze” oraz partnerska współpraca.

Łączna wartość projektu: 600,00 zł.

Projekt: „II Przegląd Świetlic Środowiskowych – ŚWIETLIKI” To druga edycja projektu, który był realizowany z Klubem „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”. Przedsięwzięcie o charakterze edukacyjno-integracyjnym, umożliwiło dzieciom zaprezentowanie na scenie ciekawych form wokalnych, teatralnych i tanecznych. Przegląd odbył się w dniu 04.11.2015 r. w siedzibie partnera.

Beneficjenci: Dzieci reprezentujące 5 Świetlic MOPR, Świetlicę Caritas, 2 Świetlice TPD. Uczestnicy projektu: dzieci – 155 osób, dorośli – 45 osób, opiekunowie – 12 osób, wolontariusze – 2 osoby, organizatorzy społeczności lokalnej – 2 osoby. Łącznie 216 osób.

Cel główny: Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej miasta Włocławek oraz młodzieży reprezentującej Świetlice MOPR.

Łączna wartość projektu: 2.111,99 zł, w tym budżet MOPR: 111,99 zł.

Projekt: „Namaluj Uśmiech II”

To druga edycja projektu pn. „Namaluj Uśmiech”, który był realizowany w 2013 roku. Niniejsza edycja była zainicjowana przez Zespół ds. OSL, który pozyskał bezpłatnie farbę od sponsora.

Po przeprowadzonych konsultacjach z pracownikami socjalnymi w OSPS, zostały wyłonione osoby, które wymagały wsparcia w postaci wymalowania ścian. W pracach remontowych aktywnie uczestniczyli wolontariusze MOPR – uczniowie ZSB we Włocławku, którzy malowali pomieszczenia osobom samotnym i niepełnosprawnym. Do realizacji projektu włączyli się również liderzy osiedla „Zazamcze”, którzy pomogli w tych pracach. Projekt będzie kontynuowany do lutego 2016 roku.

Termin realizacji: grudzień- 2015 r. – luty 2016 r.

Beneficjenci: Przedstawiciele społeczności lokalnych Włocławka (osoby, samotne, niepełnosprawne, chore, rodziny potrzebujące wsparcia). Łącznie 4 gospodarstwa domowe.

Cel główny: Poprawa warunków mieszkaniowych, aktywizacja społeczności lokalnej.

Łączna wartość projektu: 1.591,42 zł, w tym budżet MOPR: 101,42 zł.

Projekt: „Dzień Wolontariusza” To druga edycja zrealizowana we współpracy z Klubem Wolontariatu MOPR. Spotkanie odbyło się w dniu 04.12.2015 r. w Klubie Integracji Społecznej. Wzięli w nim udział aktywni wolontariusze MOPR oraz aktywni przedstawiciele społeczności lokalnej miasta Włocławek.

Cel projektu: Integracja i wyróżnienie najbardziej aktywnych wolontariuszy z Klubu Wolontariusza MOPR i przedstawicieli społeczności lokalnych.

Beneficjenci: Wolontariusze MOPR i liderzy społeczności lokalnej. Ogółem 20 osób.

Łączna wartość projektu: 314,87 zł, w tym budżet MOPR: 314,87 zł.

Projekt: Świąteczne spotkanie przy choince

Projekt był skierowany do mieszkańców osiedla „Południe”. Akcja została zainicjowana przez lidera społeczności lokalnej osiedla „Południe” oraz przez parterów: 2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy, Portal Centrum Sceny Włocławek i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku.

Spotkanie odbyło się przy choince na placu zabaw pomiędzy blokami przy ul. Fredry 6/8.

Mieszkańcy miło spędzili czas przy wspólnym kołędowaniu, dzielili się opłatkiem i świątecznymi życzeniami. Dzieci brały udział w konkurencjach sportowych oraz w konkursie wokalnorecytatorskim Św. Mikołaja, za co otrzymały upominki i słodycze. Pod koniec spotkania na uczestników czekał tradycyjny, gorący wigilijny barszcz.

Cel projektu: Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej osiedla „Południe”. Kultywowanie tradycji świątecznych.

Beneficjenci: Społeczność lokalna osiedla „Południe” Ogółem 42 osoby.

Łączna wartość projektu: 100,00 zł.

Projekt: Spotkania z młodzieżą włocławskich średnich w celu promocji działań środowiskowych i Klubu Wolontariatu. Projekt był realizowany we współpracy z Klubem Wolontariatu MOPR. Polegał na prezentacji działań Klubu Wolontariatu i Zespołu ds. OSL. Dzięki jego realizacji pozyskano do współpracy 9 wolontariuszy, którzy aktywnie włączali się w pomoc przy realizacji projektów środowiskowych. Termin realizacji: styczeń – grudzień 2015 r.

Beneficjenci: Młodzież reprezentująca włocławskie licea i technika.

Projekt nie wymagał finansowania ze strony MOPR.

Rezultaty podejmowanych działań przez Zespół ds. OSL.

- Rozwijanie relacji sąsiedzkich opartych na współpracy - wzajemna pomoc w sytuacjach trudnych.
- Zorganizowane grupy społeczności lokalnej nabyły umiejętności właściwej współpracy z instytucjami i organizacjami, podejmując próby załatwienia najistotniejszych kwestii dla mieszkańców.
- Wypracowanie wspólnych metod pracy z aktywnymi przedstawicielami społeczności lokalnych.
- Wzrost poczucia odpowiedzialności liderów społeczności lokalnych miasta Włocławek za własne otoczenie.
- Wzrost umiejętności pełnienia ról społecznych przez liderów społeczności lokalnych.
- Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.
- Poprawa czystości na klatkach i zmniejszenie procesu wandalizmu w obszarze wspólnych powierzchni mieszkalnych oraz w mieszkaniach socjalnych.
- Integracja i aktywizacja społeczności lokalnych miasta Włocławek.
- Wspólne przeciwdziałanie przedstawicieli społeczności lokalnej aktom wandalizmu na terenie osiedla „Leopoldowo”.
- Nawiązanie pozytywnych relacji z trudną młodzieżą na osiedlu Leopoldowo.
- Nawiązanie współpracy z władzami miasta Włocławek przez aktywnych mieszkańców osiedla Leopoldowo.
- Samotne matki z osiedla „Południe” nadal stanowią zintegrowaną grupę. Pomagają sobie wzajemnie i mobilizują się wzajemnie do działania przy realizacji projektów.
- Utrzymanie stałej współpracy z Parafią pw. Św. Stanisława zaowocowało podpisaniem porozumienia i systematycznymi działaniami.

- Grupa reprezentująca kategorię samotnych matek na osiedlu „Południe” nadal podejmuje wspólne działania na rzecz swojej społeczności. Przedstawiciele tej grupy coraz częściej włączają się w realizację projektów. Grupa ma duży potencjał, jednak w dalszym ciągu wymaga dużego wsparcia ze strony Organizatora Społeczności Lokalnej.
- Nabycie umiejętności komunikacji wewnątrzrodzinnej przez samotne matki na osiedlu „Południe”.
- Realizacja projektów środowiskowych przyczyniła się do łamania barier związanych z niepełnosprawnością.
- Realizacja projektów wzbogaciła wiedzę dzieci i młodzieży z zakresu ekologii, sztuki, przyrody, plastyki, tańca i muzyki.
- Nawiązanie współpracy pomiędzy partnerami: OSPS „Wschód”, Świetlicą „Zorza”, Miejską Biblioteką Publiczną Nr 6, zaowocowało realizacją warsztatów plastycznych.
- Efektem realizacji projektu „Nadwiślańskie Szanty” było wydanie 200 śpiewników.
- Integracja starszego i młodszego pokolenia oraz osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie konkurencji sportowych na włocławskim śródmieściu.
- Nawiązanie partnerskiej współpracy z „Kafejką Taktyk” i nadwiślańską przystanią.
- Stała współpraca ze świetlicami środowiskowymi zaowocowała realizacją kolejnych projektów środowiskowych.
- Filia Klubu Integracji Społecznej na osiedlu „Leopoldowo” stanowi bardzo istotny element wspierający nie tylko wszelkiego rodzaju działania środowiskowe, ale również zaangażowania w indywidualną pracę z poszczególnymi mieszkańcami, co w konsekwencji przekłada się i ma znaczący wpływ na rozwój całej społeczności lokalnej osiedla Leopoldowo.
- Proces współpracy z partnerami zaowocował podpisaniem kolejnych porozumień partnerskich o współpracy z Włocławskim Klubem Kyokushin, Kujawskim Stowarzyszeniem Gospodarczym, Centrum Kształcenia Ustawicznego, Biurem dla Obywatela, Klubem Terapeutycznym „Kajetan”, Parafią pw. Św. Stanisława.
- Zaangażowanie społeczności lokalnej „Południa” w realizację przedsięwziętych projektów.
- Utrzymanie stałej współpracy partnerskiej z Klubem „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B” i Nadleśnictwem Włocławek, Miejską Biblioteką Publiczną Filia Nr 3 umożliwiło realizację projektów o charakterze integracyjnym dla społeczności lokalnej miasta Włocławka.
- Utrzymanie stałej partnerskiej współpracy ze świetlicami MOPR.
- Utrzymanie stałej współpracy partnerskiej ze Związkiem Miast Nadwiślańskich umożliwiło realizację IV edycji projektu edukacyjno - integracyjnego dla społeczności lokalnej miasta Włocławka.
- Wolontariusze reprezentujący Klub Wolontariatu MOPR aktywnie włączają się w realizację projektów środowiskowych. Swoją postawą dają wzór i zachęcają do działania na rzecz swojej społeczności.
- Stała współpraca z Klubem Wolontariatu zaowocowała realizacją wielu projektów o charakterze edukacyjno - integracyjnym.

3. Klub Wolontariatu

W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku w Klubie Wolontariatu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie zarejestrowano 34 osoby, podpisano 49 porozumień o współpracy (pracę w wolontariacie kontynuowały też osoby zarejestrowane w poprzednich latach).

Wolontariusze zaangażowani byli w pracę na rzecz wychowanków świetlic MOPR, uczestników Klubu Integracji Społecznej, wspierali realizację projektów przeprowadzanych metodą Organizowania Społeczności Lokalnej. Pracowali również w środowiskach osób starszych

i niepełnosprawnych (w tym w domu pomocy społecznej) wspomagając ich w codziennym funkcjonowaniu.

W okresie sprawozdawczym koordynator Klubu prowadził promocję wolontariatu. Odkonło się 15 zajęć lekcyjnych skierowanych do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem zajęć było zapoznanie uczestników z możliwościami pracy w ramach Klubu jak również przybliżenie korzyści jakie płyną z zaangażowania w wolontariat. Zajęcia organizowane były w ścisłej współpracy z pedagogami szkolnymi.

Jednym z efektów spotkań promocyjnych była pomoc w nauce skierowana do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, którą w bezpłatnych korepetycjach świadczyli uczniowie Liceum im. Ziemi Kujawskiej pod nadzorem pedagoga szkolnego.

W roku 2015 r. w Klubie Integracji Społecznej odbywały się regularne spotkania grupy pn. „Czyste Serca”. Są to cotygodniowe mitingi prowadzone przez 2 wolontariuszy dedykowane młodym osobom i ich rodzinom dotkniętym problemem używania dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. Średnio uczestniczyło w nich ok. 4 osób.

Ponadto, w myśl postanowień Sądu Rejonowego we Włocławku, 3 nieletnich odbyło nakazane przez Sąd prace społeczne w ramach Klubu Wolontariatu MOPR.

Podsumowaniem działań Klubu w roku 2015 było spotkanie z okazji Dnia Wolontariusza, podczas którego osoby pracujące społecznie miały okazję zaprezentować efekty swoich działań i przedstawić plany na 2016 rok. Wśród zaproszonych gości znalazła się wolontariuszka z Włoch, która przebywa we Włocławku na zaproszenie Ochotniczego Hufca Pracy. Przybliżyła ona uczestnikom spotkania zasady Programu „Erasmus” i wolontariatu międzynarodowego.

4. Klub Integracji Społecznej.

Klub Integracji Społecznej jest sekcją Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie funkcjonującą na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. nr 43 poz. 225 późn. zm.), Zadaniem Klubu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego wśród mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych bezrobociem poprzez realizację działań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej. W okresie sprawozdawczym pracownicy Klubu Integracji Społecznej realizowali poniżej opisane działania.

I. Poradnictwo indywidualne w KIS.

Jedną z form zajęć prowadzonych w Klubie jest poradnictwo indywidualne. Odbiorcami indywidualnego poradnictwa są mieszkańcy Miasta Włocławek, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, mający zawarty kontrakt socjalny, które znalazły się w trudnej sytuacji, wymagającej specjalistycznego wsparcia.

Formuła indywidualnego poradnictwa to szereg działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb klienta, mających na celu zdiagnozowanie sytuacji problemowej klienta, określenie potrzeb w zakresie rozwoju społeczno-zawodowego, rozpoznanie czynników potrzebnych do dokonania zmiany, a także zaplanowania konkretnych kroków, które służą radzeniu sobie z sytuacją problemową.

Udział w poradnictwie indywidualnym odbywa się na podstawie wniosków od pracowników socjalnych z OSPS, wniosku kierownika KIS oraz własnych wniosków osób zainteresowanych. Udział w indywidualnym poradnictwie jest dobrowolny oraz bezpłatny, jednak warunkiem przystąpienia do niego jest podpisanie kontraktu socjalnego.

Z indywidualnego poradnictwa w 2015 r. skorzystało łącznie 225 osób, w tym 15 osób odmówiło podpisania kontraktu (lub zaszyły inne okoliczności uniemożliwiające jego podpisanie). Poradnictwa indywidualnego udzielali konsultant, asystent rodziny, pedagog oraz terapeuta. Łącznie w 2015 r. udzielili:

- 2.638 porad dla uczestników Klubu,

- 90 porad jednorazowych.

Tab.1. Kategorie problemów uczestników Klubu

Problem uczestników	2015 r.	%
uzależnieni od alkoholu	129	57
uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających	22	10
współuzależnieni	12	5
osoby z syndromem DDA	11	5
osoby z problemem psychicznym	31	14
Problemy rodzinne i wychowawcze	20	9
Razem	225	100

Tab. 2. Mierniki realizacji procesu

Liczba osób korzystających z indywidualnego poradnictwa	225
Liczb porad udzielanych uczestnikom KIS	2638
Liczba osób posiadających zawarty kontrakt socjalny	225
Liczba osób, którym udzielono jednorazowego poradnictwa	90
Liczba osób, które odmówiły podpisania kontraktu (lub zaszły inne okoliczności uniemożliwiające jego podpisanie)	15
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie	4
Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe ogółem, w tym	21
- stacjonarne	15
- ambulatoryjne	6

II. Oferta programowa skierowana w 2015r. do mieszkańców Miasta Włocławek

- Otwarta Grupa Wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym** - program realizowany w okresie od I.2015 r. do XII.2015 r. Spotkania odbywały się raz w tygodniu w środy od 13.30 do 15.30. Celem programu było udzielenie wsparcia psychicznego osobom w kryzysie psychicznym oraz pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu przez nich problemów dnia codziennego. Spotkania będą kontynuowane w 2016 r. Liczba spotkań: 41, liczba odbiorców programu: 13 osób.
- Program „Mogę być lepszym rodzicem”** realizowany od I.2015 r. do XII 2015 r. Spotkania odbywały się raz w tygodniu we wtorki od 8.30 do 10.30. Celem programu była pomoc rodzinom we wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych, w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, w minimalizowaniu skutków bezradności życiowej oraz pomoc w zdobywaniu kompetencji w zakresie pełnienia ról społecznych. Liczba spotkań: 22, liczba odbiorców programu: 5 osób.
- Program „Mogę być lepszym rodzicem” II edycja**-od 15.09.2015 r. - do 22.XII.2015 r. Tematyka spotkań obejmowała kształtowanie poczucia własnej wartości, świadome przeżywanie własnych emocji, współpracę ze szkołą. Spotkania odbywały się raz w tygodniu we wtorki od 15.30 do 17.30. Program będzie kontynuowany w 2016 r. Liczba spotkań: 11, liczba odbiorców programu: 11 osób.
- Program pilotażowy adresowany do matek z małymi dziećmi z Osiedla Leopoldowo** (otwarta grupa wsparcia). Cel programu: zapoznanie uczestników z potrzebami rozwojowymi dzieci w wieku przedszkolnym. Liczba spotkań: 3 Liczba odbiorców: 12 osób.
- Program „Pomocna ręka”**, realizowany od stycznia 2015 r. do grudnia 2015 r.; skierowany do mieszkańców m. Włocławek, świadczeniobiorców MOPR, uzależnionych od alkoholu

i innych środków psychoaktywnych. Celem programu było motywowanie do leczenia odwykowego w ośrodkach terapii uzależnień lub poradniach uzależnień. Program jest realizowany od wielu lat przy ścisłej współpracy z pracownikami OSPS MOPR. Planuje się jego dalszą realizację do XII 2016r. Stacjonarne leczenie odwykowe podjęło: 15 osób oraz ambulatoryjne leczenie odwykowe: 6 osób.

6. **Grupa AA „ISKIERKA”**, spotkania od I.2015 r. do XII.2015 r. Spotkania odbywały się raz w tygodniu/piątki od 10.00 do 12.00/. Planuje się dalsze spotkania do XII 2016 r. Liczba spotkań: 50. Liczba uczestników 10 osób.
7. **Otwarta grupa psychoedukacyjna dla osób uzależnionych i współuzależnionych**, realizowana od I.2015r. do XII.2015r. Spotkania odbywały się raz w tygodniu./poniedziałki od 10.00 do 12.00/. Spotkania będą kontynuowane do XII 2016 r. Liczba spotkań: 41, liczba odbiorców programu: 58 osób.
8. **Otwarta Rodzinna Grupa Wsparcia** (dla współuzależnionych, DDA, inne), spotkania od I.2015 r. do XII.2015 r.; zajęcia odbywały się raz w tygodniu: tj. we wtorki lub środy od 16.00 do 18.00/. Spotkania będą kontynuowane do XII 2016r. Liczba spotkań - 43, liczba odbiorców - 17 osób.
9. **Zajęcia psychoaktywne** realizowane od I.2015 r. do XII.2015 r. wykorzystujące wizualne formy przekazania treści przeznaczone do osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, dopalaczy. Spotkania odbywały się raz w tygodniu/wtorki od 9.00 do 12.00/.Spotkania będą kontynuowane do XII 2016r. Liczba spotkań: 42, liczba odbiorców : 51 osób.
10. **Otwarta grupa wsparcia „Czyste Serca” dla młodzieży z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych**. Spotkania od I15r do XII15r raz w tygodniu/czwartki od 16.00 do 18.00/ prowadzili wolontariusze MOPR. Zainteresowanie tego typu spotkaniami wzrasta i dlatego grupa będzie kontynuować zajęcia do XII 2016r. Liczba spotkań 49. Liczba odbiorców: 7
11. **Projekt językowy** Od 02.01.2015r. do 30.01.2015 r. w godz. od 12.30 do 15.30 realizowany był bezpłatny kurs języka angielskiego dla osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń MOPR, które chciałyby podjąć pracę poza granicami kraju, nie znających (lub słabo znających) ten język. Zajęcia poprowadziła studentka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku w ramach praktyk zawodowych. Podstawowa wiedza z zakresu j. angielskiego nie tylko usprawni formę komunikacji poza granicami kraju ale również uświadomi, jak ustrzec się przed potencjalnymi zagrożeniami związanymi z podjęciem pracy ,co robić w chwilach trudnych i w jakich instytucjach szukać pomocy. Liczba spotkań: 18. Liczba odbiorców: 6

III. Oferta programowa skierowana do pracowników socjalnych MOPR we Włocławku

Otwarta Grupa Antystresowa - realizowana od 26.03.2015 r. do 04.12.2015 r. spotkania odbywały się raz w miesiącu - ostatni czwartek. Celem programu było zapoznanie pracowników socjalnych z podstawami podejścia terapeutycznego skoncentrowanego na kliencie (TSR) oraz ćwiczenie wybranych zachowań mających na celu zmniejszenie poziomu stresu w codziennej pracy zawodowej. Zajęcia będą kontynuowane w 2016 r. Liczba spotkań 7. Odbiorcami programu było 18 pracowników socjalnych MOPR Włocławek.

IV. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne organizowane i wykonywane są na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z dnia 28 lipca 2011 r.). Prace społecznie użyteczne skierowane są do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Prace społecznie użyteczne są aktywizującą formą wsparcia osób bezrobotnych, przerywa proces bierności, zniechęcenia, apatii i braku motywacji. Udział w tych pracach przyczynia się do

odbudowy i utrwalenia umiejętności koniecznych do pełnienia ról społecznych ze szczególnym uwzględnieniem roli pracownika. Umożliwia to przygotowanie bezrobotnych do wymagań stawianych przez pracodawców na obecnym rynku pracy (sumienne i staranne wykonywanie powierzonych obowiązków, punktualność, przestrzeganie porządku, dyscypliny i zasad bezpieczeństwa, itp.). Ponadto praca jako forma pomocy ma charakter konstruktywny i aktywizujący w przeciwieństwie do tradycyjnych zasiłków pieniężnych, które uzależniają osoby z nich korzystające i wyzwalają w nich bezradność. Poprzez zatrudnianie w ramach prac społecznie użytecznych dyscyplinujemy bezrobotnych i ograniczamy możliwość wykonywania przez nich pracy „na czarno”.

Do wykonywania prac społecznie użytecznych w 2015 r. zostało skierowanych 81 osób, w tym, 12 osób zrezygnowało.

Jednostka organizująca prace społecznie użyteczne	Liczba miejsc
MOPR	46
Centrum Opieki nad Dzieckiem	4
Ośrodek Sportu i Rekreacji	9
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Małuch”	4
DPS „Na Skarpie”	6
Ogółem	69

Powiatowy Urząd Pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60 % minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym.

Konsekwencje odmowy wykonywania prac społecznie użytecznych:

- zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, starosta pozbawia statusu bezrobotnego, który odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji wykonywania prac społecznie użytecznych.
- pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres 120 dni.

V. Program Aktywizacja i Integracja 2015

W ramach aktywizowania osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej po raz kolejny MOPR we współpracy z PUP realizował program „Program Aktywizacja i Integracja”, obejmujący działania z zakresu aktywizacji zawodowej oraz z zakresu integracji społecznej. Celem programu było zwiększenie aktywności uczestników, poprawa ich gotowości do zatrudnienia oraz ograniczenie stopnia oddalenia od rynku pracy.

Program trwał 2 miesiące październik – listopad 2015 r. i objął wsparciem 44 osoby, które zostały przez PUP sklasyfikowane w profilu pomocy III, zgodnie z art. 33 ust. 2 c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dn. 20 kwietnia 2004 r. Działania zakresu aktywizacji zawodowej były realizowane w ramach prac społecznie użytecznych, natomiast działania z zakresu aktywizacji społecznej były realizowane w formie zajęć warsztatowych prowadzonych przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych „Sukces” we Włocławku. Dla każdego uczestnika programu przewidziano łącznie 64 godziny pracy oraz 80 godzin zajęć warsztatowych obejmujących moduły tj.: kompetencje społeczne, ja i mój potencjał, praca nad motywacją oraz poruszanie się po rynku pracy.

VI. Kafejka internetowa

Do dyspozycji uczestników Klubu jest kafejka internetowa. To propozycja dla osób, które chcą zapoznać się z działaniem komputera lub skorzystać z Internetu w celach edukacyjno - wyszukiwawczych (gromadzenia informacji związanych z poszukiwaniem pracy zawodowej, nowej

szkoły, przygotowywanie dokumentów aplikacyjnych itp.). Rejestr odwiedzin pracowni obejmuje 54 wpisy (stan na 31.XII.2015 r.).

VII. Działania środowiskowe skierowane do uczestników KIS.

W okresie sprawozdawczym specjaliści KIS organizowali cykliczne spotkania dla uczestników. Celem spotkań było wzmocnienie procesów integracji społecznej oraz ograniczenie negatywnych skutków wykluczenia społecznego, jak również zachęcanie uczestników do czynnego udziału w życiu społecznym. Po konsultacjach z uczestnikami wybrano wspólnie działania o charakterze kulturalnym tj. wyjście do MULTIKINA Liczba spotkań: 7, liczba odbiorców 86 osób oraz o charakterze sportowym tj. wyjście do kręgielni. Liczba spotkań: 2, liczba odbiorców 71 osób

VIII. Współpraca z innymi jednostkami MOPR i innymi instytucjami w 2015r.

W ramach współpracy z innymi jednostkami i sekcjami MOPR oraz innymi instytucjami Klub Integracji Społecznej udostępniał sale wykładowe na organizację szkoleń lub spotkań. Były to m.in.:

1. W okresie od czerwca 2015r. do listopada 2015r (raz w tygodniu w każdy czwartek od 16.00 do 17.50) Centrum Rozwoju Osobistego i Psychoterapii „Alter-Ego” realizował program pn. „Środowiskowy Program Profilaktyczno-Prewencyjny dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi”. Program realizowany na zlecenie Wydziału Promocji Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Włocławek.
2. W Klubie odbywały się cykliczne spotkania Zespołu ds. Organizowania Społeczności Lokalnej.
3. Od stycznia 2015 r. do grudnia 2015 r. w klubie kontynuuje działalność Ośrodek Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem udzielający bezpłatnej i profesjonalnej pomocy prawnej, psychologicznej osobom poszkodowanym przestępstwem i członkom ich rodzin, w tym z terenu Miasta Włocławek korzystający ze świadczeń pomocy społ.
4. W związku z Tygodniem Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem oraz ustaleń dokonanych przez Stowarzyszenie Azyl, umożliwiono w KIS przeprowadzenie dyżuru policjanta w dniu 26.02.2015r w godz. od 15.40 do 17.40.
5. W dniu 14.05.2015 r. w Klubie Integracji Społecznej przy ul. Okrzei 61 w godzinach od 13.30 do 15.30. odbyło się spotkanie dla 27 osób poprowadzone przez P. Wojciecha Kuźmickiego, kierownika II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej na temat: „Teoretycznych i praktycznych aspektów pomocy postpenitencjarnej udzielanej przez Kuratorską Służbę Sądową”. W spotkaniu uczestniczyli kurator okręgowy i jego zastępca oraz pracownicy socjalni MOPR we Włocławku. Spotkanie było realizacją założeń w zakresie współpracy w ramach zawartego porozumienia w dniu 06.07.2010 r między MOPR we Włocławku, a Sądem Rejonowym.
6. W dniu 25.03.2015 r. w godzinach od 14.00 do 15.30 w Klubie Integracji odbyło się spotkanie pracowników socjalnych, kuratorów sądowych z przedstawicielami Grupy AA „DRUGI KROK”. Spotkanie miało charakter mityngu informacyjnego, którego celem było przybliżenie zasad i działalność grupy AA, w jaki sposób powstaje, czym się charakteryzuje, dlaczego Anonimowi Alkoholicy są anonimowi, itp. Według oceny uczestników spotkanie było bardzo ciekawe, a poruszana tematyka powinna skutkować większą efektywnością w pracy z osobami uzależnionymi. W spotkaniu brało udział: 20 osób.
7. W dniach: 11.03.15 r. i 23.04.2015 r. odbyły się spotkania szkoleniowe na temat najważniejszych zmian w Ustawie o Promocji Zatrudnienia I Instytucjach Rynku Pracy. Celem szkoleń było uzyskanie praktycznej wiedzy dotyczącej zmian w powyższej ustawie zwiększenia umiejętności pracy z osobami bezrobotnymi oraz większą efektywnością w pracy z osobami zarejestrowanymi w PUP. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy socjalni, kurator okręgowy i jego zastępca, kuratorzy sądowi. Łącznie udział wzięło 49 osób.

8. W dniu 22.09.2015 r. Polski Komitet Pomocy Społecznej przeprowadził szkolenie w KIS dla podopiecznych MOPR na temat Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.
9. W Klubie odbywały się cykliczne spotkania pracowników socjalnych z Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego w godz. od 13.00 do 15.00.
10. W dniu 24.09.2015 r. w godz. od 13.00 do 15.00 odbyło się spotkanie z przedstawicielami instytucji i stowarzyszeń w zakresie opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2020. W spotkaniu uczestniczyło ogółem 30 osób.
11. W dniu 29.05.2015 r. firma szkoleniowa „MERITUM” przeprowadziła szkolenie w KIS dla 20 osób na temat antynarkotykowej profilaktyki lokalnej.
12. W dniu 04.12.2015r w godz. od 12.30 do 14.30 zorganizowano w KIS dla 30 osób obchody Dnia Wolontariusza. Podczas spotkania podsumowano rok działalności Klubu Wolontariusza MOPR i nagrodzono wyróżniające się osoby.
13. W dniu 14.12.2015 .r. w godz. od 11.00 do 15.30 w KIS zorganizowano szkolenie dla pracowników MOPR z zakresu systemu zarządzania jakością.
14. W dniu 16.12.2015 r. w godz. od 10.00 do 11.30 zorganizowano w KIS seminarium informacyjne dla pracowników MOPR poprowadzone przez przedstawiciela Biura Dla Obywatela na temat zadłużeń i wyroków komorniczych.

III. POMOC INSTYTUCJONALNA

1. Interwencja Kryzysowa i Poradnictwo specjalistyczne.

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku wynikające z ustawy o pomocy społecznej w zakresie poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poza działaniami podejmowanymi przez terenowych pracowników socjalnych są realizowane również przez pracowników Sekcji Interwencji Kryzysowej i Wspierania Rodziny. Zgodnie z art. 47.1. ustawy o pomocy społecznej „Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.” W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej i w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy. W realizacji zadań Sekcja Interwencji Kryzysowej współpracuje przede wszystkim z pracownikami socjalnymi Osiedlowych Sekcji Pomocy Społecznej MOPR, Policją, Sądem, z organizacjami, stowarzyszeniami, instytucjami oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy bądź znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Podstawowym celem oddziaływań kadry specjalistycznej Sekcji Interwencji Kryzysowej i Wspierania Rodziny jest przywrócenie i uruchomienie w osobie jej własnych zasobów i możliwości zaradczych. Ze świadczeń sekcji korzystały osoby dotknięte przemocą domową oraz osoby znajdujące się w trudnych sytuacjach kryzysowych borykające się z różnego rodzaju problemami np. sytuacja konfliktu małżeńskiego, konfliktu rodzinnego, finansowa, mieszkaniowa, problemy prawne, emocjonalne, zdrowotne, opiekuńczo wychowawcze, bezrobocie, uzależnienia. W 2015 roku z pomocy Sekcji skorzystało 548 rodzin (w tym 111 rodzin z problemem przemocy w rodzinie oraz 83 rodziny z problemem uzależnienia).

Wieloaspektowa pomoc specjalistyczna została udzielona w formie:

1. Pracy socjalnej – polegającej na pomocy w osobistym i społecznym usamodzielnianiu się i jest realizowana w ramach kontaktów interpersonalnych między pracownikiem socjalnym a osobami wspomagany – udzielono 720 porad dla 433 rodzin.
2. Poradnictwa psychologicznego - realizowanego poprzez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii indywidualnej ambulatoryjnej oraz terapii w środowisku.
Indywidualny kontakt z psychologiem ma na celu wspieranie emocjonalne w procesie „wychodzenia z przemocy”, poszerzenie wiedzy o zjawisku przemocy, psychoedukację. Psycholog objął swoją pomocą 174 rodziny. Udzielono 508 porad oraz przeprowadzono 574 terapii psychologicznych.
3. Poradnictwa prawnego (od marca 2015) – realizowanego poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo to ma na celu informowanie o możliwościach prawnego rozwiązania problemu. Prawnik pomaga w sformułowaniu pism do urzędów i instytucji. Udzielono 238 porad prawnych dla 162 rodzin.
4. Poradnictwa pedagogicznego - obejmującego szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych. Pedagog udzielił 144 porad – pomocą objęto 78 rodzin.

Od maja 2015 r. jako uzupełnienie kontaktów indywidualnych ze specjalistami zostały wznowione zajęcia grupowe. Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej - główny cel prowadzenia grupy to zwiększenie świadomości i poczucia własnej wartości, rozwijanie

umiejętności życiowych zwiększających niezależność oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych poprzez: wymianę swoich doświadczeń, wsparcie. Udział w grupie wsparcia stanowi uzupełnienie indywidualnej terapii psychologicznej. Pozwala kobiecie wyjść z izolacji, w której tkwiła przez wiele lat. Z tej formy pomocy skorzystało 8 osób.

W ramach działalności sekcji funkcjonuje Hostel mieszczący się w wynajętych pomieszczeniach Caritasu Diecezji Włocławskiej przy ul. Kamkowskiego 7. W trakcie pobytu w hostelu zarówno przebywające w nim kobiety jak i ich dzieci, mogły korzystać z oferty sekcji w formie poradnictwa i terapii psychologicznej, konsultacji prawnych oraz pedagogicznych. Liczba miejsc hostelowych – 7 (w tym łóżeczko niemowlęce). W 2015 roku z tej formy pomocy skorzystało 12 osób.

Zainteresowani uzyskaniem pomocy sprawcy przemocy mogli natomiast skorzystać z pomocy zatrudnionego w sekcji psychologa, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach spotkań indywidualnych.

Podejmowano również działania na rzecz tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy oraz dostosowanie metod i form pomocy do zdiagnozowanych potrzeb społeczności lokalnej poprzez:

- stały kontakt z dzielnicowymi, kuratorami, pracownikami środowiskowymi MOPR,
- współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy osobom i rodzinom znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej.

W ramach profilaktyki mającej na celu ograniczenie przemocy w rodzinie, uzależnień i innych patologii społecznych realizowano poniższe zadania.

1. zapewnienie możliwości korzystania z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego;
2. prowadzenie terapii indywidualnej z osobami doznającymi przemocy, sprawcami i świadkami przemocy;
3. prowadzenie terapii grupowej dla osób doznających przemocy;
4. prowadzenie Hostelu, w którym osoby doznające przemocy w rodzinie mogą uzyskać tymczasowe schronienie.
5. upowszechnianie i popularyzację wiedzy na temat przemocy w rodzinie i jej skutków;
6. propagowanie ofert instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy;
7. prowadzenie edukacji na temat przemocy, sposobów jej zapobiegania i przeciwdziałania wśród osób korzystających z oferty sekcji;
8. współpracę z pedagogami szkolnymi;
9. dostarczanie biuletynów informacyjnych dotyczących oferty sekcji na teren szkół, przychodni zdrowia;
10. działania na rzecz tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy oraz dostosowanie metod i form pomocy do zdiagnozowanych potrzeb społeczności lokalnej.

Na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pracownicy Sekcji Interwencji Kryzysowej i Wspierania Rodziny zapewniają obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2015 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 502 Niebieskie Karty, w tym 54 z sporządzone przez pracowników socjalnych, 443 z Policję, a 5 przez pracowników oświaty. Zespół Interdyscyplinarny funkcjonuje poprzez tworzenie grup roboczych. Do każdej grupy roboczej powoływany jest terenowy pracownik socjalny z właściwej osiedlowej sekcji pomocy społecznej, który na bieżąco analizuje funkcjonowanie rodziny w środowisku oraz dzielnicowy KMP we Włocławku. W zależności od struktury i złożoności problemów w rodzinie skład grupy roboczej poszerzany jest o innych specjalistów tzn. pedagogów szkolnych, kuratorów, psychologów, asystentów rodziny, terapeutów uzależnień itp.

1. Mieszkania chronione.

W myśl ustawy o pomocy społecznej (art. 53 ust.1) pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej może być udzielona pomoc w formie mieszkania chronionego. Od czasu uruchomienia tej formy pomocy tj. od 2004 r. z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało ogółem 30 wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystała 1 pełnoletnia wychowanka z placówki opiekuńczo- wychowawczej i 2 z rodziny zastępczej. Zgodnie z obowiązującym regulaminem wychowankowie po opuszczeniu pieczy zastępczej, zamieszkujący w mieszkaniu chronionym są zobowiązani do realizowania indywidualnego programu usamodzielnienia, a przede wszystkim do kontynuowania nauki.

Jest to forma pomocy, która umożliwia naukę prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego przy wsparciu specjalistów zatrudnionych w MOPR. Koszty związane z pobytem w mieszkaniu chronionym w 2015 r. wyniosły 10.314,80 zł. Na wskazane wydatki składały się koszty związane z eksploatacją i utrzymaniem mieszkań.

2. Kierowanie do domów pomocy społecznej, środowiskowego domu samopomocy oraz ośrodka dziennego pobytu i ponoszenie odpłatności za pobyt.

Istotnym zagadnieniem realizowanym MOPR jest zapewnienie opieki i wsparcia osobom nie mogącym samodzielnie funkcjonować w środowisku poprzez:

1. kierowanie do ośrodka dziennego pobytu
2. kierowanie do środowiskowego domu samopomocy
3. kierowanie do domów pomocy społecznej

1. Kierowanie do ośrodka dziennego pobytu.

Ośrodek Dziennego Pobytu przy ul. Brzeskiej 15 jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla 40 osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Ośrodek zapewnia m.in. miejsce pobytu w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ oraz daje możliwość korzystania z posiłków, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu niezbędnych spraw osobistych, dba o rozwój uzdolnień i zainteresowań mieszkańców oraz zaspokaja ich potrzeby kulturalne, zajęcia terapeutyczne dostosowane do możliwości fizycznych i psychicznych mieszkańców, kształtuje atmosferę sprzyjającą prawidłowym kontaktom interpersonalnym. W 2015 r. z usług Ośrodka Dziennego Pobytu skorzystało 45 osób, z tego 6 skierowań wydano dla nowych uczestników. W sprawach skierowania i odpłatności wydano 100 decyzji administracyjnych. Z uwagi na brak wolnych miejsc w placówce 5 osób wpisano na listę oczekujących na umieszczenie.

Miesięczny koszt pobytu wynosił 828,20zł. W zależności od posiadanego dochodu przypadającego na osobę wydawane były decyzje dotyczące odpłatności. Za wyjątkiem jednej osoby uczestnicy korzystający z usług Ośrodka ponosili odpłatność zgodnie z obowiązującą Uchwałą nr XXX/2/2013 Rady Miasta Włocławek z dnia 18 marca 2013 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w formie pobytu w ośrodku wsparcia i mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Gminę Miasto Włocławek.

2. Kierowanie do środowiskowego domu samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Zapiecek 10 jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla 40 osób przewlekłe psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie,

które wymagają częściowej specjalistycznej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. W ramach pobytu placówka zapewnia wsparcie i rehabilitację wspomagającą przystosowanie do osiągnięcia samodzielności w pełnieniu ról społecznych. Ponadto Ośrodek zapewnia m.in. ciepły posiłek, a prowadzona specjalistyczna pomoc ma na celu przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy chorych. Odpowiednio zorganizowane zajęcia terapeutyczne przynoszą wymierne efekty w postaci lepszego przystosowania tych osób do wyzwań związanych z codziennym życiem. Skutkuje to stopniowym przywracaniem wiary we własne możliwości i poprawą funkcjonowania w środowisku. W 2015r. z usług Środowiskowego Domu Samopomocy skorzystały ogółem 43 osoby. W tym zakresie wydano ogółem 87 decyzji administracyjnych.

Zgodnie z powołaną ustawą, w przypadku osób posiadających dochód powyżej 300% odpowiedniego kryterium dochodowego ustalono odpłatność za pobyt w ŚDS na poziomie 5% posiadanego dochodu. 33 osób ze względu na powołane kryterium dochodowe jest zwolnionych z ponoszenia odpłatności. W związku z brakiem wolnych miejsc w placówce 5 osób zainteresowanych powyższą formą wsparcia oczekuje na zwolnienie się miejsca możliwość skorzystania z usług.

3. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prawo do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Skierowanie do odpowiedniego typu domu, zabezpieczającego specjalistyczną opiekę uwarunkowane jest przede wszystkim diagnozą medyczną i zaleceniem lekarskim o konieczności zabezpieczenia całodobowej opieki instytucjonalnej.

W okresie sprawozdawczym z całodobowej opieki, którą zapewniały dwa DPS funkcjonujące na terenie Włocławka przy ul. Nowomiejskiej 19 i Dobrzyńskiej 102 przeznaczone dla osób w podeszłym wieku i jeden DPS przy ul. Żeromskiego 28a dla osób przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych fizycznie ogółem skorzystało 182 osób. Miesięczny koszt pobytu mieszkańca ww. domów oraz liczbę osób korzystających z usług przedstawia poniższa tabela.

DPS	Ilość osób korzystających	Miesięczny koszt pobytu
ul. Żeromskiego 28 a	32	3.400,00zł
ul. Dobrzyńska 102	80	2.785,09zł
ul. Nowomiejska 19	70	2.769,14zł

W 2015 r. w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku przebywały 4 osoby z innego powiatu.

W okresie sprawozdawczym dla 30 osób wydano decyzje o umieszczeniu, z czego 28 zostało zrealizowanych. W celu wyeliminowania z obiegu prawnego, w uzasadnionych przypadkach wydano 135 decyzji uchylających i wygasających oraz 10 przypadkach umorzono postępowanie administracyjne. Na liście oczekujących na umieszczenie w Domach Pomocy Społecznej we Włocławku znajduje się obecnie 26 osób, z tego do DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych fizycznie przy ul. Żeromskiego 28a oczekują 2 osoby. W trakcie załatwiania jest 15 spraw. Znaczną liczbę naszych mieszkańców wymagających specjalistycznej opieki skierowano do placówek funkcjonujących na terenie innych powiatów.

W domach pomocy społecznej różnego typu poza Włocławkiem w okresie sprawozdawczym przebywało ogółem 145 mieszkańców Włocławka. Od stycznia 2015 r. wydano

93 skierowania. W związku wystąpieniem pilnej konieczności zabezpieczenia całodobowej opieki w 12 przypadkach wydano decyzje poza kolejnością. Ponadto wydano 5 skierowań do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku.

Najwięcej mieszkańców przebywało w placówkach dla osób przewlekle chorych somatycznie w Kowalu, Piotrkowie Kujawskim, Nowej Wsi oraz w domach gdzie zabezpieczona jest specjalistyczna opieka osobom z zaburzeniami psychicznymi tj. w Kurowie i Zakrzewie. Koszty związane z umieszczeniem osób potrzebujących całodobowej specjalistycznej opieki wyniosły 4.602.056,59 zł. Ogółem zrealizowano 1.904 świadczenia. Na koniec okresu sprawozdawczego 2 osoby wymagające specjalistycznej opieki, z wydaną decyzją o skierowaniu oczekiwało na umieszczenie w domach na terenie innych powiatów, a 10 spraw pozostało do rozpatrzenia.

Wzrost liczby osób wymagających całodobowej opieki osób drugich, której nie można zabezpieczyć w środowisku oraz brak specjalistycznych placówek na terenie Włocławka powoduje konieczność zabezpieczenia całodobowej specjalistycznej pomocy dla naszych mieszkańców na terenie innych powiatów. Przedstawiona sytuacja oraz coroczny wzrost miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańców w poszczególnych DPS skutkuje ciągłym wzrostem nakładów finansowych na realizację ww zadania. Na 2016 r. zaplanowano budżet w wys. 4.345.350 zł.

IV. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zadania Gminy Miasto Włocławek w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.) realizował w 2015 r. Dział Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku. Koszty poniesione na realizowane w omawianym okresie zadania, w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, pokryte zostały w większości ze środków PFRON przyznanych Gminie Miasto Włocławek na 2015 r. w wysokości 2.377.056 zł.

Podział tych środków na dofinansowanie poszczególnych zadań zatwierdzony został przez Radę Miasta Włocławek w trzech uchwałach:

- 1) Uchwała Nr XL/16/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 2) Uchwała Nr X/70/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych (środki dodatkowe),
- 3) Uchwała Nr XIV/118/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadań, finansowanych w 2015 r. z wyżej podanego limitu środków Funduszu przedstawiała się następująco:

1. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

W zakresie rehabilitacji zawodowej mającej na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego, przez umożliwienie im korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy realizowano niżej wymienione zadania:

- **zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej:**

W okresie sprawozdawczym zawarto z pracodawcami 5 umów o zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla 6 osób niepełnosprawnych, mieszkańców Miasta Włocławek, w wieku aktywności zawodowej, zarejestrowanych w PUP we Włocławku. Na ten cel ze środków PFRON wydatkowano kwotę 254.999,60 zł. Utworzono następujące stanowiska pracy: operator wykrawarki (2 stanowiska), kierowca (1 stanowisko), mechanik – kierowca (1 stanowisko), kierowca – sprzedawca mobilny (1 stanowisko), informatyk – serwisant optyczny (1 stanowisko). W ramach postanowień wyżej wymienionych umów pracodawcy zobowiązali się zatrudniać osoby niepełnosprawne przez okres co najmniej 3 lat.

- **przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej:**

O przyznanie środków PFRON na podjęcie działalności gospodarczej ubiegało się 6 osób niepełnosprawnych, pozostających bez zatrudnienia. W ramach realizacji tego zadania zostały zawarte 2 umowy z osobami niepełnosprawnymi na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomości (1 osoba) oraz usług rekreacyjno – sportowych (1 osoba). Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę 60.696,17 złotych. Osoby niepełnosprawne zobowiązały się do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 24 miesiące. Pozostałe wnioski zostały rozpatrzone negatywnie z powodu braku środków PFRON oraz braków formalno – prawnych.

- **finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy:**

Zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku na realizację tego zadania ze środków PFRON MOPR we Włocławku przekazał kwotę w wysokości 8.796,53 zł. W ramach realizacji tego zadania na niżej wymienione szkolenia skierowano 4 osoby niepełnosprawne:

- recepcjonista,
- magazynier – operator wózka jezdniowego,
- tokarz – frezer - operator obrabiarek sterowanych numerycznie,
- pracownik ochrony fizycznej.

2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

W zakresie rehabilitacji społecznej, której celem jest możliwie pełne włączenie osób z niepełnosprawnością we wszystkie przejawy życia społecznego realizowano niżej wymienione zadania:

- **dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej:**

Na terenie Włocławka funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej do których uczęszcza 75 uczestników. Celem działania WTZ jest rehabilitacja społeczna i zawodowa zmierzająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Realizacji celów WTZ służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiającym uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Organizatorami warsztatów terapii zajęciowej są: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci we Włocławku, prowadzące warsztat dla 35 osób niepełnosprawnych przy ulicy Wiejskiej 14 oraz Polski Związek Niewidomych we Włocławku, który prowadzi warsztat dla 40 osób, przy ulicy Łaziennej 6.

Na sfinansowanie działalności tych warsztatów w 2015 r. ze środków PFRON została przekazana kwota w wysokości 1.109.700 zł. oraz ze środków budżetu miasta kwota 123.300 zł. Dofinansowanie rocznego kosztu pobytu na jednego uczestnika ze środków PFRON w warsztacie terapii zajęciowej w roku 2015 wynosiło 14.796 zł.

- **dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów:**

Realizacja tego zadania miała na celu wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych w zakupie indywidualnego sprzętu do rehabilitacji w warunkach domowych oraz całkowite lub w znacznej części pokrycie kosztów koniecznego zaopatrzenia ortopedycznego i zaopatrzenia w środki pomocnicze.

W 2015 roku osoby niepełnosprawne złożyły 1278 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na łączną kwotę: 1.462.482,25 zł. Ze względu na niedobór środków PFRON w stosunku do zgłaszanych przez osoby niepełnosprawne potrzeb, pozytywnie rozpatrzono 606 wniosków osób ubiegających się o tego rodzaju pomoc. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 540.014,25 zł. - (w tym 7 osób na sprzęt rehabilitacyjny w kwocie 13.175 zł.).

- **dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:**

W analizowanym okresie o dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych ubiegało się 746 osób, w tym 586 uczestników i 160 opiekunów. Ze względu na ograniczenia środków PFRON dofinansowanie zostało przyznane jedynie 351 osobom, w tym 243 uczestnikom i 108 opiekunom - na łączną kwotę 285.503 zł.

Po rezygnacji z przyczyn zdrowotnych i rodzinnych części osób niepełnosprawnych, które otrzymały wyżej wymienione wsparcie, z dofinansowania w roku ubiegłym skorzystało 305 osób, w tym 209 uczestników i 96 opiekunów. Łącznie na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych wydatkowano kwotę 246.970 zł.

- **dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych:**

O dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2015 r. ubiegało się 113 osób niepełnosprawnych.. Na podstawie złożonych wniosków wyżej wymienione osoby wnioskowały o dofinansowanie ze środków PFRON do likwidacji barier funkcjonalnych w łącznej kwocie 978.734,68 zł.

MOPR we Włocławku przyznając osobie niepełnosprawnej dofinansowanie w przedmiotowym zakresie uwzględniał stopień i rodzaj niepełnosprawności, indywidualne potrzeby i możliwości osoby niepełnosprawnej oraz związek pomiędzy tymi potrzebami a wnioskowanym zakresem likwidacji barier architektonicznych w kontekście wpływu jego wykonania na ułatwienie osobie niepełnosprawnej podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W 2015 roku zawarto 50 umów o dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier funkcjonalnych na łączną kwotę 141.055,98 zł. Dofinansowanie wypłacono 48 osobom na kwotę 135.560,39 zł., w tym do:

- likwidacji barier architektonicznych – 101.008,85 zł. dla 24 osób,
- likwidacji barier w komunikowaniu - 33.733,24 zł. dla 20 osób,
- likwidacji barier technicznych - 818,30 zł. dla 4 osób.

- **dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:**

W 2015 r. (do dnia 30 listopada) do MOPR we Włocławku wpłynęło 10 wniosków o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, na łączną kwotę 31.552,20 zł. dla 304 osób niepełnosprawnych, których realizacja jest planowana na 2016 rok. O powyższe dofinansowanie ubiega się 5 organizacji pozarządowych: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie „Tęczowy Parasol”, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Dorosłym z Niepełnosprawnością Intelleksualną „OLIGO” oraz Włocławskie Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego. W 2015 r. zrealizowano wnioski złożone do dnia 30.11.2014 r.

Ze względu na ograniczone środki finansowe przyznano dofinansowanie 3 organizacjom pozarządowym, tj.: Stowarzyszeniu Sportowemu „Eurointegracja”, Polskiemu Związkowi Niewidomych, Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów. W ramach zawartych umów dokonano wypłaty środków PFRON dla 98 osób niepełnosprawnych, w łącznej wysokości 20.318,66 zł.

Dział Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych współpracował również z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz zajmował się obsługą administracyjno - techniczną Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, która pełniła rolę opiniodawczo – doradczą.

V. Świadczenia Rodzinne, Alimentacyjne i Dodatki Mieszkaniowe.

1. Świadczenia Rodzinne.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów realizuje Dział Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Są to zadania zlecone gminie do realizacji z zakresu administracji rządowej. Podstawą przyznania świadczeń stanowi wniosek złożony przez wnioskodawcę wraz z wymaganymi dokumentami. Sprawy załatwiane są zgodnie z wymogami powyższych ustaw, przepisów wykonawczych z zastosowaniem kodeksu postępowania administracyjnego.

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. ze świadczeń rodzinnych korzystały średnio 4.432 rodziny. Dla rodzin tych wydane zostały 7.805 decyzji administracyjnych na realizację następujących świadczeń:

1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego:

- zasiłek rodzinny - wypłacono 58.442 świadczenia na kwotę 5.920.285,00 zł,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka - wypłacono 244, dodatki na kwotę 244.000,00 zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - wypłacono 746 świadczeń na kwotę 291.921,00 zł
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - wypłacono 4.186 świadczeń na kwotę 748.450,00 zł,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - wypłacono 4.133 świadczenia na kwotę 327.200,00 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - wypłacono 3.678 świadczeń na kwotę 367.747,00 zł,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wypłacono 157 dodatków na kwotę 11.393,00 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wypłacono 8.057 dodatków na kwotę 656.970,00 zł.

2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 631 świadczeń na kwotę 631.000,00 zł.

3. Świadczenia opiekuńcze

- zasiłek pielęgnacyjny - wypłacono 24.724 zasiłki na kwotę 3.782.624,00 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne - wypłacono 4496 świadczeń na kwotę 5.372.653,00 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono 540 świadczeń na kwotę 277.247,00 zł,

Łącznie wypłacono 110.034 świadczenia na kwotę 18.631.490,00 zł (wydatki nie są pomniejszone o świadczenia nienależnie pobrane).

W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. wypłacono 30 świadczeń na kwotę 6.000,00 zł z tytułu pomocy finansowej w kwocie 200,00 zł miesięcznie dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne realizowanej w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego. Ponadto na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567 ze zm.) wypłacono osobom uprawnionym zasiłki na kwotę 657.454,00 zł oraz ustawowe odsetki w kwocie 100 zł (świadczenie wypłacane w kwocie 520,00 zł miesięcznie dla osób, które utraciły z dniem 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego) (wydatki nie są pomniejszone o świadczenia nienależnie pobrane).

Od świadczeń pielęgnacyjnych zostały odprowadzone w 2015 r. 3.672 składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe na kwotę 1.204.223,00 zł i 649 składek na ubezpieczenie

zdrowotne na kwotę 67.639,00 zł, od specjalnego zasiłku opiekuńczego odprowadzono 462 składki emerytalno - rentowe na kwotę 65.212,00 zł i 185 składek zdrowotnych na kwotę 8.658,00 zł oraz składki emerytalno - rentowe od zasiłków dla opiekuna 788 składek na kwotę 111.220,00 zł i 497 zdrowotnych na kwotę 23.260,00 zł.

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych stan należności na koniec 2015 r. wynosił 275.175,00 zł, przez okres sprawozdawczy umorzono 17.288,00 zł, rozłożono na raty kwotę 15.033,00 zł, potrącono z bieżących świadczeń kwotę 78.066,00 zł oraz wygaszono decyzje na kwotę 913,00 zł. W 2015 r. wydano 157 decyzji odmownych.

2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Dostarczanie środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, a w szczególności dzieciom, jest w pierwszej kolejności obowiązkiem wskazanym w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. Konstytucyjna zasada pomocniczości nakłada na państwo obowiązek wspierania jedynie tych osób ubogich, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Powyższe zadania realizuje Dział Świadczeń Alimentacyjnych w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1228 z późn. zm./

Do zadań Działu Świadczeń Alimentacyjnych tych należy zatem:

1. prowadzenie postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego tzn.
  - udzielanie informacji o warunkach nabywania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
  - przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego
  - wydawanie decyzji w powyższym zakresie.
2. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych tzn.
  - podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku otrzymania wniosku od osoby uprawnionej lub przyznania osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
  - przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbieranie oświadczeń majątkowych;
  - przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji;
  - zobowiązywanie dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy;
  - zwracanie się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika, w razie braku możliwości aktywizacji zawodowej występowanie z wnioskiem do starosty o skierowanie dłużnika do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia;
  - prowadzenie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i wydawanie decyzji w tym zakresie;
  - składanie wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym oraz wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny (Dz. U. Nr 58, poz. 553, z późn. zm/ w przypadku uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;

- przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Mając na uwadze powyższe w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. przyznano i wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla około 1850 osób uprawnionych w łącznej kwocie 8.642.733 zł.

Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów należy łączyć z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

W roku 2015 prowadzono postępowanie wobec około 1780 dłużników alimentacyjnych. W toku prowadzonego postępowania wystąpiono:

- do Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej w stosunku do 92 dłużników alimentacyjnych;
- do Komorników Sądowych przy Sądach Rejonowych z 319 informacjami mającymi wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego, oświadczenia majątkowego lub innych źródeł.

Wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych wobec 351 dłużników, którzy uniemożliwili przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówili złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny odmówili przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych.

Po zakończeniu wyżej wskazanych postępowań w stosunku do 15 dłużników alimentacyjnych wydano decyzje uznające ich za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Pozostałe wszczęte postępowania zostały w większości umorzone jako bezprzedmiotowe bowiem w roku ubiegłym wydano decyzje uznające dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, przedmiotowe decyzje są decyzjami ostatecznymi.

Na tej podstawie skierowano wnioski:

- do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego w stosunku do 209 dłużników alimentacyjnych;
- do Prezydenta Miasta o zatrzymanie prawa jazdy w stosunku do 153 dłużników alimentacyjnych;

Odzyskano od dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 783.665 zł. Ponadto w 2015 roku odzyskano kwotę 42.692 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

3. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne.

Dział Dodatków Mieszkaniowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku realizuje zadanie własne gminy wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.), tj.:

- udzielanie informacji o dodatkach mieszkaniowych,
- przyjmowanie wniosków o przyznanie świadczeń,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
- współdziałanie z instytucjami, administratorami budynków oraz zakładami pracy w zakresie przyznania dodatku mieszkaniowego,
- przyznawanie oraz przygotowanie list wypłat dodatków mieszkaniowych.

Wypłata dodatku mieszkaniowego odbywa się na podstawie decyzji administracyjnych, których w 2015 roku wydanych zostało 3.838, na ich podstawie dodatek przyznano 3.498 wnioskodawcom, odmówiono 169, pozostałe to m.in. decyzje wstrzymujące/wznawiające wypłatę świadczenia z powodu zaległości, wygaszające z uwagi na sprzedaż mieszkania/zgon wnioskodawcy. Z tej formy pomocy w 2015 r. skorzystało 5855 gospodarstw domowych, wypłacono 22.613 świadczeń na łączną kwotę 3.897.17,87 zł.

Zadaniem Działu wynikającym z ustawy o dodatkach mieszkaniowych jest również przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu ustalenia faktycznego stanu majątkowego wnioskodawców. W 2015 roku przeprowadzono 52 wywiady, na ich podstawie wydano:

- 39 decyzji pozytywnych (ujęte wyżej),
- 10 decyzji negatywnych,
- 3 wnioskodawców złożyło rezygnację z dalszego rozpatrywania sprawy.

Przeważającą część gospodarstw korzystających z dodatku mieszkaniowego stanowią rodziny zamieszkujące w lokalach spółdzielczych (44%), w zasobach miasta Włocławek (24%) oraz w budynkach prywatnych (20%). Zadania były realizowane na bieżąco. Liczba świadczeniobiorców utrzymuje się na stałym poziomie, tj. ok. 1900 gospodarstw miesięcznie.

Dział Dodatków Mieszkaniowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku realizuje zadania wynikające z ustawy o Prawie energetycznym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.). Z tej formy pomocy w 2015 r. skorzystało 471 gospodarstw domowych. Wśród nich 152 to gospodarstwa 1-osobowe, co stanowi 32% wszystkich gospodarstw, 269 to gospodarstwa 2 - 4 osobowe, co stanowi 57 % wszystkich gospodarstw, a 50 to gospodarstwa składające się z 5i więcej osób, co stanowi 11% wszystkich gospodarstw. Wypłacono świadczenia na łączną kwotę 55.357,30 zł. Łączna ilość osób objęta pomocą w formie wypłacania dodatku energetycznego to 1.126. Wśród nich 152 osoby tworzą samodzielne gospodarstwa domowe, 723 osoby tworzą gospodarstwa 2-4 osobowe, a 251 osób należy do gospodarstw domowych składających się z co najmniej 5 osób.

Wypłata dodatku energetycznego odbywa się na podstawie decyzji administracyjnych, których w 2015 r. wydanych zostało 783. Na ich podstawie dodatek przyznano w 779 przypadkach, w 2 przypadkach odmówiono przyznania dodatku energetycznego. Wydano 1 decyzję uchylającą i 1 zakończającą realizację świadczenia. Spośród wydanych decyzji żadna nie została zaskarżona do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Liczba świadczeniobiorców utrzymuje tendencję spadkową.

VI. Kadra i zarządzanie zasobami.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych na umowę o pracę było ogółem 266 pracowników, w tym w Dziale Pomocy Środowiskowej 104 pracowników, w tym, w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej 69 osób, w Klubie Integracji Społecznej 6 osób, w 5 świetlicach 21 osób, Zespół ds. Pomocy Osobom Bezdomnym stanowią 2 osoby, w Dziale Realizacji Świadczeń Społecznych 21 osoby, w Dziale Wsparcia Rodziny 31 osób, w Dziale Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych 6 osób, w Dziale Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych ogółem 42 osób, w Dziale Administracji i Kadr 35 osób, w Dziale Finansowo – Księgowym 17 osób, Główny Specjalista ds. ISO – samodzielne stanowisko 1 osoba, w Miejskim Zespole Orzekania o Niepełnosprawności 6 osób. Należy zaznaczyć, że wśród pracowników merytorycznych wszystkie osoby posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodnie z przepisami regulującymi zatrudnienie w ośrodkach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku spełnia wymagania formalne nałożone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zatrudnienia pracowników socjalnych tj. minimum 1 pracownik socjalny na 2.000 mieszkańców gminy. Ogółem w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej i Zespole ds. Pomocy osobom Bezdomnym zatrudnionych jest 69 pracowników socjalnych, w tym 61 pracowników socjalnych przeprowadzających wywiady środowiskowe, w tym 51 osób posiada wykształcenie wyższe, 21 pracowników socjalnych posiada Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, 12 pracowników socjalnych posiada Specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, a 10 pracowników posiada Specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy Ośrodka zobowiązani są do ciągłego podnoszenia umiejętności zawodowych oraz dokładnego monitorowania zmieniających się przepisów prawa, w każdym z zakresów znajdujących się w kompetencji działań MOPR we Włocławku. Dlatego też Dyrektor MOPR podejmuje działania celem zapewnienia jak najlepszych warunków szkoleniowych, zarówno w formie bezpłatnych szkoleń prowadzonych w ramach projektów, jak i płatnych szkoleń organizowanych przez firmy zewnętrzne. W wyniku tych działań umożliwiono pracownikom MOPR udział w 38 szkoleniach merytorycznych z zakresu m.in. zagadnienia dotyczące przepisów ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego, systemowe wsparcie procesów zarządzania w jst, współpraca instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w obszarze sytuacji kryzysowych i interwencji skutkującej umieszczeniem dziecka poza rodziną, szkolenie dla kadry kierowniczej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szkolenie z zakresu systemu zarządzania jakością, świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny stan prawny z 2015 r. i zmiany w 2016 r. – nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych i wykonanie orzeczeń TK, skuteczne zarządzanie zespołem. Udział w 3 konferencjach o zasięgu ogólnopolskim np. Innowacje w aktywizacji kobiet 50+ - wyrównywanie szans na rynku pracy, współpraca samorządu województwa z samorządami powiatowymi w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2014 - 2020, Instrumenty wsparcia rozwojowo – edukacyjnego jako środki przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Ponadto umożliwiono pracownikom udział w 6 seminariach, 10 warsztatach oraz 5 osób skierowano na studia podyplomowe, a 23 osoby ukończyły szkolenie specjalizacyjne z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Organizacja i zarządzanie zasobami.

W zarządzaniu zasobami Dyrektor MOPR, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, stosował obowiązujące w Ośrodku standardy kontroli zarządczej, w tym identyfikację i szacowanie ryzyk w zakresie realizowanych zadań. Zgodnie z przyjętymi procedurami kontrola zarządcza sprawowana była przez kierujących działami, sekcjami i zespołami. Po zakończeniu roku

budżetowego przeprowadzono ocenę funkcjonowania kontroli zarządczej w roku 2015 oraz ustalono, na poziomie działów, jakie działania podjęto lub planuje się podjąć w przypadkach gdy kontrola zarządcza była nieskuteczna.

Identyfikację i szacowanie ryzyk oraz ustalenie metod przeciwdziałania im przeprowadzono zgodnie z obowiązującą w Ośrodku procedurą. Na podstawie sporządzonych arkuszy identyfikacji ryzyk sporządzono rejestr ryzyk na rok 2015. W grudniu 2015 r. dla potrzeb Urzędu Miasta, sporządzono identyfikację i ocenę ryzyk w zakresie zadań MOPR na 2016 rok.

W systemie kontroli zarządczej MOPR, zgodnie z procedurami wewnętrznymi przeprowadzono szacowanie i ocenę ryzyka, ustalono metody przeciwdziałania, sporządzono rejestr ryzyk MOPR. Kierujący komórkami organizacyjnymi dokonywali okresowej oceny funkcjonowania kontroli zarządczej. W systemie kontroli zarządczej realizowano wewnętrzne i zewnętrzne kontrole przewidziane w planie kontroli na 2015 rok.

Zagadnienia dotyczące jakości udzielanych świadczeń

W roku 2015, zgodnie z przyjętą Polityką Jakości i standardami normy PN-EN ISO 9001:2009, zrealizowano 14 auditów według programu zatwierdzonego przez Dyrektora MOPR. Celem auditów było badanie i ocena jakości realizowanych zadań. Podobnie jak w latach poprzednich auditami objęto: zadania wewnętrzne i zadania realizowane przez zewnętrzne jednostki. Audyty w jednostkach współpracujących z MOPR w zakresie wykonywania zadań pomocy społecznej są formą współpracy. W roku 2015 zrealizowano:

- a) 4 audyty w zakresie dożywiania uczniów i wychowanków przedszkoli, w następujących placówkach: Zespole Szkół Integracyjnych nr 1, Gimnazjum nr 9, Zespole Szkół nr 11 i Przedszkolu Publicznym nr 6;
- b) 1 audit w Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie w Grabiu (w zakresie procedur przyjęcia, pobytu oraz warunków socjalno-bytowych);
- c) 9 auditów w zakresie wewnętrznych zadań (m. in. przyznawanie i wypłacanie: świadczeń pielęgnacyjnych dla opiekunów, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, świadczeń alimentacyjnych, zapewnienie dzieciom pobytu w świetlicach MOPR, funkcjonowanie asysty rodzinnej).

W październiku w Ośrodku odbył się audit zewnętrzny, tzw. odnowienia certyfikatu, którego zadaniem była ocena czy system zarządzania jakością w MOPR utrzymuje standardy międzynarodowej normy PN-EN ISO 9001:2009. Organizacja certyfikująca wydała pozytywną ocenę i na jej podstawie przyznała certyfikat dla MOPR na okres do listopada 2018 roku.

VII. INICJATYWY, PROGRAMY REALIZOWANE Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH.

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie podejmują działania w zakresie inicjowania projektów i programów na rzecz osób objętych świadczeniami z pomocy społecznej oraz w zakresie pozyskiwania środków pozabudżetowych na ich realizację.

Projekt „Aktywna Integracja” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS

„Aktywna Integracja” - projekt konkursowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, realizowany w okresie 1 maja 2014 r. – 14 lipca 2015 r. w ramach Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.2 przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, PO KL 2007-2013. Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Planowany budżet projektu na 2014 rok wynosił 333.965,16 zł.

Planowany budżet projektu na 2015 rok wynosił 649.691,17 zł.

Celem projektu była poprawa dostępu do zatrudnienia 40 osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi (w tym ponad 50% osób w wieku 55+), nieaktywnych zawodowo, z terenu miasta Włocławek.

Działania projektu były nakierowane w szczególności na:

- wzrost kompetencji i umiejętności psychospołecznych,
- wzrost umiejętności samodzielnego poruszania się po rynku pracy, kształtowania własnej ścieżki zawodowej,
- nabycie kwalifikacji zawodowych i umiejętności umożliwiających wejście/powrót na rynek pracy,
- wzrost umiejętności praktycznych umożliwiających wejście/powrót na rynek pracy.

Rok 2015 r. był ostatnim okresem realizacji projektu. Po zakończonych szkoleniach zawodowych 39 uczestników projektu skierowano na 6 miesięczne staże zawodowe u pracodawców, w celu umożliwienia im zdobycia doświadczenia zawodowego i podstawowych umiejętności praktycznych związanych z wykonywaną pracą. Warunkiem skierowania uczestnika na staż było ukończenie kursu zawodowego oraz rozmowa kwalifikacyjna z potencjalnym pracodawcą. W 2015 r. podpisano umowy z 11 pracodawcami na organizację staży zawodowych dla 39 uczestników projektu. Stażyści zostali skierowani na badania profilaktyczne, zakupiono bilety MPK na dojazd na miejsce stażu i drogę powrotną. Uczestnicy otrzymywali stypendium stażowe w wysokości 1680,00 zł / mies. uczestnictwa w stażu. Staże zawodowe ukończyło łącznie 36 uczestników projektu (3 osoby przerwały udział w projekcie). Po zakończeniu projektu 17 osób utrzymało zatrudnienie, podpisując z pracodawcami umowy o zatrudnienie.

Łączny koszt realizowanego zadania obejmującego wypłatę stypendium stażowego, biletów MPK oraz badań lekarskich, a także kosztów związanych z zarządzaniem projektem wyniósł w 2015 r. – 596.537,72 zł

W 2015 roku Dział Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych realizował program celowy PFRON wspierający podejmowane przez samorząd lokalny działania na rzecz osób niepełnosprawnych. Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych w wieku do lat 18 lub w wieku aktywności zawodowej lub zatrudnionych. Limit finansowy środków PFRON przyznany Gminie Miasto Włocławek na rok 2015 wynosił: 219.036,60 zł. Zakres programu obejmował pomoc:

Moduł I – w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B, w dofinansowaniu szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.

W 2015 r. w ramach tego modułu wsparciem objęto 7 osób niepełnosprawnych, kwota wydatkowana na ten cel stanowiła 22.780,90 złotych.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2015 w ramach tego modułu wsparciem objęto 76 niepełnosprawnych studentów, na ten cel wydatkowano kwotę: 195.239,74 złotych.

Ogółem w analizowanym okresie w ramach realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” MOPR we Włocławku wydatkował kwotę: 218.020,64 zł.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych. Jego realizacja w znacznym stopniu przyczyniła się do osiągnięcia celu głównego, szczególnie dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych cieszyło się wsparcie w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

VIII. Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności.

Podstawowymi zadaniami Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności są: wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności, wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, zlecone przez Prezydenta Miasta Włocławek wydawanie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność i stopień niepełnosprawności oraz od 1 lipca 2014 r. wydawania kart parkingowych osobom niepełnosprawnym i placówkom. Zespół pełni również funkcję administratora danych będących w jego dyspozycji i ma obowiązek zapewnić warunki do skutecznej ochrony tychże danych.

Wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności realizowane było przez 23 specjalistów powołanych do Miejskiego Zespołu przez Prezydenta Miasta Włocławek, posiadających certyfikaty uprawniające do orzekania. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Włocławku w 2015 r. wydał 3341 orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W tym wydano:

- 324 orzeczenia o niepełnosprawności osobom poniżej 16 roku życia,
- 3017 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16 lat.

W grupie osób do 16 r.ż. 16,0% dzieci nie zaliczono do osób niepełnosprawnych.

W grupie orzekanych powyżej 16 r.ż. nie zaliczono do osób niepełnosprawnych (nie orzeczono stopnia niepełnosprawności) 3,2% osób, a 3,5% odmówiono podwyższenia stopnia niepełnosprawności. Z określeniem stopnia niepełnosprawności wydano 2 813 orzeczeń (93,3%), w tym:

- 1025 orzeczeń, tj. 36,7% z lekkim stopniem niepełnosprawności,
- 1348 orzeczenia, tj. 48,2% z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 422 orzeczenia, tj. 15,1% ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Powyższe wskaźniki procentowe kształtują się na podobnym poziomie przez ostatnich kilka lat.

W 2015 r. mieszkańcy Włocławka złożyli w Miejskim Zespole 3.291 wniosków, w tym 316 – to wnioski o ustalenie niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia, a 2.975 - to wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W grupie osób powyżej 16 roku życia wnioskowano o wydanie orzeczenia aby:

- ubiegać się o zatrudnienie na stanowisku uwzględniającym psychofizyczne możliwości związane z niepełnosprawnością - 36,1% wnioskodawców,
- korzystać z uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym używającym przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i pomocy technicznych ułatwiających funkcjonowanie – 19,8%.
- korzystać z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, tj. z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz korzystać ze świadczeń pomocy społecznej – 16,9%,
- uzyskać prawo do karty parkingowej – 16,9% wnioskodawców (wnioskodawcy ubiegający się o wydanie orzeczenia aby uzyskać prawo do karty parkingowej, do zmiany przepisów w tym zakresie, tj. do 01.07.2014 r., stanowili w latach ubiegłych mniej niż 4%),
- uzyskać prawo do zasiłku pielęgnacyjnego – 5,6%.

Ponadto ubiegano się o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności aby uzyskać wskazania do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, do szkolenia specjalistycznego, do korzystania z dodatkowej powierzchni mieszkaniowej – 4,7% wnioskodawców.

Miejski Zespół, poza orzekaniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydaje legitymacje osoby niepełnosprawnej. W 2015 r. wydano łącznie 828 legitymacji osoby niepełnosprawnej, w tym 97 legitymacji osobom przed 16 r.ż. i 731 legitymacji osobom posiadającym stopień niepełnosprawności.

Od lipca 2014 r. Miejski Zespół realizuje dodatkowe zadanie – wydaje karty parkingowe uprawnionym osobom i placówkom. W 2015 r. wydano 795 kart parkingowych, w tym 4 karty uprawnionym placówkom.

W 2015 roku nastąpiła zmiana na stanowisku przewodniczącego i sekretarza Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Włocławku. Z dniem 31 lipca 2015 r. na stanowisko Przewodniczącego MZON powołana została Pani Edyta Mokra, natomiast w dniu 21 października 2015 r. na stanowisko sekretarza Zespołu powołany został Pan Piotr Morawski.

IX. PODSUMOWANIE I WYKAZ POTRZEB NA 2016 ROK

W okresie sprawozdawczym w zakresie działań środowiskowych podejmowano szereg działań aktywizujących świadczeniobiorców MOPR, poprzez angażowanie do realizacji projektów socjalnych na rzecz społeczności lokalnych, wykorzystanie kontraktów socjalnych, które zastosowano w 419 przypadkach oraz prac społecznie użytecznych, którymi objęto ogółem 81 osób. Ponadto w 2015 roku MOPR zakończył realizację zadań w ramach projektu konkursowego „Aktywna Integracja” Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.2 przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, PO KL 2007-2013. Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu była poprawa dostępu do zatrudnienia 40 osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi (w tym ponad 50% osób w wieku 55+), nieaktywnych zawodowo, z terenu miasta Włocławek.

Działania projektu były nakierowane w szczególności na:

- wzrost kompetencji i umiejętności psychospołecznych,
- wzrost umiejętności samodzielnego poruszania się po rynku pracy, kształtowania własnej ścieżki zawodowej,
- nabycie kwalifikacji zawodowych i umiejętności umożliwiających wejście/powrót na rynek pracy,
- wzrost umiejętności praktycznych umożliwiających wejście/powrót na rynek pracy.

Po zakończeniu projektu 17 osób utrzymało zatrudnienie, podpisując z pracodawcami umowy o zatrudnienie. Łączny koszt realizowanego zadania obejmującego wypłatę stypendium stażowego, biletów MPK oraz badań lekarskich, a także kosztów związanych z zarządzaniem projektem wyniósł w 2015 r. – 596.537,72 zł

W wyniku prowadzonych przez pracowników socjalnych działań aktywizacyjnych liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej systematycznie zmniejsza się, pomimo waloryzacji kryterium dochodowego, które aktualnie wynosi 634,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 514,00 zł na osobę w rodzinie. W 2015 r. liczba ta zmniejszyła się o 349 rodzin w stosunku do 2014 r. i o 708 osób w tych rodzinach. Biorąc pod uwagę, że w 2015 r. po raz pierwszy do świadczeń pomocy społecznej zakwalifikowanych zostało 541 rodzin, to faktyczna liczba rodzin, które wyszły z systemu pomocy społecznej wynosi 890 rodzin. Pomimo podejmowanych działań aktywizacyjnych to jednak nadal utrzymuje się zbyt wysoka liczba rodzin wymagających wsparcia. Przyczyną nadmiernej liczby świadczeniobiorców jest utrzymująca się we Włocławku wysoka stopa bezrobocia, która w grudniu 2015 r. wynosiła 16,9 %.

Przyznany w dniu 21 listopada 2013 r., Certyfikat za wdrażanie modelu organizowania społeczności lokalnej nadawany przez Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej w Warszawie jest uhonorowaniem podejmowanych przez terenowych pracowników działań aktywizacyjnych z wykorzystaniem środowiskowej metody pracy socjalnej tj. Organizowania Społeczności Lokalnej. Praca tą metodą upowszechniła się wśród pracowników socjalnych, którzy w codziennej pracy socjalnej coraz częściej korzystają z jej rozwiązań w aktywizacji społecznej świadczeniobiorców MOPR. Metoda ta pozwala aktywizować nie tylko osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej, ale również ich otoczenie, czyli społeczność lokalną tj. osoby ze środowiska funkcjonujące prawidłowo w rodzinie, czy w społeczności. Za największy sukces poczytujemy sobie fakt, że w realizację naszych projektów udało nam się włączyć świadczeniobiorców. Z biernych odbiorców pomocy społecznej stali się oni aktywnymi uczestnikami podejmowanych wspólnie przedsięwzięć. Jest to o tyle istotne, że Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku dysponuje niedostateczną liczbą ofert pracy dla zaktywizowanych przez MOPR beneficjentów pomocy społecznej. Powyższe osiągnięcia możliwe były dzięki dużemu zaangażowaniu terenowych

pracowników socjalnych, którzy często kosztem prywatnego czasu i znacznego obciążenia pracą, ponieważ na 1 pracownika socjalnego przypada średnio ponad 120 rodzin z różnego rodzaju problemami wymagającymi rozwiązania, realizowali działania środowiskowe.

W związku ze znacznymi kosztami związanymi z pobytem naszych mieszkańców w placówkach dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz niepełnosprawnych fizycznie na terenie innych powiatów, które w 2015 r. wyniosły 4.602.056,59 zł, należy rozważyć możliwość utworzenie kolejnej placówki, co pozwoli zgodnie z art. 54 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej realizować umieszczenia naszych mieszkańców, jak najbliżej miejsca zamieszkania. Powyższe powinno, również znacząco wpłynąć na zmniejszenie ponoszonych wydatków za pobyt naszych mieszkańców w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

Wykaz potrzeb i planowane działania na 2016 rok.

W związku z utrzymującą się wysoką liczbą rodzin wymagających pomocy MOPR w 2015 roku istnieje potrzeba prowadzenia niżej wymienionych działań.

W zakresie działań środowiskowych:

1. rozwijania oraz rozszerzania zakresu niepieniężnych form wsparcia udzielanego w ramach pomocy społecznej oraz środowiskowej metody pracy socjalnej dla osób długotrwale bezrobotnych, długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, kobiet samotnie wychowujących dzieci i podejmujących decyzję o powrocie na rynek pracy,
2. dalszego pozyskiwania środków z Unii Europejskiej na realizację nowych zadań w zakresie aktywnej integracji,
3. ciągłego poprawiania dostępności i jakości pracy socjalnej, w tym dalsze doskonalenie pracy metodą Organizowania Społeczności Lokalnej i utrzymanie standardów wynikających z otrzymanego Certyfikatu,
4. dalszy rozwój wolontariatu i zwiększenie liczby beneficjentów pomocy społecznej zaangażowanych w działania wolontariatu,
5. kontynuowania działań na rzecz pomocy osobom bezdomnym, rozwiązywania problemu i łagodzenia skutków zjawiska bezdomności w mieście, w tym stosowanie wypracowanych standardów pomocy osobom bezdomnym oraz inicjowanie tworzenia nowych ośrodków wsparcia szczególnie dla niepełnosprawnych osób bezdomnych,
6. zwiększenie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania wspólnych działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem Programu Aktywizacja i Integracja,
7. zapewnienia w ramach pomocy i opieki nad osobami starszymi (corocznie zwiększa się liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym) odpowiedniej ilości usług, a także wspierania rozwoju Klubów Seniora, Ośrodków Dziennego Pobytu i innych inicjatyw podejmowanych na rzecz osób starszych,
8. działania w kierunku zwiększenia środków finansowych na ponoszenie odpłatności gminy Miasto Włocławek za pobyt osób w domach pomocy społecznej,

W zakresie reintegracji zawodowej społecznej realizowanej przez Klub Integracji Społecznej

1. kontynuacja upowszechniania prac społecznie użytecznych,
2. zwiększenie działań środowiskowych w zakresie reintegracji społecznej oraz zwiększenie liczby beneficjentów pomocy społecznej realizujących działania na rzecz społeczności lokalnej,
3. rozwijanie współpracy z PUP poprzez współpracę w realizacji Programu Aktywizacja i Integracja,
4. uruchomienie dyżurów doradcy zawodowego (oddelegowanego z PUP), który będzie świadczył poradnictwo w zakresie informacji zawodowej, analizy aktywnych metod

poszukiwania zatrudnienia, oceny dotychczasowych doświadczeń zawodowych uczestników klubu, jak również będzie pomocny w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych.

W zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym działań w zakresie rehabilitacji zarówno społecznej jak i zawodowej finansowanych ze środków PFRON.
2. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym działań w zakresie aktywizacji zarówno społecznej, jak i zawodowej ze środków pozabudżetowych, w tym ze środków Unii Europejskiej.

W zakresie polityki jakości:

Celem dotrzymania wymaganych standardów, w tym warunków Certyfikatu Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji na 2016 rok zaplanowano 12 auditów, w poniższych zakresach.

1. przyznawanie świadczenia pomocy społecznej w formie pobytu w domu pomocy społecznej (DPS przy ul. Żeromskiego 28 a),
3. ocenę realizacji pomocy w formie posiłku – obiadu w szkole realizacja nowego programu pomocy państwa w zakresie dożywiania będzie realizowana na zasadach ustalonych uchwałą nr XXXIX/3/2014 z dnia 27 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 - 2020”,
4. ocena funkcjonowania systemu zarządzania jakością, w tym dokumentacji, księga jakości, procedury, procesy, karty usług, itp,
5. ocenę realizacji pomocy w formie zasiłku celowego, pracy socjalnej i pracy asystenta rodziny oraz projektów OSL, wsparcie rodziny w formie przyjęcia dziecka do placówki wsparcia dziennego,
6. ocenę realizacji pomocy w formie wsparcia rodziny i organizacji pieczy zastępczej oraz procedury kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnego domu dziecka,
7. ocenę realizacji pomocy w formie usług opiekuńczych,
8. ocenę realizacji pomocy w formie zapewnienia schronienia dla osób bezdomnych,
9. ocenę realizacji pomocy osobom niepełnosprawnym w formie dofinansowania ze środków PFRON uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.

Informacje zebrała:
Stanisława Matejska
Kierownik Działu
Pomocy Środowiskowej MOPR

Piotr Grudziński
Dyrektora
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku ul. Kościuszki 26

- kontroli zarządczej,
- depozytów mieszkańców,
- sprawozdawczości budżetowej,
- inwentaryzacji,
- opieki długoterminowej,
- zasad opieki i komunikacji z mieszkańcami z zaburzeniami procesów poznawczych i ołepiennych,
- przełamywania izolacji społecznej w DPS oraz o roli i znaczeniu pracownika pierwszego kontaktu w realizacji potrzeb mieszkańców.

Przeprowadzono szkolenia wewnętrzne dotyczące:

- etyki zawodowej w pomocy osobom w podeszłym wieku,
- społecznej przydatności mieszkańców DPS, poprzez aktywność,
- zasad opieki i komunikacji z osobami z zaburzonymi procesami poznawczymi,
- udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- bezpieczeństwa p/pożarowego w DPS.

Zakres sprawowanej opieki:

W tutejszym Domu funkcjonował trzymianowy system opieki nad mieszkańcami. W dniach roboczych, w godzinach rannych opiekę nad mieszkańcami sprawowało trzech lub czterech opiekunów, kierownik i zastępca kierownika działu terapeutyczno-opiekuńczego, specjalista ds. terapeutyczno - opiekuńczych, pracownik socjalny, instruktor terapii zajęciowej i instruktor ds. kulturalno-oświatowych, dwie pokojowe. W godzinach popołudniowych pracowało dwóch lub trzech opiekunów, instruktor terapii zajęciowej lub instruktor ds. kulturalno-oświatowych do godz. 18:00. W godzinach nocnych nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwało dwóch opiekunów.

Działania pracowników Domu ukierunkowane były na wszechstronny rozwój mieszkańców poprzez podtrzymywanie zdobytych wcześniej umiejętności, rozwój zainteresowań oraz maksymalne usprawnienie pod względem psychofizycznym, uspołecznienie, a także stwarzanie warunków sprzyjających wzmacnianiu więzi w społeczności Domu i integracji ze środowiskiem lokalnym.

Podczas codziennej pracy priorytetem było podmiotowe traktowanie osób powierzonych naszej opiece. Wykorzystywane były posiadane przez pracowników kompetencje i doświadczenia w celu optymalnego zaspakajania potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających mieszkańców.

Standard świadczonych usług:

W grudniu 2005 roku Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał zezwolenie na bezwarunkowe prowadzenie Domu Pomocy Społecznej z siedzibą we Włocławku, ul. Nowomiejska 19 tym samym Dom osiągnął obowiązujący standard usług. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej, tutejszy Dom zapewniał mieszkańcom na bieżąco usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające.

W zakresie usług bytowych w 2015 roku w Domu Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Nowomiejska 19 celem podniesienia jakości warunków zamieszkiwania i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa wykonano następujące prace:

- zakończono pierwszy etap modernizacji instalacji p/pożarowej,
- zmodyfikowano pomieszczenia domu przystosowując trzy pokoje na parterze dla mieszkańców leżących,
- systematycznie malowano pokoje mieszkalne, łazienki, pomieszczenia ogólnego użytku, korytarze,
- wykonano częściowy remont piwnic,
- dokonano obligatoryjnych przeglądów Domu zgodnie z Prawem Budowlanym,

- w ramach wymiany zużytego sprzętu użytkowanego bezpośrednio przez mieszkańców dokonano nowego umeblowania 9 pokoi mieszkalnych.

W zakresie usług opiekuńczych mieszkańcy mieli zapewnioną wszechstronną pomoc i wsparcie w zakresie podstawowych czynności życiowych, poprzez pomoc przy codziennej toalecie i pielęgnacji uwzględniającej profilaktykę przeciwoleżynową u osób leżących, przy zmianie bielizny osobistej i pościelowej, przy karmieniu. Pomoc w porannym i wieczornym myciu, kąpieli, ubieraniu się, ścieleniu łóżka, sprzątaniu pomieszczeń mieszkalnych oraz w przemieszczaniu się.

Poniżej podany jest liczbowy wykaz mieszkańców, którzy wymagali pomocy w w/w zakresie:

- **sprawność ruchowa:**
  - * liczba mieszkańców poruszających się z pomocą opiekunów - 8 osób,
  - * liczba mieszkańców korzystających z wózków inwalidzkich - 9 osób,
  - * liczba mieszkańców unieruchomionych w łóżku - 14 osób,
  - * liczba mieszkańców niewymagających pomocy osób drugich w poruszaniu się - 33 osoby,
- **kąpiele:**
  - * mieszkańcy kąpieni przez personel - 40 osób,
  - * mieszkańcy wymagający pomocy personelu przy kąpieli - 4 osoby,
  - * mieszkańcy kąpiący się samodzielnie - 20 osób,
- **korzystanie z toalety:**
  - * osoby korzystające z pieluchomajtek - 32 osoby,
  - * osoby samodzielnie korzystające z toalety - 32 osoby,

W zakresie wyżywienia i organizacji posiłków Dom zapewniał mieszkańcom możliwość uczestniczenia w ustalaniu jadłospisów a także zgłaszania własnych propozycji dotyczących podawanych potraw. Mieszkańcy, zgodnie z indywidualnymi potrzebami i zaleceniami lekarskimi, otrzymywali diety -ogólną, lekkostrawną, wątrobową, żołądkową, półpłynną, lub inną. Na życzenie mieszkańców i zgodnie z ich potrzebami Dom zapewniał możliwość wyboru dwóch posiłków a także posiłki dodatkowe. Ponadto w kuchence terapeutycznej przez całą dobę udostępnione były napoje i artykuły spożywcze. Dla mieszkańców, którzy nie byli w stanie korzystać z jadalni ogólnej, posiłki podawano do pokoju. Poniżej podany jest wykaz mieszkańców, którzy wymagali pomocy w tym zakresie:

- **żywienie:**
  - * liczba mieszkańców wymagających pomocy przy karmieniu – 11 osób,
  - * liczba mieszkańców wymagających karmienia - 9 osób,

W 2015 r. Dom umożliwiał mieszkańcom dostępność do świadczeń zdrowotnych.

Wszyscy mieszkańcy złożyli deklarację wyboru lekarza i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej:

- 63 mieszkańców korzystało z usług Przychodni Rejonowej nr 3, przy ul. Olszowej
- 1 mieszkanka korzystała z usług Przychodni Eskulap, przy ul. Traugutta.

Lekarze I-go kontaktu świadczyli usługi medyczne w ramach wizyt domowych oraz wizyt w rejonie, w zależności od potrzeb i stanu zdrowia mieszkańca.

W tutejszym Domu świadczone były również, zgodnie z zaleceniami lekarskimi zabiegi pielęgniarские, realizowane przez pielęgniarki z Przychodni Rejonowej nr 3. W dni wolne od pracy usługi pielęgniarские świadczone były przez pracowników Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej. W nagłych przypadkach mieszkańcom pomocy udzielali lekarze pogotowia ratunkowego oraz lekarze zespołu wyjazdowego z Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej. W ramach leczenia zamkniętego mieszkańcy tutejszego Domu najczęściej byli leczeni w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Włocławku na oddziałach: wewnętrznym, pulmonologicznym, ortopedycznym, neurologicznym. Poza Włocławkiem w 2015r. leczeni byli w: Klinikach

Okulistycznych w Łodzi i w Poznaniu, Centrum Onkologii w Bydgoszczy, Szpitalu Zakaźnym w Toruniu.

Ponadto mieszkańcy mieli umożliwiony dostęp do usług świadczonych przez poradnie specjalistyczne, gdzie dowożeni byli samochodem służbowym i pod opieką pracownika. W sytuacji, gdy stan zdrowia wykluczał taką możliwość korzystali z karetki przewozowej.

Liczbowy wykaz mieszkańców, którym umożliwiano w ciągu 2015 r. korzystanie ze zdrowotnych usług specjalistycznych przedstawia się następująco:

* poradnia endokrynologiczna	- 8 osób,
* poradnia zdrowia psychicznego	- 11 osób,
* poradnia neurologiczna	- 8 osób,
* poradnia chirurgiczna	- 6 osób,
* poradnia chorób naczyń	- 2 osób,
* poradnia okulistyczna	- 11 osób,
* poradnia urologiczna	- 5 osób,
* poradnia laryngologiczna	- 11 osób,
* poradnia stomatologiczna	- 3 osoby,
* poradnia alergologiczna	- 1 osoba,
* poradnia ginekologiczna	- 3 osoby,
* poradnia ortopedyczna	- 4 osoby,
* poradnia dermatologiczna	- 4 osoby,
* poradnia pulmonologiczna	- 2 osoby,
* poradnia rehabilitacyjna	- 7 osób,
* poradnia onkologiczna	- 3 osoby,
* poradnia nefrologiczna	- 3 osoby,
* poradnia kardiologiczna	- 4 osoby,
* poradnia reumatologiczna	- 2 osoby,
* poradnia diabetologiczna	- 5 osób.

Mieszkańcy tutejszego Domu mieli również możliwość korzystania z rehabilitacji:

- na zlecone zabiegi przez lekarza specjalistę lub lekarza rodzinnego mieszkańcy dowożeni byli do punktów rehabilitacyjnych - skorzystało 4 mieszkańców,
- u osób leżących zlecone zabiegi świadczone były na miejscu przez rehabilitanta z Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej - skorzystało 3 mieszkańców.

Ponadto na zlecenie lekarza rodzinnego mieszkańcy mieli wykonywane masáže przez opiekuna posiadającego wykształcenie technik masażysta. W 2015 r. w/w zabiegami objętych było 3 mieszkańców.

W zakresie usług wspomagających w 2015 roku mieszkańcy mieli zapewnioną pomoc w świadczeniach z zakresu pracy socjalnej tj. w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych oraz dotyczących aktualizacji dokumentów uprawniających do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych i rehabilitacyjnych.

Pracownicy działu terapeutyczno - opiekuńczego, w tym pracownicy pierwszego kontaktu, na bieżąco rozpoznawali potrzeby mieszkańców i pomagali w ich zaspokajaniu. Wspierali mieszkańców w nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów z rodzinami, w rozwiązywaniu codziennych problemów bio-psycho-społecznych. Mieszkańcy mieli możliwość zaspokojenia potrzeb religijnych zgodnie ze swoim wyznaniem.

Dom Pomocy Społecznej przy ulicy Nowomiejskiej 19 umożliwiał mieszkańcom udział w różnych formach terapii zajęciowej (dostosowanej do potrzeb, zainteresowań i możliwości mieszkańców oraz po uprzednim ustaleniu propozycji zajęć z przedstawicielami Samorządu Mieszkańców).

Oferta zajęć terapeutycznych wywieszona była na tablicach informacyjnych oraz na bieżąco podawana do wiadomości wszystkim mieszkańcom.

W 2015 roku mieszkańcy korzystali z następujących form zajęć:

- zajęcia muzyczne, w tym małe formy teatralne i mobilna rekreacja muzyczna, zabawy taneczne, koncerty,
- zajęcia z zakresu aktywizacji intelektualnej,
- zajęcia plastyczne: wyklejanie, malowanie na papierze, rysowanie, papierowa fantazja z bibuły i brystolu,
- ergoterapia: sadzenie kwiatów, pielęgnacja i porządki w ogrodzie przydomowym, porządki na cmentarzu przy grobach zmarłych mieszkańców i w pokojach, prowadzenie kawiarenki w tutejszym Domu i pomoc w utrzymaniu porządku w kaplicy DPS,
- robótki ręczne: szycie, szydełkowanie, robienie na drutach,
- biblioterapia: wypożyczanie książek mieszkańcom, słuchanie „książki mówionej”, czytanie prasy i czasopism, omawianie wydarzeń z miasta, kraju i świata,
- zajęcia polegające na obsłudze komputera,
- rekreacja turystyczna, w tym spacer, wycieczki i zabawy na świeżym powietrzu,
- zajęcia sportowe, w tym udział w spartakiadach,
- zajęcia integracyjne, socjoterapeutyczne w ramach wspólnot sąsiedzkich i wspólnot zainteresowań, spotkania wideomanów, gry i zabawy stolikowe,
- terapia indywidualna, w tym również przy łóżku chorego.

Wymienione wyżej formy zajęć odbywały się w ciągu całego tygodnia w godzinach od 10⁰⁰ - 17⁰⁰, na terenie Domu, w miejscach do tego przeznaczonych.

Plan zajęć terapeutycznych dla każdego mieszkańca był opracowywany w trakcie procesu adaptacyjnego przez instruktora terapii zajęciowej. Opracowanie planu poprzedzone było szczegółowym rozeznaniem możliwości psychofizycznych, umiejętności i zainteresowań mieszkańca. Przez cały rok Dom zapewniał dostęp do prasy codziennej oraz innych czasopism, które znajdowały się w ogólnodostępnych aneksach, w kawiarence a także doręczane były mieszkańcom do pokoju.

Mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi praw i obowiązków osób zamieszkujących w Domu Pomocy Społecznej, składania skarg i wniosków, rozporządzenia MP i PS z 23.08.2012 r. i ustawy o pomocy społecznej, które znajdowały się w dziale terapeutyczno-opiekuńczym. Korzystali również z dostępu do Internetu. W 2015 roku organizowane były święta, uroczystości i inne wydarzenia kulturalno-rekreacyjne zgodnie z poniższym opisem.

W pierwszym kwartale 2015 r. mieszkańcom tutejszego Domu złożyły wizytę dzieci ze Szkoły Podstawowej z Wieńca, które zaprezentowały „Jasełka”. Wysłuchaliśmy również koncertu kołęd w wykonaniu chóru Włocławskiego Uniwersytetu III Wieku. Terapeuci wraz z mieszkańcami przygotowali i przedstawili społeczności Domu „Jasełka”. Młodzież z Ochotniczego Hufca Pracy wspólnie z mieszkańcami przedstawiła w tutejszym Domu program artystyczny z okazji Dnia Babci i Dziadka. Z tej okazji nasi seniorzy zostali zaproszeni do Przedszkola nr 35, w którym dzieci przedstawiły program artystyczny i ugościły seniorów. Noworoczny występ zaprezentowała dla nas młodzież z Gimnazjum nr 9 wraz z członkami zespołu Echo Kujaw. W karnawale odbyła się na terenie Domu zabawa walentynkowa, z udziałem zaprzyjaźnionego z tutejszymi mieszkańcami Klubu Seniora „Stokrotka”. Z okazji Walentynek odwiedziła mieszkańców grupa wolontariuszy „Bliżej serc”. Mieszkańcy wzięli udział w „Zimowym konkursie sportowym” zorganizowanym przez Dom Pomocy Społecznej przy ul. Dobrzyńskiej 102. Uroczystość obchodzony był Dzień Kobiet, podczas którego mieszkańcy wspólnie z terapeutami zaprezentowali montaż słowno - muzyczny.

Rozstrzygnięty został konkurs dla mieszkańców i pracowników pierwszego kontaktu na wielkanocną ozdobę. Ponadto odbyło się kwartalne spotkanie solenizantów i jubilatów, w którym mieszkańcom towarzystwa dotrzymywali pracownicy pierwszego kontaktu.

W drugim kwartale 2015 r. mieszkańcy wzięli udział w XVI Prezentacjach Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Mój świat moje życie” w Browarze B we Włocławku wystawiając wspólnie z pracownikami pierwszego kontaktu bajkę pt.: „Kopciuszek”. W serii spotkań z „ciekawym człowiekiem” mieszkańców odwiedził pan Krystian Kozanowski, który zaprezentował pokaz multimedialny pt. „Chiny dawniej i dziś”. Gościliśmy również chórzystów Włocławskiego Uniwersytetu III Wieku z wiosennym programem artystycznym.

Ze spektaklem pt. „Kobietki” odwiedził mieszkańców kabaret „Malu” z Krakowa. Wiosną odbyła się także wycieczka do Kowala. W ogrodzie tutejszego Domu miały miejsce uroczyste obchody Dnia Matki połączone z majówką. W obchodach udział wzięli członkowie Klubu Seniora „Jubilat” oraz uczestnicy Ośrodka Dziennego Pobytu. Rozstrzygnięty został konkurs na nową nazwę zespołu artystycznego działającego w tutejszym Domu. Największą ilość głosów zabrała nazwa „Uśmiech Seniora”.

Mieszkańcy wzięli udział w wycieczce do Torunia oraz w „II Olimpiadzie Hefajstosa Włocławek-2015” dla osób niepełnosprawnych we Włocławku. Z olimpiady wróciliśmy z medalami i pucharami. Złożyły nam wizytę dzieci ze Szkoły nr 3 przedstawiając program artystyczny pt. „Rzepka”. Ponadto wystąpiła dla mieszkańców grupa kabaretowa „Venusto” przedstawiając wiosenny program słowno-muzyczny. Kwartał tradycyjnie zakończyło kolejne spotkanie solenizantów i jubilatów.

W trzecim kwartale 2015 r. mieszkańcy tutejszego Domu wypoczywali nad jeziorami Czarnym i Wikaryjskim. Kolejny raz przybył do tutejszego Domu krakowski kabaret „Malu” z przedstawieniem pt. „W bacówce”.

Mieszkańcy odwiedzili uzdrowisko w Wińcu Zdroju - kompleks wypoczynkowy Jutrzenka. Czas upałów mieszkańcy spędzili w cieniu parasoli słonecznych grając w gry stolikowe i śpiewając wakacyjne piosenki.

W tutejszym Domu odbył się „Dzień Wolontariatu”, którego współorganizatorem była firma TEUTONIA. Wraz z pracownikami firmy i uczestnikami Ośrodka Dziennego Pobytu mieszkańcy uczestniczyli w Karaoke i wspólnie bawili się przy grillu ogrodzie. Jesienią, tradycyjnie już, grupa mieszkańców aktywnie uczestniczyła w XIV Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Inowrocławiu. Dla mieszkańców, którzy obchodzili imieniny w trzecim kwartale, również odbyło się spotkanie imieninowe, w którym seniorzy spędzili czas wspólnie z pracownikami pierwszego kontaktu.

W czwartym kwartale 2015 r.- początek jesieni obfitował w wyjazdy mieszkańców do Klubów Seniora takich jak: Złota Jesień, Nasz Dom i Zazamcze. Zaproszeni goście bawili się tam hucznie obchodząc Dzień Seniora. Kolejną atrakcją była wycieczka do Skansenu w Kłóbce oraz wyjazd do Łodzi na operę „Zemsta Nietoperza”. Z okazji Dnia Niepodległości odbył się pokaz multimedialny przygotowany przez pracownika terapii. Sportowcy z tutejszego Domu brali udział w Turnieju Integracyjnym Osób Niepełnosprawnych „Eurointegracja” we Włocławku.

Zgodnie z wieloletnią tradycją w gronie zaproszonych gości i przyjaciół obchodziliśmy Dzień Seniora wystawiając program artystyczny pt.: „Podróż marzeń”. Wyróżniający się mieszkańcy zostali uhonorowani dyplomami. Grupa mieszkańców tutejszego Domu uczestniczyła w zabawie andrzejkowej w DPS przy ul. Dobrzyńskiej 102.

Grudzień tradycyjnie wykorzystany był na dekorowanie Domu bożonarodzeniowymi ozdobami. Mieliśmy w tym okresie wielu gości, którzy wspólnie z mieszkańcami śpiewali kolędy i pastorałki. Odwiedzili nas uczniowie z Zespołu Szkół nr 3, młodzież z Ochotniczego Hufca Pracy, młodzież ze Stowarzyszenia „Czyste Serca”, grupa „Venusto” i klerycy z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Delegacja mieszkańców uczestniczyła w spotkaniu kolędowym w Szkole Podstawowej nr 2 we Włocławku. Jak co roku mieszkańcy, pracownicy i goście spotkali

się przy wigilijnym stole, który zastawiony był domowymi potrawami. Wszyscy mieszkańcy otrzymali świąteczne prezenty. Koszt paczki to 50 zł. Rok 2015 zakończyliśmy zabawą sylwestrową.

Ponadto mieszkańcy mieli zapewniony regularny kontakt z Dyrektorem Domu, zgodnie z informacjami dotyczącymi godzin przyjęć, wywieszonymi na tablicach informacyjnych (na poszczególnych kondygnacjach domu). Mieszkańcy mieli również zapewniony kontakt z kapłanem i klerykami. Uczestniczyli w praktykach religijnych i otrzymywali wsparcie duchowe. Msze święte sprawowane były na terenie DPS, w specjalnie przeznaczonym do tego celu pomieszczeniu kultu religijnego. W przypadku śmierci mieszkańca Dom zapewniał organizację pogrzebu zgodnie z jego wyznaniem lub pomagał rodzinie w załatwianiu potrzebnych w tym zakresie spraw.

W Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej kontynuował swoją działalność samorząd mieszkańców. Spotkania samorządu mieszkańców jak i całej społeczności Domu odbywały się w ciągu całego roku zgodnie z bieżącymi potrzebami. Spotkanie Samorządu Mieszkańców miało miejsce 3 razy, spotkanie Społeczności Domu 10 razy.

W 2015 r. w Domu Pomocy Społecznej kontynuował swoje działania zespół terapeutyczno-opiekuńczy, w skład którego wchodziło (na dzień 31.12.2015 r.) 31 pracowników tutejszego Domu. Współczynnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego na dzień 31.12.2015 r. wynosił 0,48. Zespół terapeutyczno-opiekuńczy opracowywał indywidualne plany wsparcia mieszkańców w oparciu o wcześniej rozeznane ich możliwości i potrzeby. Ponadto zespół prowadził działania mające na celu realizację opracowanych planów. Nad realizacją w/w planów sprawowali nadzór pracownicy pierwszego kontaktu wybrani przez mieszkańców.

Sprawy dotyczące działań na rzecz mieszkańców tutejszego Domu były realizowane w oparciu o sporządzone procedury tj.:

- w sprawie przyjęcia mieszkańca do DPS,
- dotycząca form zajęć terapeutycznych,
- w sprawie sporządzania jadłospisu,
- w sprawie śmierci mieszkańca,
- dotycząca regulaminu DPS,
- dotycząca przyjmowania skarg i wniosków,
- dotycząca społeczności terapeutycznej,
- w sprawie zasad działalności i funkcjonowania samorządu mieszkańców,
- dotycząca depozytów wartościowych i pieniężnych,
- w sprawie przydzielania pokoju jednoosobowego,
- w sprawie ujednolicenia dokumentacji pracownika pierwszego kontaktu,
- w sprawie działalności zespołu terapeutyczno-opiekuńczego oraz prowadzenia dokumentacji zespołu,
- w sprawie działania pracownika pierwszego kontaktu.
- w sprawie przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków,
- w sprawie stosowania przymusu bezpośredniego,
- w sprawie przechowywania dowodów osobistych i legitymacji mieszkańców.

Planowane działania w Domu Pomocy Społecznej na rok 2016:

- kontynuowanie modernizacji instalacji p/pożarowej i wykonanie prac remontowo-budowlanych zaleconych przez Komendę Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej,
- dokończenie prac remontowo-porządkowych w piwnicach,
- zakupienie podnośnika do przemieszczania mieszkańców leżących,
- umożliwienie pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Część II Sprawozdanie z działalności Ośrodka Dziennego Pobytu

Ośrodek Dziennego Pobytu we Włocławku przy ul. Brzeskiej 15, jest filią Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 we Włocławku. Swoją działalność rozpoczął 23 sierpnia 1993 roku.

- budżet ODP w 2015 roku wynosił 362.401,00 zł.

Placówka ta obejmuje opieką 40 osób, które z racji stanu zdrowia, wieku, sytuacji rodzinnej i materialnej kwalifikują się do udzielania wsparcia i opieki, ale nie wymagają w chwili obecnej opieki całodobowej, jaką zapewnia dom pomocy społecznej.

Do Ośrodka uczestnicy kierowani byli na podstawie decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku.

Pobyt w Ośrodku Dziennego Pobytu jest odpłatny i ustalony w zależności od sytuacji materialnej osoby korzystającej do wysokości średniego miesięcznego kosztu pobytu, zgodnie z zasadami ustalonymi przez Radę Miasta Włocławek w drodze Uchwały Nr XXX/2/2013 z dnia 18 marca 2013 roku.

- średni miesięczny koszt utrzymania uczestnika Ośrodka w 2015 roku wynosił 828,20 zł.

W ciągu 2015 roku odeszło z Ośrodka 6 osób i przyjęto nowych 6 uczestników. Powodem rezygnacji z usług placówki był pogarszający się stan zdrowia lub zgon osoby.

W 2015 r. z usług świadczonych w ODP **korzystały 32 kobiety i 8 mężczyzn**. Placówka cieszy się dużą popularnością wśród osób starszych, gdyż jest formą pomocy, która pozwala osobie wymagającej wsparcia, na pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Ośrodek zapewniał uczestnikom pobyt i opiekę przez 5 dni w tygodniu, w godzinach od 8.00 do 16.00.

W placówce działała **Rada Domu** składająca się z trzech uczestników. Zadaniem Rady Domu jest współpraca z personelem w celu rozwijania dobrych stosunków między uczestnikami oraz współpraca w przygotowywaniu imprez okolicznościowych.

W ramach swojej działalności Ośrodek Dziennego Pobytu zapewniał następujące usługi:

1. Podstawowe świadczenia opiekuńcze:

- dwa posiłki dziennie (śniadanie i obiad),
- współpracę z lekarzami,
- pomoc w załatwianiu formalności związanych z turnusami rehabilitacyjnymi,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- codzienny pomiar ciśnienia według potrzeb,
- pomieszczenia do utrzymania higieny osobistej.

2. Terapię ruchową - zajęcia mające na celu wyrabianie nawyku czynnego wypoczynku niezależnie od wieku, poprawę stanu zdrowia, poprawę kondycji fizycznej:

- terapię ruchem dla relaksu psychicznego i fizycznego,
- popularyzowanie czynnej rekreacji na świeżym powietrzu,
- upowszechnianie gimnastyki, jako metody na zachowanie długoletniej sprawności,
- przygotowanie uczestników do olimpiad i zawodów sportowych dla osób niepełnosprawnych we Włocławku i Inowrocławiu,
- spacerowanie do parku, lasie, ciekawych miejscach w naszym mieście,
- zachęcanie do ćwiczeń z wykorzystaniem przyborów, celem urozmaicenia terapii ruchowej zajęcia na basenie miejskim,
- naukę tańca „zumba” - trening ruchowy z elementami tańca latynoamerykańskiego.

3. Terapię zajęciową:

Tutejszy Ośrodek opracował własny program do aktywizacji mieszkańców. Indywidualizacja

programu uwzględniała możliwości i ograniczenia poszczególnych uczestników oraz specyfikę placówki. Jedną z najważniejszych form aktywizacji seniorów była terapia zajęciowa, która daje każdemu uczestnikowi Ośrodka szansę wyrażania siebie w dostępnej i indywidualnej formie, określonej jego wewnętrznymi i zewnętrznymi predyspozycjami. Pozwala na wybór takiej formy twórczości, która odpowiada indywidualnym uzdolnieniom i możliwościom uczestników.

W ramach terapii odbywały się następujące zajęcia: malowanie farbami na szkło, płótnie, prace na drutach, szydełku, prace hafciarskie, krawieckie, papieroplastyka, orgiami, prace na formach styropianowych, układanie ikeban, wypalanie w drewnie.

4. Uczestnicy mieli także możliwość zaspokojenia potrzeb towarzyskich oraz kulturalnych.

Każdego dnia odbywało się głośne czytanie prasy, oglądanie TV, wspólne wyjścia do kina, na wystawy i różne prezentacje jakie odbywają się we Włocławku. Placówka współpracowała z Miejską Biblioteką Publiczną dzięki czemu uczestnicy mieli możliwość korzystania z bogatego księgozbioru oraz z Biblioteką Książki Mówionej, dającą możliwość słuchania ulubionych powieści

czytanych przez lektora. W 2015 r. działał zespół śpiewaczy „Pogodna Jesień“, który umiłował swoimi występami uroczystości odbywające się w Ośrodku, jak i reprezentował Ośrodek na zewnątrz.

Rok 2015 rozpoczęliśmy wspólnym kolędowaniem z Zespołem Szkół Nr 4 we Włocławku, z Echem Kujaw oraz młodzieżą z Gimnazjum Nr 9. W styczniu z okazji Dnia Babci i Dziadka został przygotowany z udziałem mieszkańców program artystyczny, którym uczciliśmy ten szczególny dzień. Okolicznościowy program przygotowały też przedszkolaki z PP Nr 9 we Włocławku, na który zostali zaproszeni uczestnicy Ośrodka.

Początek roku to czas karnawału, w Ośrodku też nie zabrakło karnawałowych atrakcji. Odbył się Bal Karnawałowy, który rozpoczął się korowodem przebierańców bawiących gości wesołymi przyśpiewkami. Uroczyste uczczono też Dzień Kobiet. Panowie z Ośrodka przygotowali dla Pań niespodziankę w postaci występu słowno-muzycznego pt. „Baby ach te Baby”.

W marcu byliśmy uczestnikami wystaw o tematyce Świąt Wielkanocnych w Gimnazjum Nr 9 we Włocławku oraz w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu.

Jak co roku miesiąc kwiecień upłynął pod znakiem przygotowań do XVI Przeglądu Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Mój świat moje życie”. Zespół „Pogodna Jesień”, zaprezentował na scenie Browaru B program artystyczny pt.: „Zapomniane melodie”. Bardzo ważnym wydarzeniem dla uczestników Ośrodka było uroczyste obchodzenie Świąt Wielkanocnych. Wszyscy spotkali się przy wielkanocnym stole. Towarzyszyła temu spotkaniu bardzo miła i serdeczna atmosfera.

Maj był miesiącem obfitującym w różnego rodzaju atrakcje. Jedną z nich była impreza plenerowa „Nadwiślańskie szanty”, która odbyła się na przystani miejskiej Marina pod patronatem Prezydenta Miasta Włocławek Pana Marka Wojtkowskiego, MOPR oraz Pani Judyty Witkowskiej, właścicielki Studio Dance. W miesiącu tym rozpaleniem grilla i wspólnym pieczeniem kiełbasek rozpoczęliśmy sezon wiosenny. Gościliśmy zespoły folklorystyczne „Stokrotka” oraz „Jubilat” na zorganizowanej w naszym Domu majówce Uczestnicy Ośrodka chcąc zachować dobrą formę chętnie uczestniczyli w zajęciach sportowo – rekreacyjnych tj. Międzynarodowej Spartakiadzie Integracyjnej Osób Niepełnosprawnych w Inowrocławiu, organizowanej przez Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Flandria”, Turnieju Integracyjno- Sportowym Osób Niepełnosprawnych, organizowanym przez Stowarzyszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Eurointegracja” oraz II Olimpiadzie Hefajstosa dla Osób Niepełnosprawnych .

Lato to okazja do spotkań integracyjnych z uczestnikami ODP, pikników, turniejów sportowych oraz zabaw na świeżym powietrzu. Mieliśmy okazję zwiedzić Toruński Ogród ZOO - botaniczny, ogrody Pałacu Bursztynowego oraz nowo powstałe sanatorium „Jutrzenka”, w Więńcu Zdroju. Podziwialiśmy także znajdujące się we Włocławku Muzeum Męczeństwa bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Byliśmy też częstymi gośćmi naszych przyjaciół z Domu Pomocy Społecznej przy

ul. Nowomiejskiej, z którymi miło i radośnie spędzaliśmy czas przy grillu. Lato zakończyliśmy udziałem w XVII Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Seniorów „Babie Lato”, zorganizowanym przez Kujawsko – Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy.

Jesień przywitała nas muzyką i tańcem. Zostaliśmy zaproszeni na Bal Seniora organizowany przez Klub Seniora Nasz Dom oraz Klub Zazamcze. W październiku podopieczni naszego Ośrodka uczestniczyli w wyjątkowym spektaklu – Operetce J. Straussa „Zemsta nietoperza”, wystawioną przez Teatr Muzyczny w Łodzi. W miesiącu listopadzie byliśmy gośćmi mieszkańców Domu Pomocy Społecznej, gdzie wspólnie świętowaliśmy Dzień Seniora. Z tej samej okazji gościliśmy przedstawicieli DPS z ul. Nowomiejskiej na terenie Ośrodka.

W ramach współpracy z zaprzyjaźnionymi Domami braliśmy udział w kiermaszu prac manualnych uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy Zapiecek, organizowaliśmy turnieje gier stolikowych, a także gościliśmy w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Dobrzyńskiej z występem muzycznym. W 2015 r., w naszym Ośrodku obchodzimy również Andrzejki, bała to świetna zabawa połączona z wróżbami oraz przepowiedniami. W grudniu podczas przygotowań do Świąt Bożego Narodzenia uczestnicy Ośrodka chętnie pomagali w wystroju świątecznym Domu, wspólnie ubierali choinki. Podczas zajęć muzykoterapeutycznych, prowadzonych przez Panią Mirosławę Wojciechowską, śpiewano kolędy oraz przygotowano program okazjonalny, który zaprezentowano w czasie uroczystej Wigilii. Rok 2015 zakończyliśmy huczną zabawą sylwestrową, połączoną z licznymi atrakcjami, konkursami i uroczystym poczęstunkiem.

Placówka wsparcia dziennego daje uczestnikom radość, poczucie bezpieczeństwa i możliwość rozwijania swoich talentów i umiejętności. Daje zadowolenie z życia, możliwość działania i wyrażania siebie. Jest to forma pomocy, która cieszy się dużą popularnością wśród osób starszych z naszego miasta.

Planowane działania:

W roku 2016 pragniemy odnowić współpracę z Domami Dziennego Pobytu z terenu województwa kujawsko – pomorskiego, poprzez uczestnictwo we wspólnych spotkaniach i imprezach plenerowych. Jest to wspaniała okazja do wymiany doświadczeń, zdobywania przyjaciół, poznawania nowych osób i miejsc.

Chcemy również po raz pierwszy zorganizować imprezę plenerową, w której wzięliby udział członkowie rodzin naszych uczestników. Spotkanie takie da możliwość bliższego zapoznania się z działalnością placówki jak również ukaże rodzinom jak dużą kreatywnością i pomysłowością cieszą się seniorzy.

Elżbieta Wiśniewska
Kierownik
Działu Terapeutyczno - Opiekuńczego
Dom Pomocy Społecznej
ul. Nowomiejska 19,
Włocławek

Sprawozdanie z działalności Domu Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Dobrzyńska 102 za rok 2015

INFORMACJE OGÓLNE, ZADANIA DOMU

Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Dobrzyńska 102 funkcjonuje od 33 lat. Jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną, organem prowadzącym jest Samorząd Miasta Włocławek. Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Posiada 58 miejsc, które w 2015 r. były w pełni wykorzystane. Organizacyjnie zapewnia jego mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia, wolność, intymność i niezależność. Umożliwia podopiecznym rozwój i samodzielność. Funkcjonowanie i zasady działania placówki uwzględniają stopień fizycznej i psychicznej sprawności mieszkańców, zapewniają maksymalne wsparcie i pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Placówka działa na podstawie zezwolenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 lutego 2007 (WPS. VI, AM. 9013/12/07) i spełnia wszystkie standardy określone przepisami prawa. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające. Zapewnia całodobową opiekę osobom, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu z powodu choroby, wieku lub niepełnosprawności.

Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Dobrzyńskiej 102 oparte jest na standardach wyznaczonych przez ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz Rozporządzenie MPIPS z dnia 23 sierpnia 2012 r.

PRAWA I OBOWIĄZKI MIESZKAŃCÓW

Przy organizowaniu życia i pracy w Domu, kierownictwo miało na względzie stopień psychicznej i fizycznej sprawności mieszkańców, ich rozwój, pomoc i wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb, z uwzględnieniem ich prawa do wolności, godnego życia, dokonywania wyborów, ochrony dóbr osobistych. Każdy mieszkaniec miał prawo do podmiotowego traktowania, partnerstwa ze strony personelu, własnej przestrzeni życiowej i do indywidualnego jej zagospodarowania, posiadania osobistych przedmiotów i miejsca do ich przechowywania. Umożliwiano im także zgłaszanie skarg i wniosków do Dyrektora Domu, zgodnie z informacją umieszczoną na tablicy ogłoszeń oraz stronie BIP Domu a także prawo do samorządności, odwiedzin krewnych i znajomych oraz przebywania poza Domem. W roku 2015 odbyło się 12 spotkań społeczności Domu z kierownictwem placówki.

ZAKRES SPRAW FINANSOWYCH I INWESTYCYJNYCH

Projekt planu finansowo - rzeczowego na 2015 r. wynosił 2.123.496, 00 zł.

– z czego wydatkowano na cele bieżące kwotę	2.061.960,20 zł.
– na wydatki majątkowe kwotę	49.889,00 zł.
– na świadczenia społeczne	7.516,80 zł.
– niewykorzystane środki	4.130,00 zł.

z tego:

– na cele bieżące	3.759,80 zł.
– na wydatki majątkowe	111,00 zł.
– na świadczenia społeczne	259,20 zł.
– planowane dochody	556.961,00 zł.
– wykonanie dochodów wynosiło	621.223,60 zł.
– średni koszt utrzymania mieszkańca wyniósł	2.785,09 zł.
– dzienna stawka żywieniowa wyniosła	7,38 zł.

Projekt planu finansowo-rzeczowego dochodów i wydatków na rok 2016 kształtuje się następująco:

– plan dochodów wynosi	565.170,00 zł.
------------------------	----------------

– plan wydatków	2.126.484,00 zł.
w tym:	
– wydatki bieżące	2.097.152,00 zł.
– wydatki majątkowe	20.000,00 zł.
– świadczenia społeczne	9.332,00 zł.

ZAKRES SPRAW GOSPODARCZYCH

W roku 2015 dokonywaliśmy systematycznej analizy ponoszonych wydatków na żywność i artykuły spożywcze, chemiczne, ubezpieczenia mienia, leki oraz organizację pogrzebów. W gospodarstwie przydomowym (o powierzchni 1 ha) wyprodukowaliśmy warzywa i owoce, które przeznaczyliśmy do przygotowania posiłków dla mieszkańców przez miejscową kuchnię.

W roku 2015 na bieżąco odnawialiśmy pomieszczenia gospodarcze, magazynowe oraz pokoje mieszkańców. Zakupiliśmy do pokoi mieszkańców:

- cztery łóżka rehabilitacyjne z wyposażeniem, za sumę 14.080,00 zł.
- 58 foteli za sumę 14.616,14 zł.
- 37 stolików za sumę 8.510,37 zł.
- 8 aneksów do przedpokoi za sumę 5.396,63 zł.

Gabinet medycznej pomocy doraźnej został doposażony w sprzęt medyczny:

- elektrokardiograf za sumę 8.003,20 zł.
- pulsometr za sumę 8.174,00 zł.
- ssak karetkowy za sumę 1.891,00 zł.

Wyżej wymieniony sprzęt medyczny został przekazany z administracji zasobów komunalnych po byłej izbie wytrzeźwień.

W pralni wymieniliśmy:

- prasownicę za kwotę 23.370,00 zł.
- szafy na bieliznę i odzież mieszkańców za kwotę 16.000,00 zł.

Doposażyliśmy kuchnię następujące urządzenia:

- szafę chłodniczą za kwotę 6.000,00 zł.
- maszynkę do mielenia mięsa za kwotę 1383,75,00 zł.
- krajalnicę do wędlin i serów na kwotę 2.914,85 zł.
- lodówkę do przechowywania próbek żywności na kwotę 1.577,48 zł.
- zestaw tarcz do szatkowania za kwotę 917,83 zł.

Pokój terapii zajęciowej doposażyliśmy w notebook za kwotę 1.229,00 zł.

Ponadto zakupiliśmy namiot tarasowy zewnętrzny o powierzchni 40 m² za sumę 4.799,00 zł. oraz rolety zewnętrzne na okna od świetlicy za kwotę 8.000,00 zł. Wymieniliśmy jeden komputer za kwotę 1.489,00 zł. oraz zamontowaliśmy kamerę na świetlicy, umożliwiającą mieszkańcom leżącym odcinek w pokojach mieszkalnych uroczystości odbywających się w Domu. Wszystkie wydatki i zakupy w naszej opinii zostały poniesione na rzeczy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania DPS, zostały dobrze zaplanowane i przemyślane.

ZAKRES SPRAW SOCJALNYCH I WSPOMAGAJĄCYCH

Dane statystyczne dotyczące ruchu mieszkańców - stan na 31.12.2015 r.

– liczba mieszkańców	-	58 osób,
– w tym kobiet	-	38 osób,
– mężczyzn	-	20 osób,
– ilość zgonów w DPS	-	21 osób,
– ilość powrotów do rodziny	-	1 osoba,
– ilość przyjęć do DPS	-	22 osoby,
– ilość osób oczekujących na przyjęcie do DPS-	-	7 osób.

Dane statystyczne dotyczące odpłatności za DPS

- liczba mieszkańców umieszczonych na starych zasadach (z dofinansowaniem z Urzędu Województwa Kujawski-Pomorskiego) - 4 osoby,
- liczba mieszkańców umieszczonych na nowych zasadach (z dofinansowaniem Gminy Miasta Włocławek) - 54 osoby,
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z emerytur - 31 osób,
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z renty - 19 osób,
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z zasiłku stałego - 8 osób,
- liczba rodzin zobowiązana do odpłatności za DPS - 13 osób,

Dane statystyczne dotyczące wieku mieszkańców

- w przedziale 40 - 60 lat - 0 osób,
- w przedziale 61 - 74 lata - 12 osób,
- w przedziale powyżej 75 lat - 46 osób,
- wiek najmłodszego mieszkańca - 62 lata
- wiek najstarszego mieszkańca - 98 lat
- **średnia wieku mieszkańców - 80 lat**

W roku 2015 odbyło się 45 posiedzeń Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego, w trakcie których omawiano aktualne potrzeby mieszkańców i opracowywano indywidualne plany wsparcia, plany adaptacyjne. Zespół czuwał również nad otoczeniem społecznym naszego Domu, czyli miłą i serdeczną atmosferą oraz jakością usług wspomagających i opiekuńczych, które były ukierunkowane na podmiotowość każdego domownika. Zespół analizował przyczyny zachowań agresywnych i roszczeniowych niektórych mieszkańców, pracował nad ich eliminacją. Specjaliści Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego przeprowadzili 5 szkoleń wewnętrznych dotyczących doskonalenia pracy z mieszkańcem. Osoby zatrudnione w DPS uczestniczyły w kursach organizowanych z zakresu prawa stosowanego w naszej placówce. Łącznie w 10 szkoleniach zewnętrznych wzięło udział 11 osób.

ZAKRES SPRAW PIEŁĘGNIARSKICH I ZDROWOTNYCH

Zadania pielęgniarские były realizowane przez 8 pielęgniarek, wszystkie mają ukończoną specjalizację z opieki długoterminowej. Wyżej wymienione usługi były realizowane całodobowo w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców. Podopieczni naszego Domu byli również pod opieką lekarza rodzinnego z MZOZ we Włocławku oraz lekarzy specjalistów na zasadach określonych w przepisach o NFZ. Na terenie Domu wykonywane były działania rehabilitacyjne i prowadzona była terapia ruchowa w celu aktywizowania i podnoszenia sprawności mieszkańców. Łącznie w 2015 r. wykonano 2905 zabiegów rehabilitacyjnych, średnio dziennie korzystało z nich 13 osób.

Przeprowadzane były systematycznie:

- spotkania gimnastyki grupowej - 6 osób
- zajęcia dla „wózkowiczów” - 6 osób
- zajęcia sportowe - 5 osób
- ćwiczenia usprawniające przyłózkowe i pionizacje - 6 osób

Analiza sprawności mieszkańców (stan na 31.12.2015 r.)

- osoby nieopuszczające łóżek - 10 osób,
- osoby z niewydolnością ruchową - 15 osób,
- osoby wymagające pomocy karmienia - 4 osoby,
- osoby wymagające pomocy przy kąpieli - 39 osób,

- osoby poruszające się na wózkach - 6 osób,
- osoby poruszające się przy balkoniku - 6 osób,
- osoby poruszające się o kulach - 3 osób,
- osoby korzystające z pieluch jednorazowych - 30 osób,
- toaleta poranna i wieczorna mieszkańców wykonywane przez personel - 21 osób,
- osoby wymagające pomocy w ubieraniu - 25 osób,
- osoby wymagające pomocy w podawaniu leków - 44 osoby,
- (w gabinecie medycznej pomocy doraźnej) wydawane są leki dla 44 mieszkańców
- osoby pieluchowane, wymagające zmiany pielucho-majtek przez personel - 17 osób,
- osoby wymagające pomocy w prześcielaniu łóżek - 29 osób,

Analiza podstawowych schorzeń mieszkańców konsultacji specjalistycznych (stan na 31.12.2015 r.)

- miażdżycę uogólnioną	- 58 osób,
- cukrzyca (w tym 7 przyjmuje insulinę)	- 14 osób,
- parkinson	- 3 osoby,
- zespół otępienny	- 12 osób,
- nadciśnienie tętnicze	- 20 osób,
- niedoczynność tarczycy	- 2 osoby,
- stan po udarze mózgu	- 8 osób,
- niewydolność nerek	- 2 osoby,
- stwardnienie rozsiane	- 1 osoba,
Liczba konsultacji specjalistycznych ogółem	- 133 osoby,
Liczba konsultacji u lekarza rodzinnego	- 1331 konsultacji.

Do zadań realizowanych przez pracowników Działu Terapeutyczno-Opiekuńczego należało udzielanie wsparcia w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych, zapewnienie spokoju i bezpieczeństwa na terenie placówki. W ramach stymulowania i utrzymywania kontaktów z rodziną w roku 2015 udało się podtrzymać nawiązane wcześniej pozytywne stosunki z bliskimi naszych podopiecznych, a także nawiązać nowe.

Współczynnik zatrudnienia w Zespole Terapeutyczno-Opiekuńczym w całym 2015 roku był zgodny z wymogami przepisów rozporządzenia.

ZAKRES SPRAW TERAPEUTYCZNO - KULTURALNYCH

Wykaz prowadzonych form i metod terapii:

1. Arteterapia – ta forma terapii wykorzystuje szeroko pojętą sztukę. Zalicza się do niej:
  - biblioterapię, czyli zajęcia z wykorzystaniem książek (terapia oparta na słowie). W pracy z osobami w podeszłym wieku – najodpowiedniejsza jest biofilia, czyli afirmacja życia w okresie dzieciństwa i młodości. Afirmacja skupia się na wspomnieniach, na tym, co w życiu osoby starszej było dobre i przyjemne; czytanie prasy i książek, pisanie i recytowanie wierszy, pogadanki, słuchowiska - powieść na kasetach dla osób słabo widzących; książka mówiona i czytana w pokojach mieszkańców, którzy nie opuszczają łóżek;
  - muzykoterapia, czyli zajęcia, w których wykorzystuje się szeroko rozumianą muzykę, jej słuchanie, tworzenie, śpiewanie i granie;
  - choreoterapia, czyli zajęcia, w których wykorzystuje się taniec i ruch;

2. Estetoterapia – to forma terapii wykorzystująca kontakt z pięknem otoczenia i z otaczającą przyrodą.
3. Kinezyterapia – to forma terapii wykorzystująca ruch. Mimo, że jest zaliczana do form rehabilitacji, często korzystamy z niej w pracy terapeutycznej w postaci np. gimnastyki porannej, rozgrywek sportowych.
4. Ludoterapia – to forma terapii wykorzystująca gry i zabawy.
5. Kulturoterapia: film fabularny, projekcje filmów oraz zdjęć z imprez na terenie DPS oraz poza nim. W tej formie uczestniczą wszyscy mieszkańcy w zależności od stanu zdrowia i kondycji – odbywa się ona w świetlicy DPS.
6. Terapia wspomnieniami: ukierunkowana przede wszystkim na osoby z demencją, chorobą Alzheimera; oparta na redukowaniu negatywnych emocji, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz trening pamięci.

Zajęcia cykliczne:

1. *Pracujemy razem* – wspólne zajęcia mieszkańców i pracowników, zajęcia manualne: malowanie, rysowanie, decoupage, przygotowywanie kartek i ozdób świątecznych, wycinanki itp.
2. Pogadanki tematyczne.
3. *Rusz głową* – rozwiązywanie krzyżówek i czytanie prasy kolorowej.
4. *Kącik piękności* – malowanie paznokci, farbowanie i układanie włosów, robienie makijażu, nakładanie maseczek.
5. *Zajęcia dla wózkowiczów* – gimnastyka usprawniająca dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich

Wykaz spotkań i imprez organizowanych w DPS i poza nim w ciągu 2015 roku:

Lp.	Data	Nazwa imprezy
1.	15.01.2015	Występ teatryku dziecięcego ze Szkoły Podstawowej w Zadusznikach
2.	16.01.2015	Wizyta duszpasterska
3.	21.01.2015	Występ dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 8
4.	21.01.2015	Koncert chóru „Lutnia” z programem kołędowym
5.	22.01.2015	Dzień Babci i Dziadka, występ dzieci z gimnazjum w Modzerowie oraz mieszkańców DPS
6.	23.01.2015	Wyjazd do Szkoły Podstawowej nr 8 na program poświęcony wyzwoleniu Włocławka
7.	30.01.2015	Występ klubu seniora Jubilat
8.	11.02.2015	Odwiedziny dzieci z przedszkola „Tęczowy zakątek”
9.	12.02.2015	Występ klubu seniora Piast
10.	13.02.2015	Bał karnawałowy
11.	18.02.2015	Środa Popielcowa
12.	26.02.2015	Zimowy konkurs DPS „Bawmy się razem”
13.	26.02.2015	Wizyta harcerzy z krótkim programem piosenek harcerskich
14.	06.03.2015	Występ klubu seniora „Stokrotka”
15.	09.03.2015	Uroczystość z okazji Dnia Kobiet
16.	09.03.2015	Wyjazd do Warszawy na koncert muzyki klasycznej
17.	10.03.2015	Wyjazd do DPS w Wielkiej Nieszawce
18.	22.03.2015	Występ grupy muzycznej „Dobra nowina”
19.	23.03.2015	Powitanie wiosny spotkanie biesiadne oraz topienie Marzanny w Wiśle
20.	31.03.2015	Wyjazd do teatru Ateneum w Warszawie na program prezentowany przez osoby niepełnosprawne

21.	03.04.2015	Droga Krzyżowa
22.	04.04.2015	Wielka Sobota – święcenie pokarmów w naszym Domu
23.	16.04.2015	Przegląd Twórczości artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Mój świat – moje życie”
24.	23.04.2015	Wiosenny Turniej Sportowy z zaproszonymi gośćmi z innych Domów Pomocy Społecznej
25.	24.04.2015	Imieniny Dyrektora, spotkanie biesiadne
26.	30.04.2015	Koncert w wykonaniu klubu seniora „Zazamcze”
27.	04.05.2015	Wyjazd do Centrum Promocji Kultury w Warszawie oraz do Żelazowej Woli
28.	07.05.2015	Wizyta dzieci ze Szkoły Podstawowej w Zadusznikach
29.	22.05.2015	Nabożeństwo majowe z udziałem uczniów z Gimnazjum w Modzerowie
30.	30.05.2015	XX Spotkania Rodzinne
31.	11.06.2015	Konkurs ekologiczny - pierwszy etap
32.	18.06.2015	Konkurs ekologiczny - drugi etap
33.	25.06.2015	Powitanie lata – spotkanie biesiadne
34.	26.06.2015	Przegląd Twórczości Artystycznej Klubów Seniora w Sitnicy
35.	03.07.2015	Wyjazd do Sanktuarium Matki Boskiej Skępskiej
36.	08- 10.07.2015	Wyjazd grupy mieszkańców nad morze (Mielno, Kołobrzeg, Sarbinowo)
37.	16.07.2015	Występ zespołu „Pogodna Jesień”
38.	17.07.2015	Wyjazd do Sanktuarium w Licheniu
39.	21.07.2015	Wizyta gości z DPS z Wielkiej Nieszawki
40.	21.08.2015	Wycieczka do Ciechocinka
41.	23.08.2015	Dożynki parafialne, wyjazd delegacji do Szpetala Górnego
42.	30.08.2015	Wojewódzki Przegląd Dorobku Klubów Seniora w Raciążku
43.	04.09.2015	Spotkanie poświęcone rocznicy wybuchu II Wojny Światowej
44.	10.09.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Raj” z Raciążka
45.	11.09.2015	Dożynki w naszym Domu z zaprzyjaźnionymi klubami seniora
46.	19.09.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Jesienny Liść” do Kikoła
47.	19.09.2015	Spartakiada osób niepełnosprawnych w Inowrocławiu
48.	24.09.2015	Wyjazd na wycieczkę do Chełmna
49.	30.09.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Złoty Kłós” w Dobrzyniu nad Wisłą
50.	30.09.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Radość” w Czernikowie
51.	03.10.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Złota Jesień” z Włocławka
52.	03.10.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Nasz Dom” z Włocławka
53.	10.10.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Srebrny Włos” z Rypina
54.	13.10.2015	Wyjazd do Miejskiej Biblioteki Publicznej z okazji promocji tomiku poezji „Drugi Brzeg VII”
55.	15.10.2015	Wyjazd z koncertem piosenek biesiadnych do Ośrodka Dziennego Pobytu przy ulicy Brzeskiej we Włocławku
56.	16.10.2015	Spotkanie członków Kółka Różańcowego i zespołu Biesiada z księdzem
57.	17.10.2015	Wyjazdy na Dzień Seniora do klubu seniora „Piast” z Włocławka
58.	17.10.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Zazamcze” z Włocławka
59.	22.10.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Wrzos” z Włocławka
60.	23.10.2015	Dzień Seniora w naszym Domu – uroczystość oraz zabawa taneczna

61.	24.10.2015	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Jubilat” z Włocławka
62.	12.11.2015	Występ zespołu ludowego „Kujawioki”
63.	18.11.2015	Wizyta dzieci z Zespołu Szkół Katolickich z Modzerowa z programem „Dopóki wiara, pamięć i nadzieja”
64.	18.11.2015	Koncert chóru „Społem” z Białej Podlaskiej
65.	19.11.2015	Spotkanie biesiadne z udziałem mieszkańców z innych Domów Pomocy Społecznej
66.	26.11.2015	Wyjazd do Domu Pomocy przy ul. Nowomiejskiej - Dzień Seniora
67.	27.11.2015	Andrzejki – zabawa taneczna i wróżby andrzejkowe z zaproszonymi gośćmi
68.	04.12.2015	Uroczystość „Łączmy pokolenia” w ramach kampanii „Biała Wstążka” – program artystyczny w wykonaniu dzieci z Zespołu Szkół Muzycznych we Włocławku oraz Świetlic Środowiskowych.
69.	07.12.2015	Spotkanie mikołajkowe
70.	09.12.2015	Koncert Chóru Ochotniczej Straży Pożarnej z Wichowa
71.	16.12.2015	Występ dzieci z Zespołu Szkół w Lubaniu - jasełka
72.	22.12.2015	Spotkanie wigilijne
73.	31.12.2015	Spotkanie sylwestrowe

W ubiegłym roku po raz kolejny skorzystaliśmy z dofinansowania do konkursu ekologicznego z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. W konkursie licznie wzięli udział mieszkańcy. Z pozyskanych pieniędzy zorganizowaliśmy wyjazd do Mielnia (wrzesień) oraz zakupiliśmy nagrody dla uczestników konkursu.

W roku 2015 kontynuowana była z lat poprzednich współpraca z Firmą Sat-Film, która nieodpłatnie zapewnia dostarczenie Internetu dla Domu Pomocy Społecznej.

PLANY NA 2016 r.

1. Kontynuowana i rozwijana będzie współpraca z Klubami Seniora oraz środowiskami zrzeszającymi osoby starsze.
2. Kontynuowana będzie promocja działalności Domu Pomocy Społecznej wśród mieszkańców Włocławka i okolic (uświadamianie na bieżąco potrzeb Mieszkańców i aktywizowanie do wspomagania naszej placówki w różnych formach).
3. Zamierzamy rozwijać współpracę z jak największą ilością instytucji organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń.
4. Weźmiemy udział w ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań z zakresu polityki senioralnej.
5. Będziemy kontynuować współpracę z Firmą Sat-Film.
6. Będziemy sukcesywnie remontować i doposażać w nowe meble pokoje mieszkańców DPS.
7. Przeprowadzać będziemy na bieżąco analizę potrzeb mieszkańców w celu poprawy, jakości usług opiekuńczych i bytowych.
8. Poddana zostanie analizie cała dokumentacja placówki i jej stan funkcjonowania w zakresie finansów, gospodarności i zatrudnienia w celu należytego dbania o majątek DPS.
9. Na bieżąco realizowane będą zadania Domu określone w aktach prawnych, w jego regulaminie i standardach.
10. Planujemy dyskusję z Radnymi Rady Miasta Włocławek dotyczącą zmiany profilu działalności DPS (jej poszerzenie o pobyt dla osób przewlekle somatycznie chorych).
11. Planujemy dyskusję z Radnymi Rady Miasta Włocławek dotyczącą rozbudowy placówki. Rozbudowa miałaby służyć miejscami dla osób ze schorzeniami ośpiennymi osób starszych.
12. Będziemy regularnie wzbogacać ofertę aktywizacji mieszkańców: pobyty kilkudniowe poza DPS, wyjazdy do teatru, wycieczki tematycznie – edukacyjne, wzbogacenie oferty terapii zajęciowej na terenie DPS.

13. Będziemy przeprowadzać spotkania szkoleniowe dla pracowników DPS (z całego województwa) w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji oraz w celu dzielenia się z innymi placówkami tzw. „dobrymi praktykami”.
14. Będziemy prowadzić politykę informacyjną za pośrednictwem specjalnie na ten cel stworzonej ulotki informacyjnej o naszej placówce a także poprzez stronę internetową Domu.

Jarosław Pułanecki
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Włocławku
ul. Dobrzyńska 102

Załącznik Nr 2 do
Uchwały Nr .....
Rady Miasta Włocławek
z dnia .....

**Sprawozdanie z realizacji zadań
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku za 2015 r.
z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy
zastępczej oraz zestawienie potrzeb w zakresie
systemu pieczy zastępczej
oraz
sprawozdanie z realizacji zadań placówek
opiekuńczo – wychowawczych
za rok 2015**

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Wsparcie rodziny – asysta rodziny	4
III.	Organizacja placówek wsparcia dziennego.....	5
IV.	System pieczy zastępczej	10
1.	Rodzinna piecza zastępcza	10
2.	Instytucjonalna piecza zastępcza	15
V.	Podsumowanie	17
VI.	Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej	18
VII.	V. Placówki opiekuńczo – wychowawcze	21
1.	Centrum Opieki nad dzieckiem.....	21
2.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch”.....	23
3.	Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka”.....	26
4.	Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej.....	32

I. WPROWADZENIE

Obowiązująca Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje podstawę do podejmowania przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku różnorodnych działań zmierzających do rozwiązywania problemów występujących w rodzinie. Zadaniem służb socjalnych Ośrodka jest prawidłowe zdiagnozowanie przyczyn zaistniałych trudności w wypełnianiu swoich funkcji przez rodzinę i opracowanie szczegółowego planu działania celem wyeliminowania bądź złagodzenia skutków niepowodzeń w rodzinie. W roku 2015 MOPR, powołany przez Prezydenta Miasta w 2011r. na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, kontynuował działania w zakresie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. Priorytetową kwestią było udzielanie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej.

W dążeniu do poprawy sytuacji rodzin i osób wsparciem służyli pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy oraz zatrudnieni w MOPR specjaliści z różnych dziedzin. W szczególnych przypadkach, powołana ustawa daje podstawę do umieszczenia dzieci poza rodziną naturalną. Piecza zastępcza jest formą, która czasowo zabezpiecza potrzeby opiekuńczo - wychowawcze małoletnich. W systemie pieczy zastępczej funkcjonują rodziny zastępcze w tym: spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i rodzinny dom dziecka, oraz pomoc instytucjonalna, w skład której wchodzi placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze i interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

W ocenie służb zajmujących się bezpośrednio problematyką pieczy zastępczej, umieszczenie dzieci poza rodziną biologiczną wynika najczęściej z niezaradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, złych warunków materialno-bytowych będących skutkiem alkoholizmu lub innych uzależnień, chorób somatycznych i psychicznych oraz przemocy w rodzinie. Piecza zastępcza wiąże się ze specyficznymi potrzebami małoletnich i koniecznością prowadzenia specjalistycznej opieki, oddziaływań terapeutycznych bądź resocjalizacyjnych. Działania te ukierunkowane są na pomoc dziecku i wzmocnienie rodziny naturalnej, tak aby dziecko mogło do niej powrócić.

Sprawozdanie niniejsze obok prezentowanych problemów i działań MOPR przedstawia potrzeby w zakresie wspierania rodzin potrzeb co wynika z zapisów:

- art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy – organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy;
- art. 179 ust.1 ustawy – wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań;
- art. 182 ust. 1 ustawy – kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie pieczy zastępczej.

Obowiązek złożenia Radzie Miasta rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w przypadku miasta na prawach powiatu spoczywa na Prezydencie Miasta.

Jednostkowe sprawozdania dotyczą:

- podejmowania działań specjalistów w zakresie wsparcia rodziny,
- funkcjonowania ośrodków wsparcia dziennego,
- zapewnienia dzieciom opieki w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowania wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą,
- działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych.

II. WSPARCIE RODZINY – ASYSTA RODZINY.

Dział Wsparcia Rodziny realizuje zarówno zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej dotyczące prowadzenia działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak i zadania związane z wsparciem rodziny, które reguluje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych polega na bezpośrednim oddziaływaniu specjalistycznej kadry w celu przywrócenia bądź uruchomienia w osobie jej własnych zasobów i możliwości zaradczych. Realizowane działania były spójne z „Programem wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Gminie Miasto Włocławek na lata 2013 – 2015” ponieważ głównym celem ww. dokumentu jest „Wzmacnianie i przywracanie prawidłowych funkcji rodzin”. Prawidłowa diagnoza środowiska i stwierdzenie występujących w rodzinie problemów daje podstawę do podjęcia profesjonalnego wsparcia przez specjalistów zatrudnionych w Sekcji Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Rodziny. W rozwiązaniu trudnej sytuacji i dążeniu do wyjścia rodziny z kryzysu obok pracy psychologa, pedagoga oraz pracownika socjalnego znaczący wkład ma asystent rodziny.

W 2012 roku powołano Zespół ds. Asysty Rodzinnej, który realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie wsparcia rodzin poprzez systematyczną, bezpośrednią pracę w środowisku mającym trudności w prawidłowym funkcjonowaniu. Wprowadzenie asystentów rodzin ma na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku lub powrotu do domu rodzinnego z pieczy zastępczej. Asystentura rodzin w pomocy społecznej zrodziła się w odpowiedzi na trudności pracy z rodzinami z wieloma problemami.

W roku 2015 zatrudnionych było 9 asystentów rodziny w tym 6 finansowanych z „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015”- dotacja w wysokości 100 805,50 zł. Wsparciem asystenta rodziny było objętych 121 rodzin, w tym 298 dzieci. Z 39 rodzinami zakończono współpracę. W 18 przypadkach ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, w 14 ze względu na brak efektów i w 7 przypadkach z uwagi na osiągnięcie zamierzonych efektów. Należy podkreślić, że wsparcie asystenta rodziny to długofalowy proces, którego efekty mogą być widoczne dopiero po wielomiesięcznej, systematycznej i wymagającej obopólnego zaangażowania rodziny i asystenta. W roku 2015 dzięki wsparciu asystenta rodziny do domu rodzinnego z instytucjonalnej pieczy zastępczej powróciło 8 dzieci.

Wsparcie asystenta rodziny to czasem „prozaiczne” prowadzące do znaczącej poprawy funkcjonowania rodziny.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary:

1. bezpośrednią pracę z rodziną poprzez:
  - diagnozowanie sytuacji klienta w zakresie: funkcji opiekuńczo- wychowawczych, kontaktów społecznych, zdrowia i higieny, relacji międzyludzkich, sytuacji finansowej, sytuacji kryzysowej oraz dalszych życiowych zamierzeń,
  - motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych (poszukiwanie, podejmowanie i utrzymywanie pracy zarobkowej),
  - motywowanie do zmiany sytuacji życiowej,
  - wspieranie w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo- wychowawczych, psychologicznych, socjalnych
2. bezpośrednią pracę z dzieckiem poprzez:
  - motywowanie do prawidłowego realizowania obowiązku szkolnego,
  - wspieraniu w zakresie rozwoju osobistego,
  - rozwijanie zainteresowań,
  - motywowanie do rozwijania talentów;
3. działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny;

- asystent rodziny w swojej pracy ściśle współpracuje z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny: szkoły, przedszkola, urzędy, ochrona zdrowia, Sąd Rodzinny, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Poradnie Uzależnień, KIS, Placówki Opiekuńczo- Wychowawcze;
4. organizację własnego warsztatu pracy:
- sporządzanie: diagnozy, planów pracy, okresowej oceny sytuacji rodziny,
  - na wniosek Sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
  - sporządzanie pism urzędowych i prowadzenie sprawozdawczości,
  - planowanie pracy w terenie,
  - udział w cotygodniowych spotkaniach całego Zespołu Asysty Rodzinnej w celu omawiania bieżących problemów i trudności oraz osiągniętych efektów w pracy z rodzinami.

Podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wsparcie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Rola asystenta rodzinnego polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę. W celu usprawnienia pracy asystentów rodziny zorganizowano z inicjatywy asystentów rodziny 8 Zespołów Pomocy Rodzinie, w których udział wzięli specjaliści i przedstawiciele instytucji działających na rzecz rodzin objętych asystą. Na spotkaniach omawiana była problematyka występująca w danej rodzinie oraz ustalany był plan działań dla poszczególnych rodzin. Dzięki skorelowaniu działań, praca z rodziną jest bardziej efektywna.

III. ORGANIZACJA PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO.

I. Zadania placówek wsparcia dziennego:

Do najważniejszych zadań placówek wsparcia dziennego czyli świetlic należy:

- wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez zapewnienie dzieciom z tych rodzin miejsc pobytu w placówce wsparcia dziennego,
- zapewnienie opieki i wychowania w czasie wolnym od zajęć szkolnych,
- zagospodarowanie czasu wolnego,
- stwarzanie optymalnych warunków do psycho-fizycznego i poznawczego rozwoju dziecka,
- udzielanie pomocy w pokonywaniu i rozwiązywaniu trudnych sytuacji szkolnych, rówieśniczych, osobistych i rodzinnych dziecka,
- minimalizowanie niedostatków wychowawczych, zaniedbań środowiskowych oraz łagodzenie zaburzeń zachowania.

Tabela nr 1: Wykaz świetlic prowadzonych przez MOPR w 2015 roku.

placówka	Świetlica „Zapiecek” ul.3 Maja 6	Świetlica „Zefir” ul.Gałczyńskiego 9a	Świetlica „Zacisze” ul. Zakręt 8	Świetlica „Zorza” ul. Żytnia 58	Świetlica „Zachęta” ul. Wieniecka 42
Obszar działania	Śródmieście	Południe	Leopoldowo	K. Wielkiego	Zazamcze
Rok rozpoczęcia działalności w strukturach MOPR	1994 r.	1997 r.	1999 r.	2000 r.	2008 r.
Typ placówki	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza
Liczba miejsc					

regulaminowych	60	30	60	35	40
Liczba dzieci korzystających z pobytu w 2015 r.	103	62	93	110	84
Łączna liczba miejsc w Świetlicach MOPR wynosi 225. W roku 2015 r. z pobytu w placówkach skorzystało 452 dzieci.					

Pobyt w placówce wsparcia dziennego jest dobrowolny. Z oferty Świetlic mogą korzystać dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

Rodzaje świadczonych usług:

- a. zapewnienie dziecku okresowej opieki i wychowania,
- b. rozpoznawanie trudności i problemów wychowawczych dziecka,
- c. pomoc w nauce,
- d. organizacja czasu wolnego, zabaw, zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań,
- e. prowadzenie zajęć korekcyjno - kompensacyjnych w zależności od potrzeb dziecka,
- f. organizowanie zajęć stałych, okresowych, okazjonalnych wynikających z potrzeb dzieci oraz środowiska lokalnego,
- g. zapewnienie wyposażenia w przedmioty niezbędne do prowadzenia zajęć,
- h. zapewnienie posiłku,
- i. prowadzenie innych form pracy środowiskowej.

II. Realizacja zadań.

W 2015 roku w ramach realizowanych zadań przez Świetlice podjęto niżej wymienione inicjatywy i przedsięwzięcia.

1. W zakresie wypoczynku letniego i upowszechniania turystyki oraz krajoznawstwa zorganizowano:
  - Dwa turnusy kolonijne dla 80 dzieci, które finansowane były ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
    - nad morzem w miejscowości Rzućewo dla 40 dzieci, w programie pobytu uwzględniono: organizację całodzienną autokarowej wycieczki do Trójmiasta, wycieczkę do Słowińskiego Parku Narodowego, prelekcje ekologiczne, zajęcia orientacji w terenie, plażowanie, kąpiele w morzu i zajęcia z ratownikiem WOPR, zajęcia sportowe, dyskoteki, zajęcia socjoterapeutyczne,
    - w górach w miejscowości Małe Ciche dla 40 dzieci, w programie pobytu uwzględniono: całodzienną wycieczkę do Krakowa, Zakopanego (Skocznie narciarskie, Muzeum Tatrzańskie, Sanktuarium na Krzeptówkach, Cmentarz na Pęksowym Brzysku, Gubałówka i Krupówki). Dodatkowe atrakcje stanowiły zajęcia kulturalne, edukacyjne, rekreacyjne, sportowe, muzyczne i plastyczne. Poza zajęciami o charakterze turystyczno – krajoznawczymi oraz sportowo – rekreacyjnymi, wykonawcy wypoczynku letniego zapewniali realizację, dostosowanego do wieku uczestników kolonii, programu socjoterapeutycznego z wykorzystaniem aktywnych metod pracy warsztatowej.
  - Ponadto tutejszy Ośrodek uzyskał 24 miejsca na turnusie kolonijnym w Ośrodku Wypoczynkowym „Oćwieka” w Oćwiecie, oraz 3 miejsca na turnusie w Wiśle, Ośrodek Wypoczynkowy „Kontakt”. Dodatkowe miejsca przekazało Kujawsko – Pomorskie Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.
  - Kilkudniową wycieczkę nad morze do Trójmiasta, w której udział wzięło 15 wychowanków. Dzieci zwiedziły oceanarium w Gdyni, Gdańską Starówkę. Niezapomnianych wrażeń dała przejażdżka Kołem Widokowym - najnowszą atrakcją Gdańska.

- W ramach projektów socjalnych realizowanych metodą środowiskową Centrum Aktywności Lokalnej, we współpracy partnerskiej z Nadleśnictwem Włocławek, zorganizowano półkolonie dla dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 15 lat pod nazwą „Leśne wakacje”. Celem projektu było zagospodarowanie czasu wolnego oraz propagowanie edukacji ekologicznej wśród dzieci, które z różnych przyczyn nie mogły wyjechać na kolonie. Zajęcia odbywały się w siedzibie Partnera przy ul. Ziębiej 13, od poniedziałku do piątku, w godz. 10.00 – 15.00. Podczas zajęć warsztatowych i okolicznych wycieczek dzieciom i młodzieży przybliżono tematykę ekologiczną i kulturową regionu. Projekt zrealizowano we współpracy partnerskiej pomiędzy Nadleśnictwem Włocławek, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie we Włocławku. Na zakończenie „Leśnych wakacji” na terenie Nadleśnictwa odbył się w dniu 28.08.2015 r. piknik. Ogółem w półkoloniach udział wzięło 120 dzieci, którym towarzyszyli również ich rodzice i opiekunowie.
  - jednodniowe wycieczki autokarowe do Płocka (ZOO), Warszawy (Stadion Narodowy, Muzeum Powstania Warszawskiego), Solca Kujawskiego (Jura Park), Wycieczka do ZOO Safari w Borysowie, Torunia (Planetarium, Fabryka Pierników, Stare Miasto).
2. W zakresie upowszechniania korzystania z lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego, zorganizowano wyjścia – wycieczki piesze do:
- Wycieczka nad Przysań,
Dzieci i młodzież ze Świelic w pierwszy dzień wakacji letnich udali się na przysań aby odbyć rejs statkiem po Wiśle. „Lato dzieci na Wiśle” W Marinie Yacht Klub Anwil w Zarzeczewie, zorganizowano rejsy po Wiśle, połączone z piknikiem dla dzieci i rodziców. Dzieci wraz z rodzicami pływały katamaranem oraz rowerami wodnymi. Zainteresowaniem cieszyły się również gry i zabawy sportowe przygotowane przez rodziców. Każdy miał możliwość zrobienia sobie zdjęcia z Kapitanem.
  - Wycieczki do Centrum Edukacji Ekologicznej.
Dzięki życzliwości pracowników włocławskiego Centrum Edukacji Ekologicznej dzieci i młodzież ze Świelic w miesiącu lipcu bezpłatnie korzystały z zajęć na terenie CEE. Tematyka spotkań była bardzo różnorodna, od edukacyjno – poznawczej, poprzez manualno – plastyczną oraz integracyjną: WYKLEJANKI (zajęcia warsztatowe z DECOUPAGE), ABSTRAKCYJNE KWIATY (zajęcia manualno-plastyczne)
  - Wycieczka do Galerii Sztuki Współczesnej.
Galeria Sztuki Współczesnej zaprosiła nas na plastyczne warsztaty twórcze pt. „Owoce lata”, których celem było odwołanie się do symboliki owoców, do legend, powiedzeń i przysłów o owocach.
  - Wycieczka do Muzeum Etnograficznego.
Podczas zajęć w muzeum dzieci cofnęły się do czasów pradziada, poznały dawne zwyczaje panujące na Kujawach, własnoręcznie wykonywały serwetki i firany papierowe.
  - Wycieczki do WSHE.
Świelice skorzystały z bogatej oferty zajęć przygotowanych przez Wyższą Szkołę Humanistyczno - Ekonomiczną. Wychowankowie placówek uczestniczyli w zajęciach manualno – plastycznych, na których wykonywali na papierze ściernym prace abstrakcyjne. Nasi podopieczni mieli również możliwość przyjrzenia się pracy strażaka od kuchni. Podczas wycieczki do Staży Pożarnej wychowankowie zapoznali się ze sprzętem, zwiedzali jednostkę oraz wóz strażacki. Pod okiem trenera dzieci mogły sprawdzić się w nowej dyscyplinie jaką jest system samoobrony Krav Maga. Podsumowaniem wakacji z WSHE był piknik integracyjny w Parku Sienkiewicza podczas którego wychowankowie uczestniczyli w zajęciach plastycznych i sportowych.
  - Wycieczka z Zespołem Szkół Akademickich
Młodzież ze Świelic została zaproszona na zajęcia do Klubu „COLT” gdzie poznała podstawy techniki gry w bilard i mogła spróbować swoich sił w tej dyscyplinie sportu.

Następnie udały się nad Przystań Wodną, tam poznały zasady i metody związane z dyscypliną sportu, jaką jest wioślarstwo. Kolejną atrakcją były gry w Browarze B, a dokładniej w Klubie Gier Planszowych. Wychowankowie placówek pod baczным okiem instruktorów przenieśli się w świat gier rodzinnych, edukacyjnych, imprezowych, przygodowych i strategicznych.

• Wycieczki do Parku Linowego.

Wychowankowie placówek mieli możliwość korzystania z parku linowego. Na miejscu czekały na nich trasy z przeszkodami o różnym poziomie trudności. Wśród naszych podopiecznych znaleźli się śmiałkowie, którym udało się przejść trasę czerwoną, nie zabrakło przy tym dreszczyku emocji.

3. W zakresie nauki poszanowania tradycji, obyczajów i ciągłości kulturowej:

- Dzień Babci i Dziadka – wykonanie dekoracji, laurek i kwiatów, inscenizacja,
- Walentynki – wykonanie skrzynki do poczty walentynkowej oraz laurek, gry i zabawy ruchowe, popołudnie z poezją – prezentacja wierszy i piosenek,
- Bal karnawałowy – Klub Zazamcze,
- Dzień Kobiet – wykonywanie laurek, przypomnienie o tradycji tego święta,
- Powitanie wiosny – przygotowanie i topienie Marzanny w Parku Sienkiewicza, występ wychowanków w Bibliotece – montaż słowno – muzyczny,
- Tłusty Czwartek – poczęstunek dla dzieci, pogadanka o genezie święta,
- Święta Wielkanocne – warsztaty, występ, wspólne spożywanie posiłku, rozdanie dzieciom paczek,
- Dzień Chłopaka – wręczenie upominków, dyskoteka, poczęstunek,
- Dzień Matki – występy z okazji Dnia Mamy w świetlicach oraz w Fundacji Samotna Mama,
- Dzień Dziecka – wyjazd do Nadleśnictwa Włocławek,
- Dzień Ojca – występy w świetlicach oraz w parafii św. Stanisława, organizowanie zajęć sportowych w ramach Projektu „Powitanie wakacji”,
- Wszystkich Świętych – tworzenie bukietów z liści, wyjście na Cmentarz Komunalny, sprzątanie zapomnianych grobów małych dzieci,
- Halloween – rozmowy nt. genezy oraz zwyczajów związanych ze świętem, wycinanie i malowanie dyń, konkurs na najciekawszą maskę, zabawa taneczna i konkursy, słodki poczęstunek,
- Andrzejki – wróżby, konkursy, dyskoteka, słodki poczęstunek,
- Święta Bożego Narodzenia – przygotowanie ozdób na kiermasz Bożonarodzeniowy organizowany przez Centrum Kształcenia Ustawicznego, rozmowy nt. tradycji Bożego Narodzenia, warsztaty, występy, wspólne spożywanie posiłku, przybycie Mikołaja, rozdanie dzieciom paczek.

4. W zakresie upowszechniania sportu wychowankowie Świetlic uczestniczyli:

- w meczu piłki nożnej o puchar Dyrektora MOPR,
- w Mistrzostwach Województwa Kujawsko – Pomorskiego Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Tenisie Stołowym (Lubień Kujawski),
- w biegach przełajowych nad jeziorem Łuba w ramach akcji „Polska Biega”,
- Wieloboju sprawnościowym we współpracy z WSHE,
- w Turnieju Unihokeja o Puchar Dyrektora MOW we Włocławku,
- udział w akcji Browaru B – wakacyjne rozgrywki uliczne,
- wyjazdach do Aquaparku w Kutnie, wyjściach na basen,
- w wakacyjnej Lidze Piłki nożnej w Zbrachlinie,
- w zajęciach sportowych w Ośrodku Sportu i Rekreacji we Włocławku.

5. W zakresie rozwijania zainteresowań, uzdolnień, twórczego myślenia, oraz wzbogacania posiadanej wiedzy:

- Współpracowano z: Fundacją Samotna mama, która zorganizowała warsztaty pod nazwą Czego Jaś się nie nauczy tego Jan nie będzie umiał – w ramach projektu w placówce były zorganizowane zajęcia z zakresu przyrody i języka niemieckiego zakończone wycieczką do Trójmiasta i Warszawy.
  - Przy współudziale Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku, świetlica przed wakacjami włączyła się w akcję letnią pn. „Bezpieczne wakacje”. W ramach akcji przeprowadzone zostały zajęcia informacyjno-edukacyjne z dziećmi, podczas których szczególną uwagę zwrócono na: przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas upałów, przebywania i korzystania z kąpielisk, zasad poruszania się po drogach, możliwości korzystania z telefonów alarmowych, zapobiegania chorobom zakaźnym, zapobiegania negatywnym skutkom zdrowotnym z uwagi na promieniowanie słoneczne jak zapobieganie zakażeniom. Wiele czasu poświęcono przestrzeganiu zasad higieny i codziennej toalecie. Materiały do przeprowadzenia zajęć otrzymaliśmy z Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej. Zrealizowana tematyka zajęć:
    - bezpieczna kąpiel – zasady bezpiecznych wakacji,
    - piękny uśmiech, piękne zęby,
    - telefony alarmowe,
    - na drogach i ulicach,
    - choroby zakaźne – czy są groźne?
    - co daje nam las – na grzyby,
    - jak smakują dopalacze i inne używki,
    - uwaga – wścieklizna.
  - W Galerii Sztuki Współczesnej, dzieci obejrzały wystawę malarską, poznawały tajniki malowania, tworzenia przestrzennych prac plastycznych przy użyciu wyjątkowych technik. Zajęcia w Galerii są zawsze inspiracją dla podobnych zajęć w świetlicy. Galeria zorganizowała również warsztaty „Etno Modern Folk Art.”, plastyczne „Owoce lata” oraz udział w zajęciach „Sztuka zamiast.” W ramach zajęć dzieci spotkały się ze specjalistą w dziedzinie profilaktyki. Ponadto uczestniczyły w różnorodnych formach zajęć i zabaw kształtujących rozwój umysłowy i rozbudzających ciekawość świata:
    - organizowane były zajęcia intelektualne: omnibusy, konkursy matematyczne, przyrodnicze, krzyżówki, quizy z zakresu: ortografii, historii, zabawy integrujące grupę, edukacyjne programy komputerowe, gry planszowe, głośne czytanie, projekcje filmów i bajek,
    - zajęcia z elementami socjoterapii: ćwiczenia panowania nad emocjami, rozwijające umiejętności negocjacji, trening asertywności, rozwiązywania konfliktów, ćwiczenia relaksacyjne i wyciszające. Wychowankowie uczestniczący w zajęciach mieli zapewnioną pomoc w rozwiązywaniu problemów, z którymi się spotkali. Najczęściej były to niepowodzenia w szkole, konflikty rodzinne, problemy w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, problemy z samoakceptacją, czy samorealizacją. Świetlice współpracują z rodzinami wychowanków, podmiotami, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (m.in. kuratorami sądowymi, nauczycielami i pedagogami szkolnymi). Organizują i koordynują działania w zakresie zapewnienia opieki i wychowania z wykorzystaniem działań środowiskowych w oparciu o metodę pracy środowiskowej CAL.
  - W ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 zorganizowano warsztaty „NOWY wśród nas” oraz pogadanki „Chcę być wesoły i radosny”. Starsi wychowankowie uczestniczyli w szkoleniu pt.: „Dopalacze, zagrożenie dla młodych” organizowane przez Zespół ds. Pieczy Zastępczej.
5. W zakresie nadrabiania zaległości i zaniedbań w sferze edukacyjnej:
- wychowankom udzielana była systematyczna pomoc w odrabianiu zadanych lekcji,

- monitorowano wyniki w nauce uczniów zagrożonych,
  - motywowano do codziennego, uważnego odrabiania zadań szkolnych,
  - prowadzono zajęcia wyrównawcze dla dzieci z największymi zaległościami i trudnościami w nauce,
  - pracę etatowych wychowawców w sferze edukacji wspierali wolontariusze.
6. Dożywianie dzieci:
- w formie kanapek przygotowywanych przez Miejską Jadalnię „U Św. Antoniego” oraz
  - napoi, słodczy na wycieczki krajoznawczo-edukacyjne,
  - kiełbasek i artykułów niezbędnych do przygotowania grilla,
  - różnych deserów w postaci owoców, słodczy, napojów, sałatek.

IV. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ.

1. Rodzinna piecza zastępcza

W okresie sprawozdawczym zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015r. poz.332, z późn. zm.), Sekcja realizowała zadania związane z pieczą zastępczą poprzez zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej bądź niedostosowanym społecznie.

Umieszczenie małoletnich w pieczy zastępczej w większości przypadków wynika z różnego rodzaju zaniedbań występujących w rodzinach naturalnych. W nielicznych przypadkach dotyczy przedwczesnego macierzyństwa lub sieroctwa naturalnego.

Rodzinna piecza zastępcza tymczasowo zapewnia dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które dają rękojmię należytego sprawowania pieczy.

Zadania Sekcji w tym zakresie obejmowały:

1. organizowanie rodzinnej opieki zastępczej i udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
2. udzielanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze,
3. ustalanie odpłatności rodziców oraz opiekunów prawnych za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
4. pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
5. podejmowanie działań w zakresie dochodzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej

Zespół ds. Pieczy Zastępczej od marca 2012 r. wykonuje zadania dotyczące organizacji rodzinnej pieczy zastępczej działając w strukturach Sekcji Pomocy Instytucjonalnej i Pieczy Zastępczej na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Włocławek nr 240/2011 z dn. 10 listopada 2011 r. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu w oparciu o przedłożone dokumenty:

- pozytywną opinią organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- świadectwo ukończenia szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze,
- zaświadczenia o dochodach i stanie zdrowia.

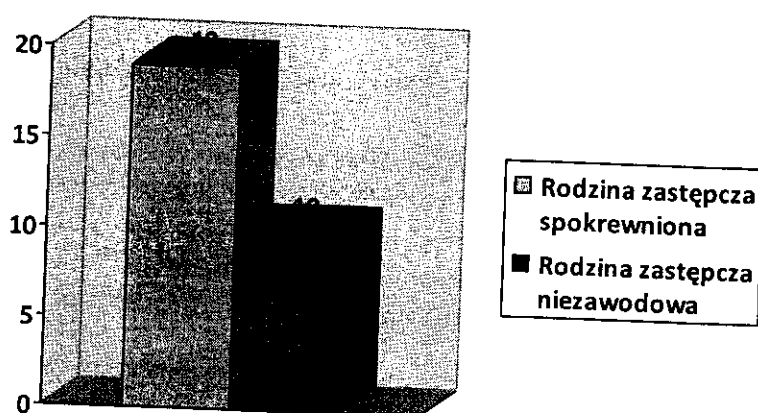
Do kluczowych zadań Zespołu należą:

- zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej,
- pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze,

- szkolenie kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej oraz szkolenie istniejących już rodzin zastępczych,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego jako najbardziej optymalnej formy opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców biologicznych,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej,
- bieżąca współpraca z Sądami Rodzinnymi, szkołami i placówkami oświatowymi, policją, Ośrodkiem Adopcyjnym oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W 2015 r. szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze ukończyło 29 osób, w tym 10 na rodziny zastępcze niezawodowe i 19 na rodziny spokrewnione.

Wykres nr 1. Kandydaci na rodziny zastępcze

Diagnozą psychologiczną objęto 38 osób i wydano 27 opinii psychologicznych. W ramach podjętej pracy diagnostycznej zorganizowano 168 spotkań. Opinie psychologiczne wydano dla 21 dzieci z rodzin zastępczych oraz 7 rodzin zastępczych. Diagnozą pedagogiczną objętych zostało 12 kandydatów, wydano 9 opinii pedagogicznych. Specjaliści Zespołu podejmowali działania wynikające z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- uczestniczyli w 24 posiedzeniach Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka, podczas których omówiono sytuację 175 dzieci w rodzinach zastępczych,
- zorganizowano 19 indywidualnych posiedzeń dotyczących zaistniałych problemów,
- wydano 7 zaświadczeń kwalifikacyjnych dla kandydatów do sprawowania funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej.

Zgodnie z przepisami dokonano 293 oceny dotyczące sytuacji dzieci, a informacje i wnioski dotyczące funkcjonowania rodzin zastępczych na bieżąco były przekazywane do Sądu Rodzinnego we Włocławku. Rodziny i dzieci, u których wystąpiły różnego rodzaju problemy i trudności wychowawcze zostały objęte wsparciem i poradnictwem specjalistycznym. W okresie sprawozdawczym udzielono 433 porady psychologiczne natomiast stałą opieką specjalistyczną objęto 54 rodziny zastępcze.

Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego został zorganizowany punkt informacyjny w Urzędzie Miasta, gdzie pracownicy Zespołu udzielali informacji o tworzeniu i funkcjonowaniu rodzin zastępczych oraz procesu kwalifikacji kandydatów i organizacji szkoleń dla kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej. W ramach propagowania idei rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej wydano ulotki oraz plakaty reklamowe, które zostały rozpowszechnione we włocławskich instytucjach i szkołach. Prowadzono również kampanię

reklamową w formie spotów radiowych w lokalnych mediach, w których przedstawiono szeroki zakres informacji dotyczący problematyki rodziny i dziecka oraz zasad organizowania rodzinnej pieczy zastępczej. W grudniu 2015 r. zorganizowano zabawę choinkową dla wychowanków z rodzin zastępczych, dla których zostały przygotowane zestawy prezentowe, przekazane dzieciom podczas wspólnej zabawy z Mikołajem.

W 2015 r. MOPR przystąpił do resortowego w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015”. Dzięki pozyskanej dotacji zatrudniono 2 koordynatorów, którzy w przydzielonych rodzinach zastępczych udzielali wsparcia w sprawowaniu pieczy zastępczej w oparciu o przygotowany plan pomocy dziecku.

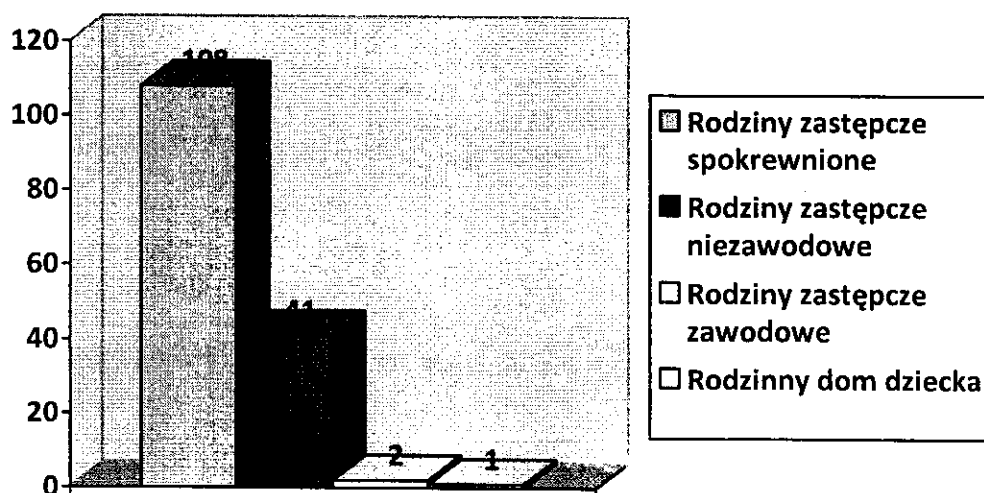
Działania te obejmowały również współpracę z małoletnimi i pomoc w organizowaniu porad specjalistów, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej. W celu osiągnięcia założonych celów koordynatorzy współpracowali z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, a w przypadku małoletnich z uregulowaną sytuacją prawną przygotowywali dokumentację na podstawie, której podejmowane były działania w kierunku przysposobienia dzieci. W przypadku pełnoletnich wychowanków, którzy pozostali w rodzinie zastępczej, pomoc koordynatorów obejmowała monitorowanie i pomoc w realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia.

Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych.

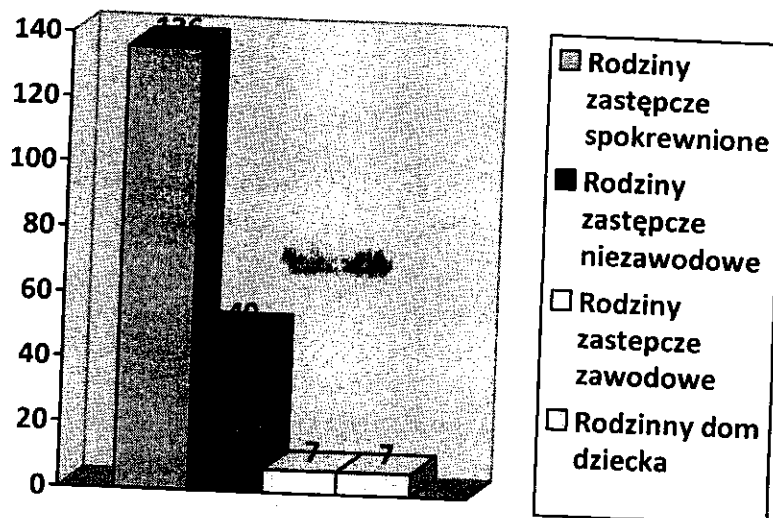
Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu i w oparciu o wydany dokument przyznane jest świadczenie na okres od dnia faktycznego umieszczenia dziecka do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. W 2015r. Sąd Rodzinny ustanowił 7 rodzin niezawodowych i 11 rodzin spokrewnionych, w których umieścił 20 dzieci. W okresie sprawozdawczym pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania 199 dzieci otrzymało 152 rodzin zastępczych z tego:

- dla 108 spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych, w których przebywało 136 dzieci - przyznano 1424 świadczenia.
- dla 41 niezawodowych, w których przebywało 49 dzieci - przyznano 515 świadczeń.
- dla 2 zawodowej rodziny zastępczej, w której przebywało 7 dzieci - przyznano 76 świadczeń.
- dla 1 rodzinnego domu dziecka, w którym przebywało 7 dzieci - przyznano 52 świadczenia.

Wykres nr 2 Rodziny zastępcze

Wykres nr 3 Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych

Rodziny zastępcze objęte zostały dodatkową formą pomocy:

- 20 rodzin otrzymało pomoc jednorazową na pokrycie potrzeb przyjmowanego dziecka - przyznano 20 świadczeń
- 48 rodzin otrzymało dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania - przyznano 79 świadczeń
- 28 rodzin niezawodowych i zawodowych otrzymało środki na utrzymanie lokalu - przyznano 66 świadczeń
- 14 rodzin otrzymało dodatek na niepełnosprawne dziecko - przyznano 163 świadczenia.

Wysokość comiesięcznego świadczenia wynosiła:

- 660 zł dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1000 zł dla dziecka umieszczonego w rodzinie zawodowej i niezawodowej.

Dla dzieci, które pozostały na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach tj. ustawy o pomocy społecznej pomoc realizowano przyjmując do wyliczenia świadczenia podstawę 1.647 zł. Na realizację zadań dot. rodzinnej pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym łącznie wydatkowano: 1.762.219,10 zł na 2.395 świadczeń.

W 9 rodzinach zastępczych, w tym: 1 zawodowa, 6 niezawodowych, 2 spokrewnione na terenie Włocławka przybywało 10 dzieci pochodzących z innych powiatów. Zasady finansowania i pobytu dzieci były uregulowane w stosownych porozumieniach. Dochody z tego tytułu wyniosły 146.829,81 zł.

Pomoc dla pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych.

Na podstawie art. 240 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dla osób usamodzielnianych, które przed dniem wejścia w życie nowej ustawy opuściły rodzinę zastępczą lub pobierały pomoc przyznaną na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, stosowano przepisy dotychczasowe. Wychowankom kontynuującym naukę wypłacano 494,10 zł miesięcznie.

W okresie sprawozdawczym 16 wychowanków osiągnęło pełnoletniość z tego 10 osób pozostało w rodzinie zastępczej.

Pełnoletni wychowankowie, którzy opuścili pieczę zastępczą w ubiegłych latach oraz zgłosili gotowość samodzielnego gospodarowania i kontynuowali naukę zostali objęci comiesięczną pomocą finansową w kwocie 500zł zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami usamodzielnianemu przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Tabela nr 1 Przyznane formy pomocy dla wychowanków z rodzin zastępczych

FORMA POMOCY								
usamodzielnienie			Kontynuacja nauki			Zagospodarowanie		
Liczba osób	Liczba świadczeń	kwota	Liczba osób	Liczba świadczeń	kwota	Liczba osób	Liczba świadczeń	kwota
18	18	83 980	78	727	358 571,11	7	7	21 499,50

W 2015 roku z rodzin zastępczych 78 pełnoletnich wychowanków kontynuowało naukę i z tego tytułu otrzymywało pomoc finansową, w tym: 25 osób w oparciu o dotychczasowe przepisy tj. ustawę o pomocy społecznej i 53 w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na ogólną liczbę zrealizowanych świadczeń 752 - łącznie wydatkowano 464.050,61 zł. Wysokość pomocy była uzależniona od okresu, w którym rozpoczęli proces usamodzielnienia, stwierdzonych potrzeb oraz liczby złożonych wniosków. W 2015 r. w 1 przypadku wydano decyzję odmowną dla pełnoletniej wychowanki z rodziny zastępczej ze względu na niezrealizowanie założeń indywidualnego programu usamodzielnienia.

Odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej

Zgodnie z obowiązującymi przepisami sprawdzana była sytuacja dochodowa rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W 2015 r. pod kątem możliwości wnoszenia opłat przeanalizowano 372 środowiska. Działając w oparciu o Uchwałę Rady Miasta Włocławek z dnia 8 września 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej wydano 37 decyzji administracyjnych o odstąpieniu od ponoszenia opłaty i 5 decyzji naliczających odpłatność. Z analizy akt sprawy wynika, że liczba osób zobowiązanych zmniejszyła się co uwarunkowane jest trudną sytuacją materialno-bytową rodziców biologicznych.

Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie. W 2015r. Sekcja realizowała porozumienia zawarte z 15 powiatami, w oparciu o które Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku przekazywał środki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Ogółem 36 dzieci pochodzących z Włocławka przebywało w 20 rodzinach funkcjonujących na terenie innych powiatów i liczba ta nie zmieniła się od 2014r. /z tego w 5 rodzinach zawodowych, 9 niezawodowych i 6 spokrewnionych/. Koszty związane z realizacją ww. zadania wyniosły 502058,50zł.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Zadania w tym zakresie obejmowały:

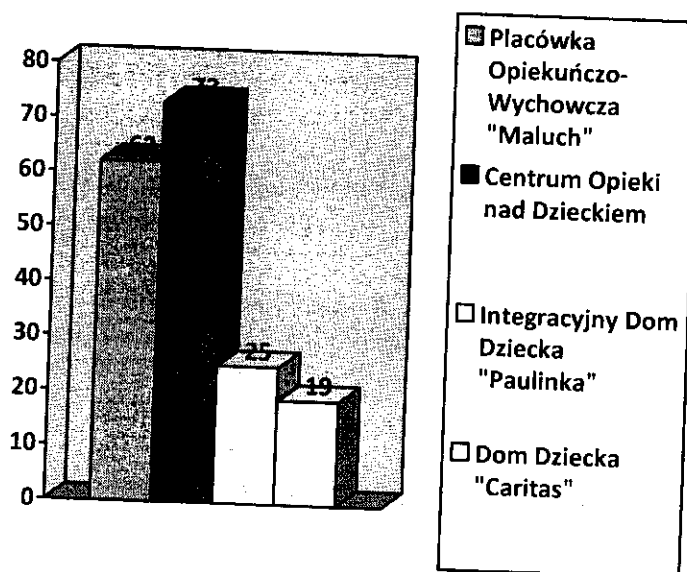
1. zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie między innymi poprzez kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo – wychowawczych,
2. odpłatność rodziców oraz opiekunów prawnych za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
3. usamodzielnianie pełnoletnich osób opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, schroniska dla nieletnich i specjalne ośrodki szkolno wychowawcze,
4. pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2015 r. pomoc w formie opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta zapewniono 179 małoletnim w tym:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch”- 62 wychowanków, w tym 31dzieci przyjętych w 2015 r.,
- Centrum Opieki nad Dzieckiem - 73 wychowanków, w tym 20 dzieci przyjętych w 2015 r.,
- Integracyjny Domu Dziecka „Paulinka” - 25 wychowanków, w tym 3 dzieci przyjętych w 2015 r.),
- Domu Dziecka „Caritas”- 19 wychowanków (w tym: 5 przyjętych w 2015 r.).

Wykres nr 4 Wychowankowie objęci opieką instytucjonalną

Działając w oparciu o postanowienia Sądu Rodzinnego w 2014 r. wydano 58 skierowań. Z uwagi na brak wolnych miejsc nie zrealizowano 2 postanowień Sądu Rodzinnego. W związku z tym podjęte zostały działania mające na celu pozyskanie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z przepisami sprawdzana była sytuacja dochodowa rodziców biologicznych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych. Pod kątem możliwości wnoszenia opłat za 2015 r. przeanalizowano 229 środowisk.

Decyzje w tym zakresie były sukcesywnie wydawane zgodnie z Uchwałą z dnia 8 września 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej oraz osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej. Z uwagi na trudną sytuację materialną osób zobowiązanych do ponoszenia opłat nie było podstaw do naliczenia zobowiązań.

Pomoc dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami usamodzielnianemu przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Tabela nr 2. Przyznane formy pomocy dla wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych

FORMA POMOCY								
usamodzielnienie			Kontynuacja nauki			Zagospodarowanie		
Liczba osób	Liczba świadczeń	kwota	Liczba osób	Liczba świadczeń	kwota	Liczba osób	Liczba Świadczeń	kwota
4	4	26 400	44	352	173 929,29	6	6	13299,90

W 2015 r. dla pełnoletnich z placówek opiekuńczo wychowawczych łącznie zrealizowano 362 świadczenia, a suma wydanych środków na usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w formie pieniężnej, kontynuowania nauki i zagospodarowania wyniosła 213 629,19zł. W okresie sprawozdawczym 44 pełnoletnich wychowanków kontynuowało naukę i z tego tytułu otrzymywało pomoc finansową (w tym: 8 osób w oparciu o ustawę o pomocy społecznej i 36 w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). W 2015 r. w 1 przypadku wydano decyzję odmowną dla pełnoletniej wychowanki z rodziny zastępczej ze względu na niezrealizowanie założeń indywidualnego programu usamodzielnienia.

Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w placówce ponosi wydatki na jego utrzymanie. W 2015 r. Sekcja realizowała porozumienia zawarte z 9 powiatami, w oparciu o które dokonano zwrotu na pokrycie kosztów utrzymania. 32 dzieci pochodzących z Włocławka przebywało w placówkach na terenie powiatów: krasnostawskiego, rypińskiego, chełmińskiego, inowrocławskiego, brodnickiego, kutnowskiego, toruńskiego, grudziądzkiego i włocławskiego. Koszty związane z realizacją w. w zadania wyniosły 1.346.238,18 zł.

W 2015 r. zwiększyła się liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, zarówno w placówkach funkcjonujących na terenie naszego miasta jak również w placówkach na terenie innych powiatów. W placówkach funkcjonujących we Włocławku przebywało 10 wychowanków z terenu 4 powiatów. Dochody z tego tyt. wyniosły 251.372,42 zł.

W 2015 r. MOPR skierował 3 sprawy do Sądu Rodzinnego z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych. W jednym przypadku sprawa zakończyła się ugodą i zasądzeniem alimentów, natomiast pozostałe sprawy nie zostały zakończone. W związku z różnorodnym zakresem działań pracowników koniecznym było bieżące dokształcanie pracowników i sukcesywne podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

W 2015 r. pracownicy Działu Wsparcia Rodziny uczestniczyli w szkoleniach z zakresu zagadnień dotyczących spraw merytorycznych, tematyki prawa rodzinnego oraz stosowania kodeksu postępowania administracyjnego.

V. Podsumowanie

W roku 2015 prowadzono zarówno działania wspierające jak i pomocowe skierowane do rodzin, które z różnych powodów znalazły się w sytuacji kryzysowej. Kontynuowano realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie zabezpieczenia właściwej opieki nad małoletnimi.

Rodziny dysfunkcyjne otrzymywały systematyczne wsparcie asystentów rodziny, którzy byli pomocni w rozwiązywaniu zarówno "zwykłych", codziennych problemów jak również służyli wsparciem w ważnych, życiowych decyzjach. Wsparciem asystenta objętych było 121 rodzin, w których zamieszkiwało 298 dzieci. Osoby dorosłe, znajdujące się w trudnej sytuacji jak i małoletni mogli liczyć na pomoc i wsparcie specjalistów zatrudnionych w MOPR tj. psychologów, pedagogów oraz prawnika.

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci opierała się przede wszystkim na działaniach polegających na wczesnej interwencji specjalistów, pracownika socjalnego, asystenta rodziny, a w rodzinach zastępczych – pracowników pełniących funkcję koordynatorów. Stwierdzono, że w dalszym ciągu przyczyną zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych były najczęściej: niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, bezrobocie, bezdomność, przemoc, choroby lub inne czynniki uniemożliwiające zapewnienie właściwej opieki. Ze względu na złożoność występujących problemów, w przeważającej części przypadków rodziny wymagają prowadzenia długotrwałej pracy w środowisku. Obok przypadków, w których z powodzeniem zakończono współpracę były sytuacje wymagające postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Sąd Rodzinny.

Priorytetem działań pracowników MOPR jest pozostawienie małoletnich w środowisku rodzinnym. Znaczącą rolę wspierającą rodziny z małymi dziećmi odgrywają świetlice. W formie pomocy organizowanej przez publiczne ośrodki wsparcia dziennego skorzystało ogółem 452 małoletnich.

W sytuacji kiedy doszło do ograniczenia lub pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej uruchamiano pieczę zastępczą w formie umieszczenia małoletnich w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W trosce o dobro dziecka na terenie miasta organizowano rodzinną pieczę zastępczą dla 199 małoletnich oraz dla 36 na terenie innych powiatów. Ogółem na terenie Włocławka funkcjonowały 152 rodziny zastępcze. W roku sprawozdawczym po raz pierwszy, w oparciu o powołaną ustawę utworzono rodzinny dom dziecka, w którym opieką zostało objętych 7 małoletnich. Niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej powoduje niekorzystną, ale konieczną sytuację kierowania małych dzieci do placówki, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych umieszczenia w specjalistycznych placówkach, co wiąże się najczęściej z pobytem do pełnoletniości.

W placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących we Włocławku zapewniono opiekę 179 dzieciom, natomiast na terenie innych powiatów w placówkach przebywało 32 małoletnich pochodzących z Włocławka. Sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu powodowały kierowanie do placówki opiekuńczo-wychowawczej noworodków lub dzieci w wieku przedszkolnym, co każdorazowo powoduje wątpliwości dotyczące realizacji pomocy w świetle obowiązujących standardów. Podstawą wydania skierowań do placówek były orzeczenia Sądu Rodzinnego oraz działania interwencyjne w wyjątkowo trudnych sprawach, których nie można było rozwiązać w inny sposób.

Ważnym etapem pieczy zastępczej jest osiągnięcie przez dziecko pełnoletniości, co wiąże się z procesem usamodzielnienia. Dla młodej osoby jest to trudny moment, ponieważ oznacza rozpoczęcie samodzielnego życia, często bez wsparcia najbliższej rodziny. Bezpośrednią pomocą w procesie usamodzielnienia mają służyć opiekunowie usamodzielnienia, którego wskazują sami wychowankowie. Usamodzielniani byli objęci stosowną pomocą pieniężną i rzeczową. Wysokość i rodzaj przyznanych świadczeń był zgodny z obowiązującymi przepisami. Koordynatorzy pieczy zastępczej sporządzali wymaganą dokumentację dzieci w rodzinach zastępczych, a proces usamodzielnienia przebiegał w oparciu o przygotowany indywidualny program usamodzielnienia. W przypadku braku możliwości powrotu do środowiska rodzinnego, pełnoletni wychowankowie mieli możliwość skorzystania z pobytu w mieszkaniu chronionym.

Funkcjonujące placówki na terenie miasta prawidłowo wypełniały swoje zadania dotyczące zabezpieczenia najpilniejszych potrzeb emocjonalnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych. Ważnym elementem pracy personelu placówek było podtrzymywanie kontaktów z rodzicami lub innymi bliskimi osobami oraz przygotowywanie dzieci do samodzielności. W przypadku bardzo małych dzieci uwidaczniała się troska o zabezpieczenie potrzeb emocjonalnych poprzez stałą opiekę i zapewnienie jak najlepszych warunków pobytu.

Na rzecz osób i rodzin w systemie pieczy zastępczej podejmowana była praca socjalna i poradnictwo, nakierowane na motywowanie i wzmacnianie zasobów rodziców w taki sposób, aby mogli samodzielnie przezwyciężać trudności i problemy opiekuńczo-wychowawcze. Powołane służby dokonywały oceny szans powrotu dzieci do rodzin naturalnych. W przypadku uregulowania sytuacji prawnej małoletnich, na bieżąco stosowne informacje były przekazywane do Ośrodka Adopcyjnego. Działania te wpisały się w główny cel Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej we Włocławku na lata 2013-2015 dotyczący rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w mieście Włocławek.

VI. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz placówek wsparcia dziennego.

W 2016 roku planowana jest dalsza praca służb socjalnych oraz specjalistów mająca na celu rozwiązywanie problemów występujących w rodzinach.

Szczególny nacisk będzie kładziony na pracę w środowiskach dotkniętych ubóstwem, uzależnieniami, przemocą i innymi dysfunkcjami mającymi bezpośredni wpływ na opiekę i wychowanie małoletnich.

1. W zakresie wsparcia rodziny MOPR będzie nadal prowadził działania pomocowe. Potrzeby w tym zakresie obejmują:
  - tworzenie spójnego systemu wspierania i pomocy rodzinie, który będzie rozwiązywał występujące problemy, w szczególności z zakresu spraw opiekuńczo-wychowawczych,
  - rozszerzenie usług dla rodzin wychowujących dzieci,
  - zintensyfikowanie działań dotyczących poradnictwa i wsparcia rodzin w zakresie najczęściej występujących problemów opiekuńczo-wychowawczych, uzależnień oraz przemocy.

- promocję działań profilaktycznych mających na celu zwiększenia świadomości społecznej na temat przemocy,
  - aktywizowanie lokalnej społeczności na rzecz przeciwdziałania przemocy,
  - wczesną interwencję specjalistów, asystenta rodziny, pracownika socjalnego pod kątem rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych,
  - wprowadzanie nowych rozwiązań wspierających i pomocowych nakierowanych na wyeliminowanie sytuacji kryzysowych w rodzinie.
2. Odnosnie realizowania pomocy w ośrodkach wsparcia dziennego występuje dalsza potrzeba kontynuowania podjętych działań dotyczącej pracy z dziećmi poprzez:
- tworzenie sprzyjających warunków do organizowania pomocy dzieciom w świetlicach,
  - zatrudnienie w okresie letnim odpowiedniej kadry, która zabezpieczy potrzeby dzieci,
  - zapewnienie odpowiednich warunków pobytu dzieci w poszczególnych świetlicach.
3. Mając na uwadze znaczną liczbę środowisk, w których dzieci są zaniedbane wychowawczo podejmowane będą dalsze działania zmierzające do rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej. Występujące niekorzystne zjawiska w rodzinach w rodzinach biologicznych i brak możliwości powrotu dzieci do środowiska naturalnego wiąże się z koniecznością dalszego doskonalenia już funkcjonującego systemu pieczy zastępczej. Potrzeby w tym zakresie dotyczą:
- upowszechniania wiedzy na temat rodzinnej opieki zastępczej i pozyskiwania kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej,
  - pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe,
  - kontynuowania działań zmierzających do rozwoju rodzinnych domów dziecka,
  - zabezpieczenia środków finansowych na wprowadzenie nowych form pieczy zastępczej,
  - zintensyfikowania pomocy dla funkcjonujących rodzin zastępcze poprzez świadczenie dodatkowej pomocy, uruchamianie rodzin pomocowych,
  - objęcia szczególnym wsparciem małoletnich w rodzinnych formach pieczy,
  - prowadzenia szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych,
  - objęcia większej liczby rodzin wsparciem koordynatorów pieczy zastępczej,
  - zabezpieczenia lokali mieszkalnych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
  - utrzymania na dotychczasowym poziomie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków z pieczy zastępczej.
4. Realizując ustawowy obowiązek zapewniania opieki w instytucjonalnej pieczy zastępczej potrzeby obejmują:
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z obowiązującymi standardami i na poziomie dostosowanym do potrzeb małoletnich,
  - organizowanie wsparcia specjalistów dla dzieci z deficytami zdrowotnymi i innymi dysfunkcjami,
  - podnoszenie jakości opieki i wychowania małoletnich,
  - przygotowanie wychowanków placówek do procesu usamodzielnienia,
  - podejmowanie działań zmierzających do obniżenia liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
  - pozyskiwanie środków na rozwój działalności ponad standardowej w formie doposażenia placówek, organizowania wypoczynku itp.
  - utworzenie Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego, lub innej placówki typu specjalistyczno-terapeutycznego dla dzieci o indywidualnych potrzebach.

Potrzeby MOPR w zakresie placówek wsparcia dziennego na 2016 rok:

1. Zapewnienie dodatkowego zatrudnienia wychowawców w okresie wakacji letnich.

2. W związku z faktem, że pomieszczenia Świetlicy „Zefir” nie zapewniają odpowiednich warunków pobytu dzieci w placówce, dlatego też będą podjęte kolejne działania w zakresie pozyskania nowych pomieszczeń na prowadzenie działalności Świetlicy „Zefir”.
3. Nakładów inwestycyjnych wymaga również Świetlica „Zapiecek” przeznaczonych na malowanie ścian lokalu, naprawę okien i drzwi wejściowych zdewastowanych próbami włamań.
4. Doposażenie Świetlic w komputery do sal komputerowych przeznaczonych dla wychowanków.

Informacje opracowała:

Ewa Krusińska

Kierownik Działu Wsparcia Rodziny

Piotr Grudziński

Dyrektor

Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku

VII. Placówki opiekuńczo – wychowawcze

1. Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku ul. Żytnia 55

Centrum Opieki nad Dzieckiem (C.O.D.) we Włocławku mieści się przy ul. Żytniej 55. W jego skład wchodzi 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze:

- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza ul. Żytniej 55 liczyła na koniec 2015 roku 29 wychowanków.
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza przy ul. Żytniej 55a - 10 podopiecznych.
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza przy ul. Żytniej 55b - 11 wychowanków.

W sumie, w ciągu całego 2015 roku z opieki w naszym Centrum skorzystało 73 dzieci, z tego: typu socjalizacyjnego 47, a interwencyjnego 26. Jak zawsze opiekę nad wychowankami sprawowała wyspecjalizowana kadra, podnosząca na bieżąco swoje kwalifikacje uczestnicząc w różnego typu kursach i szkoleniach. Na dzień 31.12.2015 r. w sumie, w trzech placówkach naszego Centrum przebywało 50 wychowanków, w tym 19 dziewcząt i 31 chłopców. Podobnie, jak w roku ubiegłym (ze względu na duże zapotrzebowanie w naszym rejonie na wolne miejsca w placówkach opiekuńczo – wychowawczych) dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem wystąpił do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z wnioskiem o przyjęcie kolejnego dziecka na miejsce wychowanka, który został umieszczony w domu pomocy społecznej; Centrum otrzymało taką zgodę.

Wychowankowie realizowali obowiązek szkolny, adekwatnie do swoich możliwości intelektualnych, realizując obowiązek szkolny: w szkole podstawowej, gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej, kontynuując studia. Biorąc pod uwagę zalecenia poradni psychologiczno - pedagogicznej i postanowienia sądu - 3 podopiecznych naukę kontynuowało w Zespole Placówek Specjalnych w Szerzawach, 3 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Kiernozu, 1 w Zakładzie Poprawczym w Świdnicy, 4 w młodzieżowym ośrodku wychowawczym i 1 w domu pomocy społecznej. Jedna wychowanka, która w ubiegłym roku samodzielnie zabiegała w sądzie o zwolnienie jej z młodzieżowego ośrodka wychowawczego i do której wniosku sąd się przychylił, od dnia 05.03.2015r przebywa na ciągłej ucieczce z naszego Centrum. Dziewczyna została zatrzymana przez francuską straż graniczną i do chwili obecnej znajduje się w domu młodego uchodźcy we Francji – odmawia powrotu do Polski, pomimo podjęcia szeregu działań celem sprowadzenia jej do Polski.

Przedział wiekowy podopiecznych Centrum Opieki nad Dzieckiem jest następujący: dwoje podopiecznych w wieku 7 - 9 lat; siedemnaścioro w wieku 10 - 13 lat; trzydziścioro w wieku 14 - 17 lat oraz jedna wychowanka w wieku 23 lat – studentka IV roku pedagogiki. Nasze Centrum w roku 2015 opuściło 23 dzieci. Z tego 7 (pełnoletnich) zostało usamodzielnionych, 3 - powróciło do domu rodzinnego (z tego 1 wychowanka została matką), 3 – założyło samodzielne gospodarstwa domowe, wynajmując mieszkanie, pokój, 1 natomiast został skreślony po osiągnięciu pełnoletniości, ze względu na ciągły pobyt od listopada 2013 r. na ucieczce z placówki.

Zgodnie z głównym zadaniem instytucjonalnej pieczy zastępczej, nasze Centrum pomogło powrócić do domu rodzinnego 6 młodszym dzieciom, 4 umieścić w rodzinie zastępczej, a jednego w rodzinie adopcyjnej. Jedno dziecko zostało umieszczone u osoby spokrewnionej do momentu rozstrzygnięcia przez sąd kwestii przejęcia nad dzieckiem opieki. Na podstawie skierowania MOPR we Włocławku 5 dzieci zostało przeniesionych do innych placówek poza nasze miasto.

Jak co roku nasi podopieczni mają zapewniony szeroki wachlarz zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych. I tak oprócz prężnie działającego Uczniowskiego Klubu Sportowego TAURUS (który zdobywa wysokie lokaty oraz zwycięstwa na zawodach w piłce nożnej, unihokeju, tenisie stołowym, pływaniu), w placówce działa pracownia komputerowa, plastyczna, biblioteka. Poza tym raz w tygodniu odbywają się grupowe zajęcia kulinarne, treningi na siłowni, zajęcia z

majsterkowania i modelarstwa. W Centrum działa także samorząd wychowanków, który organizuje okolicznościowe występy, najczęściej w Klubie Seniorów PIAST oraz podczas uroczystych dni w placówce. Dwie wychowanki zakwalifikowały się i brały udział (śpiew i plastyka) w X Ogólnopolskim Festiwalu Radosnych Serc w Bydgoszczy.

Centrum podejmowało starania o utrzymanie kontaktów naszych wychowanków ze swoimi rodzinami, pracownicy odwiedzali domy rodzinne wychowanków, pozostawali we współpracy z kuratorami, szkołami, policją, ośrodkami pomocy, asystentami, sądami oraz innymi instytucjami i wspólnie ustalali i podejmowali działania zmierzające do powrotu dziecka do rodziny.

Specjaliści zatrudnieni w Centrum prowadzili zajęcia indywidualne i grupowe z naszymi podopiecznymi. Systematycznie nasi podopieczni czas wolny spędzali na basenie, w Aquaparku w Kutnie oraz kinie, parku linowym. W wakacje 12 osobowa grupa wychowanków wyjechała na dziesięć dni do Sarbinowa na kolonie letnie, a ci którzy pozostali korzystali na terenie Centrum z basenu, placu zabaw, grilla, gier komputerowych, stołu do tenisa stołowego, gry w piłkę koszykową i nożną, badmintona, itp. W czasie całego 2015 roku dla dzieci zorganizowaliśmy wiele atrakcji wyjazdowych. I tak oprócz wyjazdów poza teren naszego miasta na zawody sportowe, wychowankowie uczestniczyli w wycieczkach do Trójmiasta (we współpracy z Fundacją Samotna Mama), Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Myślicinku (we współpracy z Gazetą Pomorską), Bydgoszczy, Torunia, Płocka, Warszawy.

Pod koniec wakacji odbył się na stadionie OS i R mecz charytatywny pod patronatem honorowym Pana Marka Wojtkowskiego Prezydenta Miasta Włocławka, w ramach którego pozyskano środki m.in. na atrakcyjny wyjazd do miasteczka westernowego.

Natomiast miesiąc grudzień obfitował w spotkania opłatkowe i podarunki dla naszych podopiecznych. Jak zwykle nie zawiedli nas sponsorzy oraz fundacje: Fundacja „Samotna Mama” (atrakcyjne zajęcia i wyjazdy), Stowarzyszenie „Daj Szansę” (prezenty pod choinkę), Guala Closures DGS Poland S.A. (prezenty dla naszych dzieci). W grudniu odbyła się aukcja na rzecz naszych dzieci zorganizowana przez Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego oraz Centrum Kultury Browar B. W wyniku tej aukcji zakupione zostały prezenty dla naszych dzieci.

Koniec roku podopieczni spędzili na dwudniowym wyjeździe do Warszawy, zorganizowanym przez Fundację „One Day”, gdzie korzystali z szeregu atrakcji oraz spotkali się z aktorami i znanymi z TV osobami. Fundacja One Day przygotowała dla naszych dzieci atrakcyjne prezenty.

Centrum pozostaje w stałej współpracy z młodzieżą z Zespołu Szkół Elektrycznych z Włocławka i jak co roku odwiedzili nas również z przedstawieniem słodkimi upominkami. Dzięki podjętym przez nas działaniom jedna rodzina została objęta pomocą Akcji pod nazwą „Szlachetna Paczka”, a dla innej, znajdującej się w trudnej sytuacji finansowej zorganizowaliśmy w Centrum zbiórkę artykułów żywnościowych.

W 2015 roku na bieżąco staraliśmy się doposażać nasze 3 placówki i wymieniać w nich zużyty sprzęt. I tak oprócz wyposażenia pokoi w nowe koce, dywany, firany, łóżka, zastawę stołową, meble, drzwi, na zewnątrz, na terenie przed budynkiem Centrum dokończono układanie polbruku oraz wybudowano murowaną wiatę na pojemniki. Także nasza „placówkowa” biblioteka powiększyła swoje zbiory o literaturę młodzieżową, poradniki, słowniki.

Ze specjalistycznej opieki zdrowotnej w 2015 r. skorzystało: w poradni zdrowia psychicznego - 8 osób, neurologicznej - 13, okulistycznej - 5, pulmonologicznej - 2, endokrynologicznej - 1. Oprócz tego dzieci były pod stałą opieką poradni pediatricznej, stomatologicznej, wad postawy i innych według potrzeb.

W 2015 r. w wyniku pracy z rodziną biologiczną wychowanków jeden rodzic podjął leczenie odwykowe, a inny złożył wniosek o powrót dziecka do domu rodzinnego.

W roku sprawozdawczym dało się zaobserwować coraz częste unieszczenia w placówce typu interwencyjnego dzieci z rodzin zastępczych, które najczęściej tworzyli ich dziadkowie. Z roku na rok młodzież i dzieci, które do nas trafiają obciążone są coraz większym bagażem złych

doświadczeń. Nasza codzienna praca to wyzwanie i ogromny stres, związany z decyzjami, które podejmujemy i od których zależy przyszłość naszych podopiecznych. To bycie na całodobowym posterunku, w ciągłej gotowości, by zapewnić dzieciom opiekę i bezpieczeństwo na najwyższym poziomie. Powyższe utwierdza nas w przekonaniu, że takie placówki, jak nasze Centrum są niezbędne m.in. w naszym mieście i stanowią istotne wsparcie dla systemu opieki nad dzieckiem i rodzin dysfunkcyjnych.

Dyrektor
Centrum Pomocy nad Dzieckiem
we Włocławku ul. Żytnia 55
Wojciech Deskiewicz

2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch” we Włocławku ul. Sielska 3

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Maluch” przy ulicy Sielskiej 3 we Włocławku jest jednostką organizacyjną systemu pieczy zastępczej prowadzoną w formie jednostki budżetowej przez Gminę Miasto Włocławek. Placówka realizuje zadania przewidziane dla placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego z 3 miejscami interwencyjnymi dla dzieci do 6 roku życia.

Celem statutowym placówki jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców, do czasu zaistnienia warunków umożliwiających powrót do rodziny naturalnej, umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub rodzinie przysposabiającej. W Placówce funkcjonują 4 grupy wychowawcze z podziałem według wieku dzieci. Ogólna liczba miejsc, zgodnie ze Statutem Placówki wynosi: 30, w tym 27 miejsc socjalizacyjnych i 3 miejsca interwencyjne.

W 2015 roku z pobytu w POW „Maluch” korzystało 62 wychowanków, w ciągu całego roku zostało umieszczonych 31 wychowanków i tyle samo dzieci opuściło placówkę. Z pobytu w placówce wychowankowie zostali umieszczeni w: rodzinach biologicznych – 19, rodzinach zastępczych – 1, rodzinach adopcyjnych – 11.

Do zadań realizowanych przez placówkę w 2015 roku należało: zaspokajanie niezbędnych potrzeb emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych dziecka. Zapewnienie dzieciom kształcenia przedszkolnego i szkolnego dostosowanego do wieku i ich możliwości rozwojowych. Umożliwienie i monitorowanie kontaktu z rodzicami i innymi bliskimi osobami, chyba że sąd postanowił inaczej. Podejmowanie współpracy z rodzinami biologicznymi i dziadkami w celu jak najszybszego powrotu dzieci do środowiska rodzinnego. Celem nadrzędnym jest jak najszybsze wyrównywanie zaniedbań wynikających z pobytu dzieci w trudnych warunkach środowiskowych. Większość wychowanków placówki to dzieci pochodzące z rodzin tzw. dysfunkcyjnych, gdzie alkoholizm, niewydolność wychowawcza i niezaradność życiowa stały się przyczyną umieszczenia dzieci w placówce. Podczas realizowania przygotowanego przez wychowawcę planu pomocy dziecku współpracujemy z Sądem Rejonowym i Okręgowym we Włocławku, kuratorami zawodowymi i społecznymi, rehabilitantami i terapeutami, koordynatorem ds. asysty rodzinnej, asystentami pracownikami socjalnymi, Sekcją Pomocy Instytucjonalnej i Pieczy Zastępczej z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu, oddział we Włocławku, przedszkolami i szkołami do których uczęszczają dzieci, Wojewódzkim Szpitalem

Specjalistycznym, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, innymi domami dziecka, rodzinami zastępczymi i rodzinami adopcyjnymi.

Kadrę placówki stanowią:

- wychowawcy - 11,
- opiekunki dziecięce, pielęgniarki – 6,
- pielęgniarka - 1,
- pedagog - 1,
- psycholog - 1 (1/2 etatu),
- pracownik socjalny - 1 ,
- pokojowe - 4,
- obsługa kuchni - 4 (3,5 etatu w tym dietetyk),
- pracownicy obsługi i administracji – 7 (dyrektor, główny księgowy, referent- kasjer-obsługa sekretariatu, magazynier, kierowca- zaopatrzeniowiec, 2 - obsługa pralni),
- pracownik gospodarczy - 1 .

Pracę wszystkich zatrudnionych pracowników wspomagali wolontariusze, praktykanci i stażyści.

Opiekę lekarską sprawowali lekarze pediatrzy z Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej. W zależności od potrzeb przeprowadzane były badania przez lekarzy różnych specjalności: neurolog, pulmonolog, endokrynolog, laryngolog, okulista, alergolog, dermatolog, chirurg dziecięcy, stomatolog, kardiolog, ortopeda.

Na profilaktykę i leczenie składały się badania wykonane przez lekarzy pediatrów, badania dzieci wykonane przez lekarza neurologa, wizyty w poradniach specjalistycznych - (Poradni Patologii Noworodka, Endokrynologicznej, Laryngologicznej, Pulmonologicznej, Chirurgii Dziecięcej i Plastycznej, Genetycznej, Fakomatoz, Okulistycznej, Alergologii i Dermatologii, Stomatologicznej, Kardiologicznej, Preluksacyjnej, Urologicznej, Audiologicznej, Wad Postawy, Zdrowia Psychicznego w tym w specjalistycznych ośrodkach w Toruniu i Bydgoszczy) oraz badania (USG, RTG, analityka).

Wykonano szczepienia ochronne zgodnie z kalendarzem szczepień oraz szczepienia dodatkowe przeciw pneumokokom.

Bardzo ważne jest dbanie o rozwój fizyczny dzieci oraz stymulowanie rozwoju umysłowego i psychicznego oraz objęcie dziecka opieką terapeutyczną i rehabilitacyjną. W pracy wykorzystujemy wskazania lekarza neurologa, psychiatry, pedagoga i psychologa. Bardzo ważnym zadaniem jest obserwowanie rozwoju mowy dziecka i praca logopedy. Rozwój ruchowy naszych małych podopiecznych wspierany jest przez intensywną rehabilitację ruchową, pedagogiczną i logopedyczną. Zwiększenie wymiaru i częstotliwości rehabilitacji ruchowej, pedagogicznej oraz zajęć logopedycznych zawdzięczamy realizowanemu przez Stowarzyszenie „Daj Szansę” programowi terapeutycznemu „Rehabilitacja to radość MALUCHA”.

Kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie jest niezbędnym elementem rozwoju dziecka. Praca w tym zakresie polega na wyrabianiu właściwych form zachowania w czasie spotkań z osobami obcymi zarówno na terenie placówki jak i poza nią oraz organizowaniu dla dzieci i na rzecz dzieci różnego rodzaju imprez i uroczystości: (wróżby i zabawy Andrzejkowe, Mikołajki, uroczysta Kolacja Wigilijna, Bal Karnawałowy, Wielkanocny Zajaczek, piknik z okazji Dzień Dziecka, wyjścia do Multikina, udział dzieci w zabawach choinowych, przedstawieniach w szkołach i przedszkolach). Niezwykle ważnym elementem wszechstronnego rozwoju, ale również terapii dzieci są wycieczki i wyjazdy wakacyjne (Płock, Gdynia, Łódź, Chocień, Grudziądz, Jastarnia, Warszawa, Toruń, Borysew, Kutno).

Realizując zadania dotyczące pracy z rodziną – podejmowane były wielozakresowe działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej. Jednakże praca z rodziną okazywała się niejednokrotnie bardzo trudna, a rodzice nie wykazywali zainteresowania losem swojego dziecka,

odmawiali współpracy, nie zabiegali o dziecko i jego powrót do rodziny. Mając na uwadze dobro dziecka, podejmowaliśmy kroki zmierzające do ponownego uregulowania sytuacji prawnej podopiecznych. Kierując się dobrem dzieci w jak najkrótszym trybie, realizowaliśmy wnioski Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka działającego w placówce (wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej, lub o ustanowienie rodziny zastępczej) poprzez zgłaszanie dzieci do MOPR i powiatowych centrów pomocy rodzinie w celu poszukiwania kandydatów na rodzinę zastępczą oraz natychmiastowe zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego oddział we Włocławku w celu poszukiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych.

DAROWIZNY pozyskane od darczyńców w postaci pieniężnej i materialnej:

1. Pozyskano środki pieniężne w wysokości 14.805,52 zł., które zostały przeznaczone zgodnie z wolą darczyńców na organizację wyjazdów wakacyjnych, zakup mebli i wyposażenia dla dzieci.
2. Pozyskano dofinansowanie z środków PFRON na zakup samochodu 9 osobowego do przewozu dzieci niepełnosprawnych – 64.392,61 zł.
3. Pozyskano środki finansowe z 1% podatku przekazane na konto Fundacji Humanitarnej w kwocie 15.000,00.
4. Pozyskano darowizny rzeczowe oraz usługi, wycenione na kwotę: 115.231,98 zł.: (zajęcia terapeutyczne, rehabilitacyjne i logopedyczne, pieluchy jednorazowe, środki pielęgnacyjne, pościel, ubrania, obuwie, zabawki, pomoce edukacyjne, artykuły dekoracyjne, słodczyce, produkty żywnościowe, środki czystości, produkty chemiczne, leki, witaminy, wózki, basen z kulkami, zjeżdżalnia, stroje karnawałowe, mleko).
5. Pozyskano darowiznę od Stowarzyszenie „Daj Szansę” w wysokości z przeznaczeniem głównie na rehabilitację dla dzieci przewlekle chorych i niepełnosprawnych.
6. Zorganizowano Akcję „Pielucha dla Malucha” mającą na celu zbiórkę środków pielęgnacyjnych i pieluch jednorazowych dla dzieci.
7. Współorganizowano Świąteczną Akcję Charytatywną „Pamiętamy o Tobie Św. Mikołaj i ja”, z której dochód został przeznaczony na zakup prezentów gwiazdkowych dla dzieci.

Łączna kwota pozyskanych dofinansowań i darowizn w 2015 roku wyniosła: 147.037,50 zł z czego wykorzystano w 2015 r. 128.437,50 zł.

WYKONANE INWESTYCJE, REMONTY, MODERNIZACJE, ZAKUPY :

1. Zakup samochodu 9 osobowego do przewozu dzieci niepełnosprawnych (pozyskane dofinansowania z środków PFRON – 64.392,61 zł).
2. Adaptacja pomieszczeń po Kujawsko – Pomorskim Ośrodku Adopcyjnym (wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej i CO oraz roboty budowlane).
3. Remont, dostosowanie i wyposażenie szatni dla dzieci starszych, pokoju do odrabiania lekcji, pokoju odwiedzin, sypialni dla najstarszych dzieci.
4. Wymiana podłóg w Sali zabaw „Biedronki”.
5. Montaż systemu alarmowego, p.poż. i monitoringu.
6. Remont klatki schodowej I i II.

PLANY NA ROK 2016.

1. Sfinalizowanie podjętej inicjatywy w sprawie powołania Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego we Włocławku.
2. Rozwijanie współpracy z mieszkańcami Włocławka, sponsorami, organizacjami pozarządowymi.

3. Pozyskiwanie środków na rehabilitację dzieci, wyjazdy wakacyjne, doposażenie i budowę boiska dla dzieci.
4. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz Placówki.
5. Realizowanie z zaangażowaniem powierzonych zadań, kierując się dobrem dzieci.
6. Podnoszenie jakości opieki i wychowania.
7. Dbać należyście o powierzony majątek Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Maluch”.

Dyrektor
Placówki opiekuńczo-wychowawczej
„Maluch”
we Włocławku ul. Sielska 3
Dorota Wilczura

3. Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” we Włocławku przy ul. Pszczelej 20

Charakter działalności placówki

Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” we Włocławku przy ul. Pszczelej 20 istnieje od 3 maja 1999 r. jest niepubliczną placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego z liczbą 22 miejsc dla dziewcząt w wieku 7 -18 lat z terenu miasta Włocławek. Podmiotem prowadzącym jest Zgromadzenie Zakonne Córek Najczystszej Serca Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Nowym Mieście nad Pilicą, Plac Ojca Honorata Koźmińskiego 6. Zadanie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściową opieki rodziców w całodobowej placówce powierzył Zgromadzeniu Prezydent Miasta Włocławek na podstawie umowy nr 2/2007 zawartej dnia 30 marca 2007r. obejmującej okres od 1.04.2007r. do 31.12.2011 r. Zgodnie z porozumieniem z dnia 11.08.2011r. realizację zadania zakończoną 31.10.2011 r. Dalszy ciąg realizacji zadania nastąpił na podstawie umowy nr 1/PS/ 2011 z dnia 31 października 2011 r. obejmującej okres 1.11.2011 r. do 31.12.2011 r. Podjęto dalszy ciąg opieki i wychowania dzieci zgodnie z umową nr 2/PS/ 2011 zawartą w dniu 30.12.2011r. obejmującą okres 1.01.2012 r. do 30.06.2015 r.

Na podstawie umowy nr 8122.2.9.2015 z dnia 23.06.2015 r. obejmujący okres 1.07.2015 r. do 31.10.2018 r. podjęto dalszy ciąg realizacji zadania.

Placówka spełnia warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnia obowiązujący standard usług, opieki i wychowania w związku z tym decyzją dnia 27 grudnia 2007r. Wojewoda Kujawsko Pomorski udzielił zezwolenia na prowadzenie Integracyjnego Domu Dziecka „Paulinka” na czas nieokreślony.

Zadaniem placówki jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściową opieki rodziców. Od 1.07.2015r. objęto opieką i wychowaniem 23 dziewcząt. Coraz bardziej wykwalifikowany personel starał się, aby wychowankom zapewnić warunki domowe, obdarzał dziewczęta miłością, życzliwością, zrozumieniem. Wychowawcy, pedagog i psycholog wspierali rozwój każdego dziecka, wyrównywali braki edukacyjne (których wciąż jeszcze jest dużo) i wychowawcze. Na miarę możliwości starali się zagwarantować wychowankom poczucie bezpieczeństwa. Wychowawcy wdrażali dziewczęta do odpowiedzialności i wrażliwości na krzywdę innych koleżanek, na

dostrzeganie wokół siebie ludzi znajdujących się w trudniejszej niż one sytuacji oraz przygotowywali wychowanki do samodzielnego życia w społeczeństwie.

Na terenie placówki prowadzono systematyczne spotkania z rodzicami organizowane przez pracownika socjalnego przy współpracy z pedagogiem i psychologiem. W czasie tych spotkań oraz w rozmowach indywidualnych w/w pracownicy motywowali rodziców do starania się o powrót dziecka do rodziny.

Stanowisko	Wymiar etatu
Dyrektor	1
Wychowawca	8
Pedagog	1/2
Psycholog	1/2
Pracownik socjalny	1/2
Pielęgniarka + opiekun	1
Księgowa/ Kadrowa	1
Pracownik administracyjny	1
Kucharka	1
Pomoc kuchenna	1
Pracownik pralni	3/4
Pracownik obsługi	1/2

Miesięczna dotacja przekazywana przez Urząd Miasta Włocławek na pokrycie kosztów utrzymania jednego dziecka kierowanego do placówki przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku wynosiła od 1.07.2015r. roku 3.322,04 złotych.

Pracownicy domu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. liczba etatów Integracyjnym Domu Dziecka „Paulinka” wynosiła 16,75. Placówka zatrudnia następujących pracowników. Wskaźnik zatrudnienia pracowników Domu Dziecka jest zgodny z wymiarem koniecznym do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i indywidualnej opieki, uwzględnia wiek dzieci, stan ich zdrowia (dwie dziewczynki mają niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym i głębokim) i rozwoju oraz warunki lokalowe.

Informacje dotyczące wychowanków placówki wg stanu na dzień 31 grudnia 2015r.

Wykorzystanie miejsc w placówce od 1 07.2015 r. (liczba miejsc statutowych 22 miejsca):
lipiec –listopad – 22, grudzień – 21.

Płeć wychowanków: dziewczęta- 22

Wiek wychowanek Domu Dziecka :

- od 7 do 13 lat – 4 wychowanki,
- od 14 do 17 lat – 10 wychowanek,
- od 18 do 22 lat – 7 wychowanek

Sytuacja prawna wychowanek:

- sieroty – 3
- półsieroty – 9
- posiadające oboje rodziców – 9

Sytuacja szkolna wychowanek:

- liczba dzieci objętych obowiązkiem szkolnym – 13 wychowanek
- liczba dzieci zakwalifikowanych do nauczania specjalnego – 6 wychowanek
- liczba dzieci z orzeczoną stopniem niepełnosprawności – 2 wychowanki

Realizacja obowiązku szkolnego :

- szkoła podstawowa – 5 wychowanek
- gimnazjum – 3 wychowanek
- technikum – 4 wychowanki
- gimnazjum specjalne – 2 wychowanki
- szkoła zawodowa – 4 wychowanki
- zawodowa szkoła specjalna – 1 wychowanka
- inne – 1 wychowanka

Opuściły placówkę – 2 wychowanki

Liczba wychowanek usamodzielnionych

- osiągnęły pełnoletniość i opuściły placówkę – 1
- osiągnęły pełnoletniość i pozostały w placówce (kontynuując naukę) – 0

Liczba wychowanek umieszczonych zgodnie z postanowieniem Sądu w rodzinie zastępczej - 0

Wychowanki przyjęte do placówki – 1 wychowanki.

Podjęmowane działania w zakresie przestrzegania standardu usług:

Sprawą priorytetową wszystkich pracowników „Paulinki” w minionym roku było kierowanie się dobrem dziecka, zapewnienie możliwie jak najlepszych warunków do nauki i rozwoju oraz zaspokojenie potrzeb. Nadrzędnym celem było wyrównywanie braków edukacyjnych wychowanek. Wychowawcy dokładali wszelkich starań, aby pokonać niechęć do nauki. Wiele godzin poświęcili na wyrównywaniu zaległości.

W pracy wychowawczej wiele czasu poświęcono na rozwój zainteresowań dzieci. Dziewczęta chętnie ujawniały uzdolnienia aktorskie i artystyczne, w związku z tym prowadzone były różne formy zajęć. Zorganizowano kilka przedstawień, scenki bajkowe, konkursy, zabawy.

Dwie wychowanki uczestniczyły systematycznie na warsztaty teatralne „Scenomania” organizowane na terenie Teatru Impresaryjnego we Włocławku zdobywając umiejętności z zakresu aktorstwa. Podczas zajęć kształtowały emisję głosu i dykcji, uczyły się interpretacji tekstu, świadomości ciała, improwizacji, zdobywały wiedzę o historii światowego i polskiego teatru, dramatu i kina oraz podejmowały elementarnych zadań aktorskich mając możliwość rozwijania swojego talentu przy pomocy zawodowych aktorów.

Organizowane konkursy od lipca 2015 r.: „Milionerzy” - konkurs wiedzy (październik); „Światowy Dzień Rzucania Palenia” (listopad); „Najpiękniejsza choinka” (grudzień); cotygodniowy konkurs „Czystości”; comiesięczny konkurs wyróżnienia za wzorowe zachowanie na terenie placówki; konkurs wyróżnienia z „Zeszytu pochwał”.

W dniach 27-28.08.2015 r. sześć wychowanek uczestniczyło w X Ogólnopolskim Festiwalu Radosnych Serc w Bydgoszczy biorąc udział w konkursach z kategorii: śpiew oraz sztuka teatralna - przedstawiając pantomimę pt. „Jezus żyje”.

W organizowanych Mistrzostwach woj. Kujawsko – Pomorskiego Placówek Opiekuńczo – Wychowawczej dnia 21.11.2015 r. w konkursie tenisa stołowego brały udział cztery wychowanki zdobywając w klasyfikacji ogólnej V miejsce i indywidualnej VII miejsce.

Dnia 21.07.2015 r. jedna z wychowanek przyjęła Sakrament Chrztu Świętego. Odbyla się uroczysta Msza Święta w domowej kaplicy po której wraz z gośćmi (mamą i babcią wychowanki) świętowaliśmy przy słodkim poczęstunku.

Ponadto 24.09.2015r. jak co roku na terenie placówki odbyła się uroczystość Dnia Patronalnego rozpoczęta dziękczynną Mszą Świętą w domowej kaplicy po której wraz z zaproszonymi gośćmi mogliśmy obejrzeć zaprezentowany przez nasze wychowanki teatr cieni pt. „Jestem z Wami”, czcząc postać patronki placówki - Matkę Paulę Malecką.

W dniu 21.12.2015 r. przeżywaliśmy wspólny czas Wigilii w „Paulince”. Wychowanki przygotowały przy współpracy z wychowawcami przedstawienie pt. „Czas spędzony w Święta” wprowadzające nas w aurę błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia. Był to czas wspólnych przeżyć w gronie „naszej rodziny” podczas, którego dzieliliśmy się symbolicznym opłatkiem - Miłości, życzliwości, wzajemnej troski. Pozytywne emocje wywołał również wspólny śpiew kolęd, otrzymane prezenty.

Zorganizowano na terenie placówki zabawę Andrzejkową oraz dyskotekę w celu integracji wychowanek.

Tradycją placówki stały się tygodniowe wycieczki turystyczno - krajoznawcze dzięki którym wychowanki „Paulinki” poznały piękno nie tylko naszego kraju. W dniach 27.07–1.08.2015 r. zwiedziliśmy Beskid Śląski i Żywiecki. Dokładnym szlakiem wycieczki podziwialiśmy:

- Elektrownie Porąbka - Żar w Międzybrodziu Żywieckim;
- wejście na Baranią Górę przez Kaskady Rodła na Białej Wisielce (rezerwat źródła Wisły); wędrowka do Skrzycznego; zjazd kolejką do Szczyrku;
- Zabrze - Kopalnia Guido;
- Chorzów - Śląskie Wesołe Miasteczko – zabawy, korzystanie z atrakcji;
- wejście na Pilsko – wędrowka po górach;
- wyjazd do Wisły – zwiedzanie miasta, uczestniczenie w występach zespołów góralskich;
- Słowacja – zwiedzanie Demianowskiej Jaskini Wolności, Zamek Orawski ;
- zamek w Pszczynie;
- Częstochowa – Jasna Góra, Skarbiec.

Inne organizowane wycieczki, wyjazdy:

- wyjazdy do Teatru Impresaryjnego we Włocławku – zwiedzanie teatru, uczestniczenie w Festiwalu Teatrów Dziecięcych z zagranicy, ;
- Wyjazd do Impresaryjnego Teatru Muzycznego w Toruniu na spektakl pt. „Open Chopin”, przejazd pociągiem, spacer po starówce;
- Centrum Kultury Browar B we Włocławku – Festiwal Papieru – korzystanie z warsztatów: czerpania papieru, pisanie gęsim piórem, malowanie na wodzie, lakowanie pieczęciami lakowymi, podziwianie orgiami oraz prac;
- Centrum Kultury Browar B we Włocławku – spektakle teatralne pt. „Przypadki Doktora Bonifacego Trąbki”, „Gra warta piernika czyli Maurycy i kołędniczy”;
- Centrum Kultury Browar B we Włocławku – koncert Zespołu „Enej”, koncert pt. „Święty Mikołaj i ja”
- Galeria Sztuki Współczesnej we Włocławku – warsztaty profilaktyczno – twórcze pt. „Sztuka zamiast...” – metoda linorytu; oglądanie wystawy prac aktorskich Macieja Jabłońskiego pt. „Co było?, co będzie?”;
- Galeria Sztuki Współczesnej we Włocławku – oglądanie wystawy prac pt. „Człowiek”, „Miasto” – warsztaty, stemple prowadzone przez Pana Jerzego Jabczyńskiego;
- wyjazd do „Małego gaju” – Park Linowy we Włocławku - chodzenie i wspinanie po linach, ćwiczenie równowagi;
- wyjazdy w celach nagród, wyróżnień do restauracji: „El.Passo”, „Pasja” oraz „Mc Donalds” ;

- Plac Grodzki we Włocławku – korzystanie z atrakcji przygotowanych przez CH Wzorcownia – zwiedzanie Domu Krzywych Zwierciadeł;
- Piknik – Plac Sienkiewicza we Włocławku – korzystanie z atrakcji, uczestniczenie w zabawach, grach, konkursach;
- wyjazdy do Multikina we Włocławku na filmy, bajki pt. „W głowie nic się nie mieści”, „Mały Książę”, „Życie nie umierać”, „Król życia”, „List do M”, „Hotel Transylwania”;
- wyjazd do Aquaparku „Fala” w Łodzi – korzystanie z atrakcji zabaw wodnych;
- wyjazd do centrum rozrywki „Lucky Star” we Włocławku – gra w kręgle sportowa rywalizacja, trening, wspólna integracja, zabawa;
- wyjazdy, rajdy rowerowe np. na Jezioro Czarne, Łuba - kąpiele w jeziorze, surfowanie na nartach wodnych, na lotnisko w Kruszynie - podziwianie pokazów lotniczych;
- wyjazd do centrum miasta Włocławek na „Bulwar sztuki i bulwar sportu” – uczestniczenie w atrakcjach sportowych, zabawy na placu zabaw, zwiedzanie przystani, rejs statkiem, spacer biegiem Wisły;
- wyjście do stadniny koni Pensjonat Michelin - zwiedzanie obiektu, jazda konna, karmienie zwierząt.

Kontynuowano prace nad udoskonaleniem strategii lepszej współpracy z rodzicami wychowanek. Podjęto próby włączenia rodziców w pracę wychowawczą, w rozwiązywanie problemów wychowawczych i wspólne podejmowanie decyzji dotyczących dzieci. Co miesiąc odbywały się spotkania z rodzicami, na których omawiane były bieżące sprawy wychowanek. Nasi specjaliści prowadzili z rodzicami szkolenia w formie warsztatowej uświadamiające ważną rolę ojca i matki w rozwoju dziecka.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. wszystkim wychowankom przebywającym w placówce stosownie do ich wieku i potrzeb indywidualnych, zabezpieczano odpowiednie wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych wychowanek, świetlicy, czytelnicy, bawialni, siłowni, wyżywienie, zaopatrzenia w leki, podręczniki i przybory szkolne, wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny osobistej, pomoce dydaktyczne, tematyczne odpowiednie do wieku rozwojowego, sprzęt sportowy i rekreacyjny. Dzieci miały zapewnioną opiekę zdrowotną oraz lekarzy specjalistów. Jedną z wychowanek 28.08.2015r. miała zabieg operacyjny polegający na rekonstrukcji wtórnej deformacji stopy końsko-szpakowej lewej. Z tego powodu w czasie rekonwalescencji w miesiącach listopad, grudzień przyznane zostało orzeczenie o nauczaniu indywidualnym przez poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną we Włocławku, które zostało zrealizowane na terenie placówki przez nauczycieli Gimnazjum Zespołu Szkół Nr 3 we Włocławku. Dziewczęta uczestniczyły w zajęciach wychowawczych, socjoterapeutycznych i terapeutycznych na terenie placówki i poza placówką. Poprzez spotkania w grupach, rozmowy indywidualne, spierano prawidłowy rozwój dzieci, podnoszono poczucie własnej wartości, spierano mocne strony i zachęcano do rozwijania zainteresowań. Szczegółowy plan działań profilaktyki obejmował „Życie z innymi i dla innych”. Obszarem problemowych zagadnień były: wagary, uzależnienia - szczególnie walka z nałogiem palenia papierosów, spożywania alkoholu, używanie wulgaryzmów, zachowania agresywne, stres szkolny, zdrowy styl życia.

W tym celu od października do grudnia 2015. wychowanki uczestniczyły w programie zajęć edukacyjno – profilaktycznym, których założeniem było pogłębienie poziomu kompetencji społecznych:

- plastyczne warsztaty profilaktyczno – twórcze pt. „Sztuka zamiast...” w Galerii Sztuki Współczesnej we Włocławku;
- czyny karalne i ich konsekwencje – Komenda Miejskiej Policji we Włocławku;
- pogadanka o paleniu papierosów prowadzona przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną we Włocławku;

- zajęcia profilaktyczne w oparciu o film z serii „Mówię wam, nie warto – Nikotynizm”;
- konkurs wiedzy o nikotynizmie;
- Światowy Dzień AIDS – konkurs wiedzy;
- zajęcia edukacyjne dotyczące inicjacji seksualnej;
- pogadanka o dopalaczach prowadzona przez Państwową Sekcję Sanitarno – Epidemiologiczną we Włocławku;
- zajęcia profilaktyczne o narkotykach w oparciu o film z serii „Mówię wam, nie warto – Narkomania”.

Na terenie placówki przeprowadzono remonty poprawiające standard usług placówki:

- montaż sygnalizacji ppoż.;
- zakup, wymiana trzech gaśnic ppoż.;
- wykonano nową instalację elektryczną oświetlenia awaryjnego;
- wyremontowano:
  - korytarze – pomalowano; usunięto drewnianą boazerię, którą zastąpiono tynkiem żywicznym;
  - cztery pokoje wychowanek (w grupie najmłodszej i najstarszej) oraz bawialnię i czytelnię – pomalowano, nałożono tapety, wymieniono żaluzje - dostosowano jakościowo estetykę wnętrza do potrzeb wiekowych wychowanek;
  - wymieniono dziewięć tapczanów wychowanek w pokojach sypialnych.

Został użyczony dnia 10.08.2015 r. przez Organ Prowadzący placówkę - Zgromadzenie Córek Najczystszego Serca NMP z siedzibą w Nowym Mieście n/Pilicą dla Integracyjnego Domu Dziecka „Paulinka” we Włocławku nowy samochód Marki OPEL Astra Enjoy Sports Tourer, który służy dla potrzeb funkcjonowania placówki.

Planowane zamierzenia w roku 2016 to:

- nieustane, systematyczne, motywowanie i pomoc w podejmowaniu, wciąż niskich, wyników w nauce szkolnej,
- praca z uczniem zdolnym ciągle zapobieganie zachowaniom negatywnym
- preferowanie zachowań pozytywnych
- dalsze wzbogacanie i udoskonalenie warsztatu pracy z dzieckiem i rodziną z szczególnym naciskiem na pracę z rodzicami,
- pomoc wychowankom usamodzielniającym się uzyskaniu mieszkań
- pozyskiwanie środków na wynajęcie mieszkania bezpośrednio po opuszczeniu placówki.

Dyrektor
Integracyjnego Domu Dziecka
we Włocławku ul. Pszczela 20
s. Beata Biernat

4. Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej we Włocławku przy ul. Leśnej 2a

Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej ul Leśna 2a jest niepubliczną placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego z liczbą miejsc 14 działającą od dnia 1 kwietnia 2007 roku. Podmiotem prowadzącym jest Caritas Diecezji Włocławskiej. Placówka realizuje warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnia obowiązujący standard usług, opieki i wychowania.

Stawka jednostkowa stanowiąca średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce obowiązująca od dnia 1 stycznia 2014r. do dnia 31 grudnia 2014 r. wynosiła 2.946.00 zł. brutto. Otrzymywane miesięczne dotacje oraz środki własne Caritas w pełni wydatkowane były na realizację statutowych zadań placówki, której celem jest zapewnienie dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej całodobowej ciągłej lub okresowej opieki i wychowania, zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych i rozwojowych, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych.

Zadania placówki realizowali pracownicy posiadający pedagogiczne, psychologiczne i teologiczne kwalifikacje zawodowe, zgodne z obowiązującymi przepisami. Placówka zatrudniała następujących pracowników:

STANOWISKO	WYMIAR ETATU
dyrektor	1
wychowawcy	5 ½
psycholog	¼
pedagog	½
pracownik socjalny	¼
pielęgniarka	½
pracownicy obsługi	3 ½
księgowa	½
RAZEM	12

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Domu Dziecka jest zgodny z wymiarem koniecznym do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i indywidualnej opieki, uwzględnia wiek dzieci, stan ich zdrowia i rozwoju oraz warunki lokalowe.

Siedzibą Domu Dziecka jest budynek stanowiący własność Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi przy ul. Leśnej 2 we Włocławku. Jest to budynek wolnostojący, posiadający teren rekreacyjny. Obiekt jest dwukondygnacyjny (poddasze użytkowe), całkowicie podpiwniczony. W piwnicy znajduje się kotłownia, magazyn, kuchnia, zmywalnia, jadalnia, pralnia i suszarnia oraz sanitariaty. Na parterze i piętrze pomieszczenia mieszkalne, węzły sanitarne. Pokoje wychowanków są 3 i 2 oraz jeden 1-osobowy, które są wyposażone w meble i przedmioty potrzebne do normalnego funkcjonowania. Ponadto w budynku są przewidziane miejsca do cichej nauki, pomieszczenia do wypoczynku, pomieszczenia do spotkań z osobami odwiedzającymi. Łazienki z prysznicami oraz toalety są w wystarczającej ilości, by zapewnić intymność i zgodność z zasadami higieny. Wszyscy angażują się w zapewnienie dbałości o estetykę domu. W pracy

z dziećmi w naszym domu, kierujemy się wartościami chrześcijańskimi. Traktujemy wychowanków podmiotowo. Staramy się, aby tutaj czuły się bezpieczne, doświadczali miłości i życzliwości. Wychowankowie mogą liczyć na wysłuchanie, zrozumienie i wsparcie dorosłych. Wychowawcy do każdego wychowanka podchodzą indywidualnie, akceptują go i motywują do pozytywnych zachowań oraz pomagają rozwijać zainteresowania swych podopiecznych.

W Domu Dziecka w 2014 roku przebywało 18 wychowanków w wieku od 5 do 18 lat. Czterech wychowanków po ukończeniu 18 roku życia opuściło placówkę: jedna wychowanka wróciła do domu rodzinnego, dwie zamieszkały poza Włocławkiem, a jeden wychowanek znalazł miejsce w bursie szkolnej. Część dzieci starszych mimo podejmowanych działań wychowawców, nadal wykazuje przejawy niedostosowania społecznego, którego najbardziej widocznymi objawami są: zachowania agresywne, wulgarne słownictwo, postawy roszczeniowe, nieprzestrzeganie przyjętych norm społecznych oraz regulaminów obowiązujących w placówce. Z jednej strony rotacja jest wskazana, a z drugiej strony pojawiają się wraz z nowymi wychowankami problemy, które po części były już przerabiane z podopiecznymi. Niekiedy proces wychowawczy należy zacząć od podstaw. Występuje też problem niesystematycznego realizowania obowiązku szkolnego przez niektórych wychowanków. Choć zauważa się już dużą poprawę, to nadal należy kłaść nacisk na realizowanie obowiązku szkolnego i systematycznie wyrównywać braki w edukacji szkolnej na miarę możliwości wychowanka. Większość dzieci, przebywających w Domu Dziecka, posiada liczne dysfunkcje, zaburzenia, problemy o charakterze intelektualnym i osobowościowym, co potwierdzają badania przeprowadzone w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Wychowankowie placówki pochodzili z terenu Włocławka, wśród nich było 11 chłopców i 7 dziewcząt w przedziale wiekowym od 5 do 18 lat. Dzieci pochodzą z zaniedbanego środowiska, o różnym stopniu niedostosowania społecznego z dysfunkcjami rozwojowymi i zaburzeniami zachowania. Najistotniejszym problemem są destrukcje zachowania małoletnich, które stanowią negatywne wzorce dla pozostałych wychowanków. W omawianym okresie poprawiła się frekwencja wychowanków do szkoły, ale nie jest ona jednoznaczna z właściwym podejściem do nauki. Najwięcej problemów z realizacją obowiązku szkolnego, miał jeden wychowanek, który został przeniesiony do innej placówki. W roku sprawozdawczym do szkoły podstawowej uczęszczało 6 dzieci. Do gimnazjum uczęszczało 5 dzieci (w tym 1 do szkoły specjalnej), 4 do szkoły ponadgimnazjalnej, 2 do MOW-u i 1 do MOS-u. Wychowankowie otrzymywali pomoc w lekcjach, uczestniczyli w zajęciach wyrównawczych w szkole i na terenie placówki korygujące braki edukacyjne. U większości dzieci zachowanie jest reakcją obronną wyrażającą trudne emocje (buntu, złości, leku) związane ze zmianą sytuacji w jakiej się znalazły. Dzieci wymagają systematycznej pomocy i wsparcia nie tylko ze strony wychowawców, ale również specjalistów: psychologa, pedagoga, psychiatry. Podejmowane również były działania pracownika socjalnego i pedagoga zmierzające do powrotu dzieci do domów rodzinnych, pracownicy mobilizowali rodziców do zmiany stylu życia utrzymywania częstszego kontaktu z dziećmi, podjęcia pracy, leczenia odwykowego niestety z różnym skutkiem.

Główną przyczyną umieszczania dzieci w placówce był problem alkoholizmu rodziców. Większość rodziców ma ograniczone prawa rodzicielskie lub odebrane (12 ograniczonych, 2 odebrane). Są również wychowankowie, których sytuacja prawna dopiero się reguluje.

Praca opiekuńczo – wychowawcza placówki realizowana jest przez pracowników świeckich, jak i siostry zakonne w oparciu o przepisy prawa, regulaminy wewnętrzne, „Plan pracy opiekuńczo – wychowawczej” i „Program wychowawczy”. Wymaga ona szczególnych umiejętności pedagogicznych, kreatywności i pomysłowości w działaniu. Na podstawie obowiązujących regulaminów stosuje się szeroki system motywacyjny, który polega na promowaniu i nagradzaniu zachowań pożądanych tj. wypełnianie obowiązku szkolnego, kultura zachowania, umiejętność współżycia w grupie, aktywna praca na rzecz społeczności Domu Dziecka. Niemożliwe byłoby życie grupy bez ustalonego porządku i podziału obowiązków. Wychowankowie według wieku i możliwości dbają o dom. Praca jest wpleciona w stały rytm dnia, tak jak odrabianie lekcji

33

W okresie sprawozdawczym wykonano częściowej wymiany okien (w 4 pokojach wychowanków), zmodernizowano łazienkę, zakupiono sprzęt AGD, pralkę.

Wnioski do dalszej pracy:

- doskonalenie wiedzy pedagogicznej na temat form i metod pracy z dziećmi posiadającymi deficyty rozwojowe i stosowanie jej w praktyce,

i rozrywka. Wychowawcy zachęcają dzieci do współpracy, a nie do rywalizacji ze sobą. Zadanie to wymaga ciągłej i systematycznej pracy, im starsi wychowankowie, tym szerszy zakres zarówno obowiązków jak i praw, większa samodzielność i autonomia w różnych działaniach. Mimo, że niektórzy wychowankowie naszej placówki przebywają już dłuższy czas, to jednak nowo przybyłe osoby, powodują niekiedy powrót do dawnych reakcji i zachowań. Rotacja wychowanków

- spotkania ze specjalistami w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, sprawiającą problemy wychowawcze,
- doskonalenie warsztatu pracy z dzieckiem i rodziną,
- współpraca z rodzinami zaprzyjaźnionymi i zastępczymi,
- skuteczne zwalczanie niepożądanych zachowań wychowanków,
- rozwijanie i wspieranie dodatkowych zainteresowań u wychowanków,
- wspieranie rozwoju dziecka z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,
- dalsze modernizowanie placówki,
- przygotowanie podopiecznych do samodzielnego życia,
- przygotowywanie do odpowiedzialnego rodzicielstwa podopiecznych,
- rozwijanie współpracy z wolontariuszami i praktykantami
- współpraca z rodzicami naturalnymi dzieci i z asystentami tych rodzin,
- dalsza współpraca z innymi organizacjami wspomagającymi placówkę.

Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej współpracuje na bieżąco z instytucjami zajmującymi się problematyką dziecka i rodziny. Są to:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Sąd Rodzinny
- Koordynator Pieczy Zastępczej,
- Asystenci rodzinni,
- Komenda Miejska Policji,
- Ośrodek Adopcyjny,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Szkoła Podstawowa nr 2,
- Szkoła Podstawowa nr 14,
- Gimnazjum nr 14,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 3,
- Szkoła Zawodowa,
- Parafia Najświętszego Serca Jezusowego,
- Gimnazjum nr. 2 im. Ks. Długosza.

Ponadto współpracujemy z innymi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, do których należą:

- Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka”
- Placówka Wielofunkcyjna na ul. Żytniej
- Świetlica MOPR „Zorza”
- Świetlica Caritas Diecezji Włocławskiej
- Dom Samotnej Matki Caritas w Ciechocinku
- Specjalistyczny Ośrodek Wychowawczy we Włocławku
- Wychowawczy Ośrodek Socjoterapeutyczny w Szczecinie
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Czuchów Pieńki

Poprzez spotkania z pracownikami wspomnianych placówek wzbogacamy swą wiedzę merytoryczną i warsztat pracy o nowe doświadczenia oraz metody postępowania w pracy z wychowankami. Pracownicy Domu Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej uzupełniają i pogłębiają swoją wiedzę psychologiczną i pedagogiczną na wyższych uczelniach, uczestniczą w zespołach samokształceniowych organizowanych na terenie placówki i poza nią korzystają z różnego rodzaju warsztatów dla nauczycieli.

Dobłą okazją do pozyskania nowych doświadczeń i wymiany poglądów są spotkania, sympozja, konferencje i narady odbywające się dzięki staraniom organizacji samorządowych i pozarządowych, w których wzięli udział pracownicy Domu Dziecka .

Liczba osób objętych pomocą w okresie sprawozdawczym z uwzględnieniem podziału na kobiety, mężczyzn i dzieci: 18 osób.

Priorytetowymi zadaniami w roku 2016 będą:

- dalsze modernizowanie placówki,
- doskonalenie warsztatu pracy z dzieckiem i rodziną,
- rozwijanie i wspieranie w dodatkowych zainteresowaniach wychowanków,
- kształtowanie pozytywnych wzorców (oddziaływanie wychowanków względem siebie),
- przygotowywanie do odpowiedzialnego rodzicielstwa i procesu usamodzielniania,
- wspierania rozwoju dziecka z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,
- współpraca z rodzicami naturalnymi dzieci i z asystentami tych rodzin,
- współpraca z rodzinami zaprzyjaźnionymi i zastępczymi,
- dalsza współpraca z innymi organizacjami wspomagającymi placówkę,
- rozwijanie współpracy z wolontariuszami i praktykantami.

Dyrektor
Domu Dziecka
im. Ks. Bp. Wojciecha Owczarka
we Włocławku ul. Leśna 2a
s. Katarzyna Rawska